

ATHENSvoice

24 - 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026, ΤΕΥΧΟΣ 1011, 210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
WWW.ATHENSVOICE.GR **FREE PRESS** ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ
Οδοιπορικό με την
αναπληρώτρια υπουργό
Υγείας στην ακριτική Ελλάδα
Της Δήμητρας Γκρους

ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ
Τα δέντρα χορεύουν
στην άκρη της ασφάλτου
Του Δημήτρη Αθανασιάδη

Η ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΑΛΑΝΗ
συναντά τη
ΜΑΡΙΑΝΙΝΑ ΚΡΙΕΖΗ
Του Γιάννη Νένε

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
Τα καλύτερα μέρη
για καφέ & brunch
Τα πιο νόστιμα burgers

Better
Living

Lidl House Athens

**Εδώ, η σχέση μας με τον καταναλωτή δεν σταματά στο
ράφι, αλλά συνεχίζει ως μία διαρκής βιωματική εμπειρία.**

670 τ.μ. βιωματικής εκπαίδευσης και γαστρονομίας
σας περιμένουν.

Μάθε περισσότερα

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής

Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης

Διευθύντρια Σύνταξης

Σταυρούλα Παναγιωτάκη

Αγγελική Μπιρμπίλη

Αρχισυνταξία

Δήμητρα Γκρους

Senior Editor

Λουκάς Βελιδάκης

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης

Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director

Φώτης Πεκλιβανίδης

Διεύθυνση Web

Δημήτρης Αθανασιάδης

Σύμβουλος Διεύθυνσης

Χριστίνα Γαλανοπούλου

Αρχισυνταξία

Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide),
Μπάμπης Καλογιάννης

Αρχισυνταξία Newsroom

Τόνια Ζαραβέλα,
Μάριος Βελέντζας

Τεχνικός διευθυντής

Βάιος Συντισιμάς

Social Media Manager

Τάσος Ανέστης

Υπεύθυνος ύλης

Τάκης Σκριβάνος

Επιμέλεια ύλης

Φανή Κουλούντζου, Κατερίνα Ασήμου

Συντακτική ομάδα:

Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης,
Ε. Βαρδάκη, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου,
Κ. Βουλγαρέλη, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελά, Ν. Γεωργιάδης,
Κ. Γιαννακίδης, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη,
Β. Γρυπάρης, Γ. Δαββέτας, Γ. Δήμος, Π. Διαμαντάκου,
Α.Μ. Δρουμπούκη, Θ. Κ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη,
Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου,
Β. Καμπουροπούλου, Δ. Καραθάνας, Α. Καψάλη, Ν. Κοσκινά,
Α. Κοσμοπούλου, Δ. Κουμαριώτης, Α. Μανουσάκη,
Μ. Μανωλοπούλου, Ι. Μαργακουδάκη, Α. Μαρκάκης,
Χ. Μαρκάκης, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζιάρηλου,
Τζ. Μελιτά, Ε. Μπινάζη, Α. Μπρουντζάκη, Γ. Νένης,
Ε. Ντάκουλα, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος,
Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς,
Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή,
Σ. Τριανταφύλλου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης,
Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης

Γεωργία Σκαμάγκα

info@athensvoice.gr / avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ

Sotos Anagnos

LOOKmag

Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager

Θάνος Ψυλλίδης

Creative Marketing Manager

Λαμπρινή Τρούγκου

Branded Content Editor

Χαρά Αλεξανδροπούλου

Multimedia Designer

Όλγα Καραγιάννη

Εικονογραφήσεις

art@athensvoice.gr

Φωτό:

Ειρήνη Σιούσιουρα, Θανάσης Καρατζάς,
Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας,
Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Χρήστος
Κισσάτζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη,
Πέτρος Νικόλτσος, Λάζαρος Γραικός

Account Directors

Τίνα Γαϊτανίδου, Βόννη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director

Άννα Αντωνίου

Direct Market Advertising Managers

Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Ελένη Βαρύτη,
Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Marketing & Event Coordinator

AV

Κωνσταντίνα Μιχάλη

Συντονισμός Διαφήμισης

Μαίρη Κούρτη

marketing@athensvoice.gr

Digital Traffic Manager

Εύη Ταρνάρη

Digital Advertising Coordinator

Μίνα Γιαννάκη

Ψηφιακή Υποστήριξη

Νικόλας Αργυρίου

Διεύθυνση Λογιστηρίου

Έφη Μούρτζη

Λογιστήριο

Ουρανία Μιχάλη, Μαίρη Λυκούση,
Μανώλης Κοττάκης

Υπεύθυνοι Διανομής

Γιάννης Μιχάλης, Πάννης
Βαρουξής - Διανομή Παναγιώτης Λομπαρδής

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση

«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.

Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα

Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317

Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310

VOICE RADIO: 210 3648.213

Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής,
επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021, ISSN 1790-6164

Νόμιμος Εκπρόσωπος:

Γεωργελά Ελισάβετ Τρισεύγενη

Κύριος Μέτοχος:

Γεωργελάς Φώτιος

Αρ. Πιστοποίησης MET:

230237

MET

ATHENSvoice

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή,
ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιε-
χομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή
άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΕΡΓΩΝΕΤΕ ΤΟ ΠΟΛΥΤΥΠΟ

Info-diet

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

↑

↓

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΖΩΝΑΚΗΣ

Επειδή ακόμα πολλοί αναρωτιούνται
γιατί τόσοι χαμός με τον Μαζώ. Μία εξήγηση
υπάρχει: Γιατί το κοινό του το κέρδισε
με θητεία, όχι με κόλπα.

ΑΚΥΛΑΣ

Ο ήρωας του φετινού καλοκαιριού.
Έβγαλε 5 μήνες καλοκαίρι στους 38 βαθμούς
με τις ίδιες γούνινες μπότες Εσκιμώου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΡΑΝΑ

Η καλή πλευρά του ελληνικού stand up comedy.
Γιατί υπάρχει και η άλλη, η ανυπόφορη.

ΤΟ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟ ΚΙΝΟΒΟ ΟΡΕΡΑ

Έλαμψε ολοκαίνουργιο, πολυσχηματικό,
με πολλές ταινίες, νοσταλγικό λουκ και τρομερό
κινηματογραφικό Bar 2046, γιατί μετά το σινεμά
θέλεις κουβέντα και ποτό. Τι ωραία που
η Ακαδημία θα ξαναγεμίσει με φώτα και κόσμο.

CATHERINE RINGER

Το κορίτσι των Les Rita Mitsouko έφυγε από
τη ζωή και μαζί της πήρε όλα τα νιάτα
και τη χαρά και τους χορούς
των φοιτητικών μας χρόνων.

PRESLEY GERBER

Άλλη μια υπερβολική δόση έρωτα.

ΔΙΑΒΑΣΑΜΕ

«Αν είχαμε τη Σοφία ώστε οι Αγάπες
να μη μας βγάσουν την Πίστη,
τότε θα υπήρχε Ελπίδα».
(Γράφτηκε στις 17/9, γιορτή της Σοφίας και των
θυγατέρων αυτής, Πίστης, Αγάπης και Ελπίδας)

ΕΡΤ

Έφυγαν όλοι οι καλοί. Οι έξυπνοι
δημοσιογράφοι και παρουσιαστές.
Ξαναγυρνάμε στην παλιά, βαρετή δημόσια
τηλεόραση που δεν βλέπει πια κανείς.

ΟΤΕ

Τον αποχαιρετάμε με μία κάποια θλίψη.
Δεν θα ξανακούσουμε ποτέ εκείνο το ωραίο
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Καιρό είχαμε να δούμε τέτοια γλωσσοκοπανά
(Στο Open)

ΜΑΖΩΝΑΚΕΙΑΔΑ

Τα είδαμε όλα. Αν μπορούσαν να βάλουν
την κάμερα του κινητού μέσα στο φέρετρο,
θα το έκαναν με μεγάλη χαρά.

ΜΑΖΩΝΑΚΕΙΑΔΑ 2

Εν τω μεταξύ, άλλη παρουσιάστρια έδινε
συχαρητήρια στην ομάδα της για την άψογη
κάλυψη της κηδείας!

ΜΑΖΩΝΑΚΕΙΑΔΑ 3

«Από την Τετάρτη έως χθες “είδαν τον
Μαζωνάκη” περί τα 2 εκατ. μοναδικοί χρήστες
και στις υπόλοιπες πλατφόρμες μας,
στο YouTube είχε 3,2 εκατομμύρια views, στο
TikTok 17 εκατομμύρια...»
(Από διαφήμιση δημοσιογραφικού οργανισμού,
δύο μέρες μετά την κηδεία)

ΜΑΖΩΝΑΚΕΙΑΔΑ 4

«Για έλεγχο ψύχωσης πήγε, γιατί έλεγε
άλλα Ντάλον!»
(Από σχόλιο αγνώστου στο Instagram)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

Αγνοήστε τους επιτέλους. Μην τους
αφιερώνετε 20λεπτη (τσάμπα) διαφήμιση
καθημερινά όλα τα κανάλια.

Η ΦΕΤΙΝΗ ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ

Όπως όλα τα φίνα αρώματα, τη βάζουμε
πάντα σε μικροσκοπικά μπουκαλάκια.

Athens Voices

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ
panikova1500@gmail.com

Λόγια που ακούστηκαν
δημοσίως στην Αθήνα

●

●

«Έχω στόχο να ταξιδεύω όσο πιο πολύ
μπορώ. Να, τώρα θα πάω
στη Θεσσαλονίκη για έναν γάμο».
(Κορίτσια συζητούν. Ιούλιος, βράδυ,
πλατεία Κλαυθμώνος.)

«Είναι η δεύτερη φορά που πάλι ξένα
κέντρα, που δεν ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί,
προσπαθούν να μας βγάλουν εμάς
ότι τα ιερά και τα όσια προέρχονται από
την Αφρική. Παλαιότερα έλεγαν ότι
η Αφροδίτη είναι μαύρη. Ο πονηρός
τρόπος, αν είναι έτσι ο Νόλαν,
είναι εχθρική πράξη και εξαπάτηση
των Ελλήνων».
(Ο Γιάννης Σμαραγδής για την «Οδύσσεια» του Νόλαν,
στην εκπομπή του Open «Ραντεβού το ΣΚ»)

Δικηγόρος: Έχει καφέ;
Γραμματέας (με νεύρα): Ναι, γαμώ
την πούτ'νίτσα μου.
(Δικηγορικό γραφείο. Τρίτη πρωί)

Παππούς, κουνώντας το κεφάλι του
καθώς κοιτάζει τους πάγκους των βιβλίων:
«Πιο πολλοί γράφουν παρά διαβάζουν».
(54ο Φεστιβάλ Βιβλίου, Πεδίον του Αρεως,
Κυριακή απόγευμα)

«... και μου άνοιξε με το μπλουζάκι
και με το βρακί...»
(Συζήτηση ντελιβεράδων στο hangout της Λεωφόρου
Κηφισίας, στους Αμπελόκηπους, Σάββατο βράδυ)

«Δοκιμάζω όλες τις μπίρες άνευ
για να δω ποια μου αρέσει, κι έχω αρχίσει
να πίνω σαν μπάρμπα».
(Κορίτσια συζητούν, Διονυσίου Αρεοπαγίου,
Σάββατο βράδυ)

●

●

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα είναι φωτογραφία του
Τάσου Βρεττού. Από τους πιο γνωστούς
Έλληνες φωτογράφους, ο Βρεττός έχει συ-
νεργαστεί με όλα σχεδόν τα ελληνικά περι-
οδικά και πλήθος ξένων και έχει φιλοτεχνή-
σει εξώφυλλα δίσκων. Έχει συμμετάσχει σε
πολλές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξω-
τερικό. Περισσότερα στη σελίδα 22

24 - 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026 Α.Υ. 3

Χ και Ψ, μια ιστορία αγάπης

Ερχονται από την Εμμανουήλ Μπενάκη. Περπατώντας αργά, σαν επισκέπτες από μίαν άλλη εποχή. Εκείνη αγκιστρωμένη πάνω του. Αυτός με το χέρι περασμένο στο μπράτσο της. Ας τους ονομάσουμε Χ και Ψ. Κοτσονάτοι, κι ας κουβαλάνε χρόνια στην πλάτη τους.

Κάτι του λέει εκείνη. Αυτός της δείχνει την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής στο τέρμα της μικρής ανηφορίας.

«Πάμε, σε κρατάω».

Δύο βήματα. Τρία.

Ανεβαίνουν τον σκιερό πεζόδρομο, με κατεύθυνση τα σκαλοπάτια της εκκλησίας. Ίσως είναι ο ναός στον οποίο παντρεύτηκαν περί τα τέλη του '60. Ίσως εκεί βάφτισαν τα παιδιά τους το '72 ή το '74 ή το '77. Ποιος ξέρει. Τέσσερα βήματα. Πέντε.

«Υπήρχε καφετέρια εδώ;» ρωτάει η Ψ.

Μοιάζουν εντελώς ξεκομμένοι από τον αχό του τώρα. Σαν να μην αναγνωρίζουν τίποτα. Μια καφετέρια που δεν υπήρχε το 1980. Το οδόστρωμα που μυρίζει κάτουρο. Τοίχοι ζωγραφισμένοι με λέξεις: Eat - Love - Laugh, Η Επανάσταση Άρχισε, Θάνατος στη Μιζέρια. Η Ψ παρατηρεί τα σκουπίδια, αριστερά, στα πρώτα μέτρα του δρόμου. Ένα βιβλίο του Ουμπέρτο Έκο είναι πεταμένο χάμω. «Το όνομα του ρόδου». Το έχει διαβάσει; Δεν θυμάται. Ελάχιστα θυμάται πλέον, κι ας προσπαθεί τρομερά να θυμηθεί. Γέρνει ανεπαίσθητα πάνω του, σαν παιδί, κι αυτός

συνεχίζει, όσο γίνεται, ευθυτενής, παλεύει ακόμα να μοιάζει με βράχο. «Έλα, γλυκιά μου, εγώ είμαι εδώ». Δύο ηλικιωμένοι στο κέντρο της Αθήνας, φθινόπωρο του 2026.

Γύρω τους τραπέζια, καφέδες, μηχανάκια, πατινία, η αστική οχλαγωγία ενός παρόντος ολότελα αμήχανου, πεζού. Συζητήσεις, φωνές. Για το ξεκίνημα του Παναθηναϊκού στο πρωτάθλημα. Για το ότι η θερμοκρασία θα πέσει τις επόμενες μέρες. Για κβαντικούς απατεώνες, υπνωτιστές εσωτερικής καθαρσης, γιατρούς ψυχικής κοσμοϊσορροπίας. Για την τραγωδία του Μαζώ και τους επωνύμους που φωτογραφίζονταν με τους ντίλερ της απάτης. «Καλύτερα να φύγουμε», λέει η Ψ, κάπως αναστατωμένη από τον θόρυβο. «Όχι, φτιάσαμε σχεδόν», την καθησυχάζει ο Χ.

Μέχρι να φτάσουν, όμως, έχουν ακόμα είκοσι μέτρα, κι αυτός ο πεζόδρομος, η οδός Μαυροκορδάτου, εξακολουθεί να τους επιφυλάσσει απρόσμενες εικόνες. Στα δεξιά, όπως ανηφορίζουν, ο χάρτης του παρελθόντος είναι σβησμένος. Οι εκδόσεις Μορφή άδειες, μια ταμπέλα πληροφορεί κάθε ενδιαφερόμενο ότι έχουν μεταστεγαστεί. Πιο πάνω, πλάι από τις εκδόσεις Αρμός, μια τζαμαρία γεμάτη γκράφιτι. Δίπλα ένα τζάμι σπασμένο. Λουκέτα. Εγκατάλειψη. Μερικά βήματα πιο πέρα, το Ξενόγλωσσο Βιβλιοπωλείο έρημο, σαν ρημαγμένο. Ο Χ ξεροκαταπίνει. Ποιος ξέρει γιατί. Ίσως από εδώ αγόραζαν στα παιδιά τους τα βιβλία των αγγλικών. Ίσως σ' αυτή την αθηναϊκή γειτονιά έρχονταν κάποτε ως οικογένεια για να ψωνίσουν λογοτεχνία. Τώρα τι έχει απομείνει; Δυο τρεις βιτρίνες μόνο, μια χούφτα καταστήματα που επιμένουν κόντρα στη λαίλαπα των καιρών. Τίποτε άλλο δεν παραπέμπει στο χτες. Α, υπάρχει και μια παλιά επιγραφή, γραμμένη με λεπτή γαλάζια μπογιά: Η γνώση είναι η δύναμη για να αλλάξουμε τον κόσμο.

Τι αστείο σήμερα.

Η γνώση είναι η δύναμη για να...

Λίγο πριν φτάσουν στην εκκλησία, βλέπουν δεξιά ένα θαλασσί καφάο πάνω στο οποίο είναι ζωγραφισμένη μια άλλη φράση: Believe you can and you are half way there.

Ενδεχομένως είναι τούτες οι λέξεις που τους δίνουν υποσυνείδητα τη δύναμη.

«Έλα, φτιάσαμε», της λέει.

Ανεβαίνουν τα σκαλοπάτια, λίγο πιο αργά απ' ό,τι πιθανό-τατα τα ανέβηκαν στα τέλη του '60 ή το '72, το '74, το '77.

Τους χάνω από τα μάτια μου, μπαίνουν στον ναό.

Περιμένω.

Οκτώ λεπτά αργότερα, βγαίνουν.

Κοιτάζουν αμίλητοι την οδό Ακαδημίας, τα γκρίζα κτίρια, το καυσαέριο που τυλίγει τα μοτοπολιτισμένα αυτοκίνητα, έναν άστεγο που διπλώνει την κουβέρτα του, τους άνδρες των ΜΑΤ που στέκονται ακίνητοι, τον κόσμο, που φαντάζει τόσο διαφορετικός πια.

Ο Χ της πιάνει το χέρι.

Η Ψ του το σφίγγει.

Πόσοι συνομήλικοί τους δεν έχουν την ίδια τύχη...

Δύο παλάμες ενωμένες ενάντια στη σφαγή του χρόνου.

Να τι άλλο απέμεινε.

Και είναι αρκετό. **Α**

THE ELLINIKON

Ζωή γεμάτη επιλογές

Εδώ γεννιέται
ένας καινούργιος κόσμος.
Ένας κόσμος για σένα.

Ένας νέος, σύγχρονος, πράσινος προορισμός δημιουργείται
για να σου προσφέρει εμπειρίες ζωής με αμέτρητες επιλογές για όλους.

TheEllinikon.com.gr

ΝΔ: Χάνουμε το κέντρο, στοπ

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

Κι όμως το βουνό μετακινήθηκε. Που πάει να πει ότι ο πρωθυπουργός άλλαξε θέση για το ζήτημα της τιμής των καυσίμων. Προσχώρησε και αυτός στην πρόταση της αντιπολίτευσης ότι απαιτείται μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης. Προσωρινά και στο πλαίσιο ειδικής συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση βέβαια. Αυτό ωστόσο δεν αναιρεί το ότι πρόκειται για αλλαγή πολιτικής.

Οι λόγοι είναι προφανείς. Η ενεργειακή κρίση όχι μόνο δεν μπαίνει σε ύφεση, αλλά αντιθέτως οξύνεται. Η ακρίβεια παραμένει και βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο κύμα ανατιμήσεων. Ότι ίσως μπορούσε ως σήμερα να αντιμετωπιστεί με στοχευμένες παροχές στο πλαίσιο της τρέχουσας δημοσιονομικής πολιτικής απειλεί πλέον να πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις, οδηγώντας σε πολιτικές ανατροπές. Οι δραματικές εξελίξεις στη Γερμανία με το AfD χτυπούν καμπανάκι για όλους. Δεν είναι καθόλου παράξενο το ότι ο Μητσοτάκης ζητά έκτακτες ρυθμίσεις πριν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης αποτυπωθούν στο εκλογικό σώμα.

Αυτή, ωστόσο, είναι μία μόνο από τις πολιτικές μετακινήσεις στις οποίες έχει υποχρεωθεί ο πρωθυπουργός τους τελευταίους μήνες. Στην πραγματικότητα, κάποιος θα μπορούσε να υποστηρίξει ότι από το 2023 ως σήμερα έχουμε μια πλήρη ανατροπή αφηγήματος. Για μια σημαντική μερίδα του κόσμου ο Μητσοτάκης είχε τρία χαρακτηριστικά που του επέτρεπαν να απευθυνθεί σε ένα κοινό πέραν των παραδοσιακών ψηφοφόρων της ΝΔ. Το πρώτο ήταν το άνοιγμα προς το κέντρο, όπως σηματοδοτήθηκε από τη συμμετοχή εκσυγχρονιστικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση. Το δεύτερο ήταν μια εξωτερική πολιτική η οποία έριχνε το βάρος στη διπλωματία και απέφυγε τις ρητορικές υπερβολές, όπως σηματοδοτήθηκε από τα «ήρεμα νερά». Και το τρίτο μια πολιτική μεταρρυθμίσεων στην οικονομία και το κράτος με βάρος στην ψηφιοποίηση, τη μείωση των φόρων και την απλοποίηση των διαδικασιών. Και τα τρία έχουν υποστεί σοβαρά πλήγματα.

Η πολιτική των μεταρρυθμίσεων έχει υπονομευθεί από μια σειρά σκανδάλων στα οποία ο ίδιος ο πρωθυπουργός έχει αναγνωρίσει κυβερνητικές ευθύνες. Υποκλοπές, Τέμνη, ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν τραυματίσει ίσως ανεπανόρθωτα την εικόνα του επιτελικού κράτους και ταυτόχρονα αφήνουν την κυβέρνηση εκτεθειμένη σε κατηγορίες για παρεμβάσεις στους θεσμούς και διαφθορά. Στην εξωτερική πολιτική τα «ήρεμα νερά» αποτελούν παρελθόν. Κι όσο κι αν η ευθύνη βαρύνει και την

Τουρκία, είναι φανερό ότι και η κυβέρνηση έχει εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια εξεύρεσης διπλωματικής λύσης. Έχει οχυρωθεί στη θέση «δεν συζητάμε τίποτα άλλο πέρα από την οριοθέτηση της ΑΟΖ» και έχει ρίξει το βάρος της σε μια ρητορική αμυντικής ισχύος.

Σε ό,τι αφορά το κεντρικό προφίλ, τέλος, είναι φανερό πως το βάρος πια είναι στην προσπάθεια να συγκρατηθούν οι δεξιοί ψηφοφόροι που έχει βάλει στο στόχαστρο ο Σαμαράς. Η αποκήρυξη ουσιαστικά του γάμου των ομοφύλων, η τραμπικιά, όπως τη χαρακτήρισε η *Washington Post*, πολιτική στο μεταναστευτικό και η υιοθέτηση μιας λογικής «ασφάλεια και τάξη» είναι μερικά από τα πολλά παραδείγματα αυτής της στροφής. Η ειρωνεία είναι πως ως ο πιο φανατικός υποστηρικτής αυτής της πολιτικής έχει αναδειχθεί ένα πρώην μέλος του ΠΑΣΟΚ, ο Γιώργος Φλωρίδης. Σε τέτοιο βαθμό, που ο διευθυντής σύνταξης της *Καθημερινής*, Μιχάλης Τσιντσίνης, χαρακτήρισε την ένταξη του στη ΝΔ ως «αποκατάσταση της μύχιας δεξιάς του ταυτότητας».

Για του λόγου το αληθές, είχε ενδιαφέρον πρόσφατη συνέντευξη του υπουργού στον Δημήτρη Δανίκα, όπου υπερηφανευόταν επειδή οι φυλακισμένοι στη χώρα αυξήθηκαν κατά 50%! Εννοείται πως περιστατικά όπως του Μπελέρη με τα εγκώμιά του στον Κασιδιάρη αμαυρώνουν

ακόμα περισσότερο την εικόνα μιας σύγχρονης κεντροδεξιάς παράταξης που θέλει να είναι η ΝΔ.

Ήρθε άραγε η ώρα του διαζυγίου με το Κέντρο; Θα ήταν πολύ πρόωρο να το υποστηρίξει κανείς. Ο Μητσοτάκης εξακολουθεί να έχει σημαντικά ατού. Το κυριότερο είναι η καλή πορεία της οικονομίας, σε αντιδιαστολή, μάλιστα, με την αναξιοπιστία της αντιπολίτευσης, ιδίως στα οικονομικά. Από κοντά και ο φόβος της πολιτικής αστάθειας, καθώς ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε η ΕΛΑΣ έχουν πειστική απάντηση για το τι θα κάνουν την επομένη των εκλογών. Στα ατού, τέλος, και η ίδια η προσωπικότητα του Μητσοτάκη, ο οποίος, πολύ λογικά, θεωρείται μακράν ο καταλληλότερος για πρωθυπουργός. Αρκούν αυτά για να του εξασφαλίσουν μια τρίτη τετραετία; Για την ώρα η πρωτιά στις δημοσκοπήσεις δημιουργεί έναν σχετικό εφησυχασμό. Εν μέρει όμως πρόκειται και για μαγική εικόνα. Στηρίζεται σε δύο παραδοχές. Τη μεγάλη αποχή και τη διάσπαση της αντιπολίτευσης. Ανάλογα και με το εκλογικό αποτέλεσμα της πρώτης Κυριακής, και οι δύο μπορεί να ανατραπούν. Που πάει να πει ότι ο φόβος της αστάθειας δεν εξασφαλίζει αναγκαστικά την επιτυχία. Χρειάζεται και η θετική προσδοκία για το αύριο. Σε αυτόν τον τομέα η κυβέρνηση πρέπει να κάνει πολλά ακόμα. ■

Διαγραφή αναμνήσεων

Κι όμως, μπορεί να γίνει πραγματικότητα

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΤΣΟΛΚΑ

Συνηθίσαμε πια αυτά που κάποτε φάνταζαν ως σενάρια ταινίας ή βιβλία επιστημονικής φαντασίας να γίνονται ή να ετοιμάζονται να γίνουν μέρος της πραγματικότητάς μας. Έτσι και η διαγραφή ή τροποποίηση της μνήμης, η παρέμβαση στις ίδιες μας τις αναμνήσεις, έρχεται όλο και πιο κοντά μας. Τρομακτική ή αναπόφευκτη προοδευτική εξέλιξη; Ίσως μόνο ο Όργουελ να ξέρει, όταν στο «1984» λέει πως «το παρελθόν δεν υπάρχει παρά μόνο στο μυαλό μας. Και ό,τι υπάρχει στο μυαλό μπορούμε να το ελέγξουμε».

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η καθηγήτρια Ψυχολογίας και Φυσιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Τορόντο και ανώτερη ερευνήτρια στην Κλινική SickKids, Σίνα Τζόσλιν, παγκόσμια αναγνωρισμένη για την έρευνά της πάνω στους εγκεφαλικούς μηχανισμούς της μνήμης, έχει αφιερωθεί στην έρευνα των εγγραμμάτων, δηλαδή των νευρωνικών ιχνών που αποθηκεύουν τις αναμνήσεις. Χρησιμοποιώντας προηγμένες τεχνικές όπως η οπτογενετική και η απεικόνιση σε πραγματικό χρόνο, έχει καταφέρει να εντοπίσει και να τροποποιήσει συγκεκριμένα εγγράμματα στον εγκέφαλο, ανοίγοντας τον δρόμο για πιθανές θεραπείες διαταραχών μνήμης. Από άλλες μελέτες έχει εκτιμηθεί πως η αναπαραγωγή ήχων και οσμών κατά τη διάρκεια του ύπνου επηρεάζει την εδραίωση ή αναδιόρθωση μνημών. Ακόμα και η εισπνοή αερίων ή η χρήση «έξυπνων» φαρμάκων που επηρεάζουν τη μνήμη έχουν μελετηθεί σε πρώιμο στάδιο. Όλα αυτά καταλήγουν στο ότι η δυνατότητα επεξεργασίας των αναμνήσεων δεν ανήκει πλέον στη σφαίρα της φαντασίας.

ΟΙ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΘΩΚΕΣ ΠΑΓΙΔΕΣ

Φυσικά, η πρώτη και πιο προφανής εφαρμογή αυτής της τεχνολογίας αφορά την ιατρική: άνθρωποι που πάσχουν από μετατραυματική διαταραχή άγχους, θύματα κακοποίησης, πολέμων ή τροχαίων ατυχημάτων θα μπορούσαν να ελαφρύνουν το ψυχικό τους φορτίο μέσω της διαγραφής ή αποδυνάμωσης των τραυματικών αναμνήσεων. Όμως τι γίνεται αν αυτή η τεχνολογία βγει εκτός του αυστηρά κλινικού πλαισίου; Τι σημαίνει να επιλέγεις να ξεχάσεις κάτι δυσάρεστο επειδή απλώς «δεν σου άρεσε»;

Οι φιλόσοφοι θεωρούν τη μνήμη θεμέλιο της ταυτότητας. Όπως είχε πει ο Τζον Λοκ, η συνείδηση και η συνέχεια της μνήμης μας είναι αυτά που μας κάνουν το ίδιο πρόσωπο από μέρα σε μέρα. Αν επιλέξουμε να διαγράψουμε μια τραυματική εμπειρία, χάνουμε και τα μαθήματα που αυτή μας δόθηκε. Η δρ. Τζόσλιν παραδέχεται ότι «τεχνολογικά, είμαστε ακόμα μακριά από την εφαρμογή τέτοιων μεθόδων στους ανθρώπους». Όμως τα επιστημονικά βήματα είναι πλέον γεγονός και ίσως τα ηθικά όρια να συζητιούνταν ταυτόχρονα με την εξέλιξη της έρευνας στο συγκεκριμένο πεδίο. Η δυνατότητα της διαγραφής αναμνήσεων δεν είναι μόνο τεχνικό ζήτημα – είναι υπαρξια-

κό. Αν δεν μπορούμε να θυμηθούμε ποιοι ήμασταν, πώς μπορούμε να ξέρουμε ποιοι είμαστε;

Η ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ Ή ΠΩΣ ΤΟ «BLACK MIRROR» ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΑΝΟΥΑΛ

Πρόσφατα, με την πρόοδο των τεχνολογιών νευροκαταγραφής, όπως τα brain-computer interfaces, εκκεντρικοί οραματιστές, όπως ο Έλον Μασκ μέσω της Neuralink, εξετάζουν το ενδεχόμενο καταγραφής και αποθήκευσης των αναμνήσεων σε ψηφιακή μορφή. Φυσικά, αν μπορούμε να αποθηκεύσουμε μια ανάμνηση σαν σε αρχείο, θα είναι εύκολο και να τη μοιραστούμε. Και αφού μπορούμε να τη μεταφέρουμε, μπορούμε και να την πουλήσουμε. Και τότε ποιος θα έχει την κυριότητα της μνήμης μας; Εμείς; Ή κάποιος server; Κάπου εδώ, επιστρέφουμε ξανά στο προφητικό σχεδόν «Black Mirror», μα αυτή τη φορά στο πολύ φορτισμένο συγκινησιακά επεισόδιο «San Junipero» της τρίτης σεζόν του 2016, όπου η συνείδηση και οι αναμνήσεις των ανθρώπων μεταφορτώνονται σε έναν εικονικό παράδεισο μετά τον θάνατό τους. Εκεί, η μνήμη δεν είναι πια εργαλείο επιβίωσης ή μαθησιακής διαδικασίας, αλλά προϊόν και ένα είδος θανάσιου.

Η ΜΝΗΜΗ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Αν η μνήμη μπορεί να τροποποιηθεί, να διαγραφεί ή να εμφυτευθεί, τότε μπορεί και να χειραγωγηθεί. Από την προπαγάνδα μέχρι τη λογοκρισία, η διαχείριση της συλλογικής μνήμης είναι ήδη εργαλείο εξουσίας. Μια μελλοντική τεχνολογία που θα επιτρέπει την τροποποίηση ατομικών αναμνήσεων θα μπορούσε να μετατραπεί σε μηχανισμό ελέγχου, όχι πλέον μέσω εξωτερικών περιορισμών, αλλά με τον πιο απόλυτο τρόπο, παρεμβαίνοντας και αλλάζοντας αυτό που θυμόμαστε ότι ζήσαμε.

Κάπου εδώ, μας ζώνουν τα φίδια και αντιλαμβάνομαστε

πως η διαγραφή των αναμνήσεων, ακόμη και όταν –δεν λέμε πια «αν»– γίνει τεχνικά εφικτή, ίσως δεν είναι αυτό που τελικά χρειαζόμαστε. Οι τραυματικές εμπειρίες, όσο επώδυνες κι αν είναι, μας διαμορφώνουν, μας διδάσκουν και, ενίοτε, μας ωθούν προς την προσωπική ωρίμανση. Στην εποχή της νευροεπιστημονικής παρέμβασης, η μνήμη παύει να είναι ιερό άβατο. Όπως τα αρχεία μας σε κομπιούτερ και κινητά μας έχουν εθίσει σε επεξεργασίες, ρυθμίσεις, delete και αναβαθμίσεις, έτσι μπορεί να συμβεί και στο ίδιο μας το μυαλό. Μπορεί, βέβαια, η αξία των αναμνήσεων να μην είναι το περιεχόμενό τους, αλλά το γεγονός ότι μας ανήκουν. Ότι διαμόρφωσαν τον τρόπο που αισθανθήκαμε, αγαπήσαμε, πονέσαμε και, τελικά, υπήρξαμε. Γιατί ακόμη κι όταν φεύγουμε, κάτι από μας μένει πίσω, στις μνήμες, στις εικόνες, στον χρόνο.

Όπως λέει ο Ρόι Μπάτι, η αρρενωπή, άγρια επιφανειακά ρέπλικα στο «Blade Runner» λίγο πριν το τέλος του: «All those momens will be lost in time, like tears in rain». Όλες εκείνες οι στιγμές θα χαθούν στον χρόνο, σαν δάκρυα στη βροχή. ■

Ανακάλυψε έναν μοναδικό αθλητικό προορισμό για όλους.

Ανοιχτός στίβος και στίβος ρίψεων, γήπεδα μπάσκετ και τένις ελεύθερης άθλησης, γήπεδα ποδοσφαίρου διεθνών προδιαγραφών, ένα σύγχρονο κέντρο υγρού στίβου, χώροι εκδηλώσεων και εστίασης. Μια ολοκληρωμένη εμπειρία άθλησης, ευεξίας και ψυχαγωγίας όλο τον χρόνο.

TheEllinikon.com.gr

THE **ELLINIKON**
SPORTS PARK

Κατέβασε την εφαρμογή
για να κλείσεις γήπεδο
και θέση parking.

Τα νούμερα της εβδομάδας

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

Όταν η μηχανή

Αυτό δεν είναι άλλο ένα άρθρο για την τεχνητή νοημοσύνη. Έχει ήδη απαντηθεί το ερώτημα αν θα χαθούν θέσεις εργασίας. Αφήστε που αυτό το ερώτημα το έχουμε ακούσει τόσες φορές, που έχει πάψει να λέει κάτι. Θα ρωτήσουμε κάτι πιο δύσκολο: Τι θα έχει απομείνει στις δουλειές που θα κρατήσουμε;

Γιατί είναι πολύ πιθανό σε δέκα χρόνια να υπάρχουν ακόμη δημοσιογράφοι, αρχιτέκτονες, διαφημιστές και στελέχη HR. Το δύσκολο ερώτημα είναι αν ο δημοσιογράφος θα γράφει σκυμμένος σε μια λευκή σελίδα ή οθόνη, αν ο αρχιτέκτονας θα ξανασχεδιάσει ποτέ μια πρόταση. Αν ο διαφημιστής θα φωνάξει ξανά «εύρηκα!» κατά τη διάρκεια ενός brainstorming γιατί σκέφτηκε κάτι αληθινά catchy. Αν ο HR manager θα ξαναδιαβάσει ποτέ έστω και ένα βιογραφικό στην καριέρα του. Όλοι αυτοί οι επαγγελματίες θα παραμείνουν στη θέση τους, αλλά η δουλειά τους θα έχει μετακινηθεί σιωπηλά από την παραγωγή στην εποπτεία.

Κι αν αυτό συμβεί, τα ερωτήματα που μας περιμένουν δεν αφορούν την ανεργία. Αφορούν το νόημα της εργασίας. Όταν ένα μεγάλο μέρος του αποτελέσματος δεν το έχεις παραγάγει εσύ, πώς αποδεικνύεις την αξία σου; Ποιος πιστώνεται την καλή ιδέα, εκείνος που την έγραψε, εκείνος που την αναγνώρισε ή εκείνος που την ενέκρινε; Πώς μαθαίνει το επάγγελμα ένας νέος, όταν τα πρώτα σκαλοπάτια της μαθητείας τα έχει ήδη ανέβει η μηχανή; Και τι σημαίνει πια να είσαι καλός σ' αυτό που κάνεις;

Αυτά τα ερωτήματα δεν τα θέσαμε σε ειδικούς ή σε θεωρητικούς. Τα θέσαμε σε ανθρώπους που τα ζουν ήδη. Συναντήσαμε τέσσερις επαγγελματίες, από διαφορετικούς χώρους, που μας εκμυστηρεύτηκαν τι έχει αλλάξει στο πεδίο τους, τους φόβους τους και τις προκλήσεις που βλέπουν μπροστά τους.

Η Ν., 43 ετών, παραδέχεται: «Δεν μπορώ να πω ότι η ΤΝ μάς έχει δώσει κάποια καταπληκτική ιδέα, κάτι που να το βαπτίσουμε πετυχημένο concept. Το λεπτό χιούμορ και η ειρωνεία είναι μάλλον ό,τι δυσκολότερο μπορεί να αντιγράψει από το μυαλό μας. Ευτυχώς δηλαδή. Στα corporate κείμενα, όμως, είναι ανίκητη. Υπό αυτή την έννοια, ο junior copywriter μας, αντί να δουλεύει πάνω σε κείμενα και ιδέες, αντί να βελτιώνει τα ελληνικά και τη σύνταξη του και να εκπαιδεύεται στην οικονομία των λέξεων, εκπαιδεύεται στο να γράφει καλύτερα prompts. Δεν ξέρω πού θα πάει αυτό. Από την άλλη, η ΤΝ μάς δίνει την πολυτέλεια του χρόνου να σκεφτόμαστε περισσότερο δημιουργικές ιδέες, αφού έχει αναλάβει για μας τη λάντζα. Ωστόσο, σε ένα brainstorming όλα είναι έμπνευση: ένα φτέρνισμα ενός συναδέλφου, μια κόρνα ενός αυτοκινήτου έξω απ' το παράθυρο της εταιρείας, ένας λόγιγκας. Αυτά δεν υπάρχουν στην ΤΝ. Τουλάχιστον όχι ακόμη».

Θούν ΕΛΑΣ με 15,8% και ΠΑΣΟΚ με 13,1%.

55,2% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι οι διαφορές του πρώην πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά με τον Κυριάκο Μητσοτάκη είναι προσωπικές και το 36,6% πολιτικές.

15 χρόνια είναι η διάρκεια της μίσθωσης του data center που κατασκευάζει η ΔΕΗ στον Άγιο Δημήτριο, στη Δυτική Μακεδονία.

300 MW είναι η ισχύς τροφοδοσίας του συγκεκριμένου data center, ενώ οι δύο πλευρές θα διερευνήσουν την περαιτέρω επέκτασή του έως 1 GW.

5,8 δισ. ευρώ αναμένεται να είναι το ύψος της επένδυσης για τη μετατροπή της λιγνιτικής περιοχής σε κόμβο τεχνολογίας και καθαρής ενέργειας, με 2.200 μόνιμες θέσεις εργασίας.

38,2% έλαβε το ακροδεξιό AfD στην περιφέρεια Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία και κέρδισε την πρωτιά αλλά και 32 έδρες. Ακολούθησε το SPD με 35,5%, ενώ το CDU του καγκελάριου Μερτς έλαβε μόλις 4,9%, το χειρότερο ποσοστό από το 1949.

25,65% έλαβε το αριστερό Die Linke στο Βερολίνο και κατέκτησε την πρωτιά, υποσχόμενο κρατικοποίηση κατοικιών. Την προηγούμενη φορά που συμμετείχε σε κυβέρνηση προχώρησε σε εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις. Πούλησαν ακόμη και την Πύλη του Βρανδεμβούργου στη Sony, αλλά κυρίως πούλησαν σε ιδιώτες μεγάλο μέρος των κοινωνικών διαμερισμάτων που τώρα λένε ότι θα πάρουν πίσω.

2 ταυτόχρονες αναβαθμίσεις του αξιόχρεου της Ελληνικής Δημοκρατίας έλαβαν χώρα το βράδυ της Παρασκευής, ως είθισται να συμβαίνει μετά το κλείσιμο των διεθνών αγορών. Ο Αλέξης Τσίπρας, ωστόσο, δεν συμφωνεί με τους οίκους αξιολόγησης, καθώς πρόσφατα, μιλώντας στη Θεσσαλονίκη, δήλωσε ότι η κυβέρνηση «σπαταλά τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή ευκαιρία της χώρας από την είσοδό της στην ΕΕ» και ζήτησε ριζική αλλαγή του οικονομικού μοντέλου, γιατί το υπάρχον «οδηγεί σε αδιέξοδο». Με λίγα λόγια, δεν θα τα σπαταλούσατε, αλλά τα σπαταλήσατε.

3 διαφορετικοί οίκοι αξιολόγησης προχώρησαν την ίδια μέρα σε αναβάθμιση και του ελληνικού χρηματιστηρίου. Πρόκειται για τους Stoxx, FTSE Russell και S&P Dow Jones.

13 χρόνια παρέμεινε στις αναδυόμενες αγορές το ελληνικό χρηματιστήριο, ενώ από τη Δευτέρα 21 Σεπτεμβρίου εντάχθηκε στους δείκτες των ανεπτυγμένων αγορών.

4,26 δισ. ευρώ ήταν ο τζίρος του ΧΑ την Παρασκευή, καταγράφοντας το υψηλότερο επίπεδο συναλλαγών στα 150 χρόνια λειτουργίας του.

79% των Ελλήνων έχει ψωνίσει τουλάχιστον μία φορά από κάποια κινεζική πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου. Πρόκειται για το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ευρωζώνη. Ακολουθούν η Πορτογαλία με 77% και η Ισπανία με 69%, ενώ η εικόνα είναι εντελώς διαφορετική στις μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρώπης, με τη Γερμανία στο 40% και τη Γαλλία στο 43%.

102 ετών άφησε τον μάταιο τούτο κόσμο η Μαργαρίτα Παπανδρέου (γεννημένη ως Μάργκαρετ Έσθερ Τσαντ). Υπήρξε πρωτοπόρος του αγώνα για τα δικαιώματα των γυναικών και δεύτερη σύζυγος του Ανδρέα Παπανδρέου, με τον οποίο απέκτησε 4 παιδιά.

90% των παραγγελιών δεν ξεπερνά τα 50 ευρώ, ενώ ένας στους πέντε καταναλωτές αγοράζει τουλάχιστον μία φορά τον μήνα.

10% αυξήθηκαν οι αποσολές αξίας άνω των 150 ευρώ μετά την επιβολή τέλους 3 ευρώ στα μικροδέματα εκτός ΕΕ.

300.000 Ιρανοί συμμετείχαν σε συγκέντρωση την περασμένη Παρασκευή στο κέντρο της Τεχεράνης, με το καθεστώς να καλεί τους πολίτες να ενταχθούν σε πρόγραμμα στρατιωτικής εκπαίδευσης και να είναι έτοιμοι να «θυσιάσουν τη ζωή τους» για τη χώρα.

600.000 άνθρωποι έχουν ήδη εγγραφεί στην εκστρατεία στρατιωτικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τον διοικητή των Φρουρών της Επανάστασης. Ο ίδιος εκτιμά ότι ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων μπορεί να ξεπεράσει το 1 εκατομμύριο.

60 εκατ. τουρίστες διακινήθηκαν από τα ελληνικά αεροδρόμια το πρώτο εξάμηνο του '26, έναντι 57.5 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του '25.

83.333.771 επιβάτες διακινήθηκαν απ' όλα τα αεροδρόμια της χώρας κατά το ίδιο διάστημα. Πρόκειται για αύξηση της τάξης του 4,5% σε σχέση με το εξάμηνο του προηγούμενου έτους.

10.033.151 επιβάτες διακινήθηκαν από το Αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης» στο Ηράκλειο. Για πρώτη φορά στην ιστορία του, το συγκεκριμένο αεροδρόμιο έσπασε το φράγμα των 10 εκατ. διακινούμενων επιβατών.

49,6% των πολιτών θέλει αυτοδύναμη κυβέρνηση, ακόμα κι αν χρειαστούν δεύτερες εκλογές, ενώ κυβέρνηση συνεργασίας θέλει το 47,6%, σύμφωνα με τα ευρήματα νέας έρευνας της GPO.

30,3% είναι η εκτίμηση ψήφου για τη ΝΔ, ενώ ακολου-

σίζουν οι Α.Σ. που ο τεχνοκράτης Γιαννούλης δημιούργησε νέα κατηγορία αξιολόγησης, με κορυφαία βαθμίδα το 4 έως 5+Α. Να τ' αφήσω;

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΟΥ

«Δεν θα καταργήσουμε τις επιστήμες και την τεχνολογία επειδή ο κ. Γεωργιάδης ως υπουργός Υγείας δεν γνωρίζει για την κβαντική και τις εφαρμογές της στην Ιατρική». Ο τέως πρύτανης του ΕΚΠΑ Α. Δημόπουλος και ο πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών Ι. Αντωνίου έχουν διαφορετική άποψη και στηρίζοντας λυσσαλέα το σύστημα

αναφέρουν ότι «δεν υπάρχει κβαντική ιατρική». Η κβαντική μάνα-παιδιάτρος, ωστόσο, δεν θα άφηνε την ευκαιρία να «ταπώσει» τον αγράμματο και ημιμαθή υπουργό Υγείας εξαιτίας μιας τέτοιας ασήμαντης λεπτομέρειας.

ΜΑΡΙΖΕΤΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

«Έχουμε τον θάνατο ενός διάσημου ανθρώπου. Πώς θα αισθανθούν, κυρία Σδοούκου, οι απλοί συμπολίτες μας που πάνε και τους κάνουν μπότοξ;» Το rising star της ΕΛΑΣ θα μπορούσε να συνεχίσει τον συλλογισμό της: «Σε τι κόσμο θα

κάνουν μπότοξ τα παιδιά μας, Νίκο Τσιαμτσίκ;».

ΝΙΚΟΛΑΣ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗΣ

«Όταν εγώ έδινα μάχη ως διευθυντής νομικών υπηρεσιών της ΔΕΠΑ από το 2009 έως το 2019 και νομικός σύμβουλος, εσείς χαριεντιζόσασταν με υπουργούς». Η μεταγραφική αεροδρομίου του προέδρου Νίκου την ιδρώνει τη φανέλα. Με μια θεαματική ενέργεια, πέτυχε ένα από τα καλύτερα αυτογκόλ της αγωνιστικής. Μα τι λέω; Της σεζόν. Αν όχι στην ιστορία της λίγκας της χυδαιολογίας.

VERBA VOLANT

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

«Από ποιους, κ. Καμπουράκη; Από αυτούς που το 2008 έλεγαν για τη Lehman Brothers ότι είναι τέσσερα-πέντε plus Α;» Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ ξεμπροστιάζει τους οίκους αξιολόγησης. Αν θέλετε να αγοράσετε ομόλογα, μην εμπιστεύεστε τους οίκους. Με τη «SYRIZA Ratings» και την αξιοπιστία που κουβαλά (ούτε μία στο εκατομμύριο να πει ότι η Μέρκελ), τα κέρδη είναι

FREE VOICES

24 - 30
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
2026

02

προτείνει και ο άνθρωπος εγκρίνει

Της ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΜΠΙΝΑΖΗ

Ο αρχιτέκτονας

Ο Δ. προσελήφθη πριν από κάποια χρόνια για να παράγει σχεδιαστικές προτάσεις. Σήμερα αξιολογεί δεκάδες λύσεις που δημιουργεί ένα σύστημα, με βάση το κόστος, τους κανονισμούς, την ενεργειακή απόδοση και το brief. «Αρχιτέκτονας διαλογής», λέει χαμογελώντας.

«Η αλήθεια είναι ότι η ΤΝ επιταχύνει την παραγωγή πολλών εναλλακτικών λύσεων στα πρώτα στάδια ενός έργου. Γλιτώνουμε χρόνο. Έχουμε τον λεγόμενο παραγωγικό σχεδιασμό, το generative design: ο αρχιτέκτονας ορίζει στόχους και περιορισμούς και το σύστημα παράγει πολλές διαφορετικές λύσεις. Παλιότερα, ένας αρχιτέκτονας μπορούσε να εξετάσει με την ομάδα του πέντε ή δέκα σοβαρές εναλλακτικές. Τώρα μπορεί να ζητήσει από το σύστημα να δοκιμάσει εκατοντάδες ή και χιλιάδες συνδυασμούς, αλλάζοντας το κόστος, τον προσανατολισμό, την ενεργειακή απόδοση και άλλες παραμέτρους. Το ανθρώπινο έργο μετατοπίζεται έτσι από το να σχεδιάσεις κάθε πιθανή εκδοχή στο να καταλάβεις ποιες έχουν πραγματικά αρχιτεκτονική αξία».

Όσο τον ακούω να μιλάει, σκέφτομαι ότι ο Δε Κορμπιζιέ, ο Γκρόπιους και άλλοι αρχιτέκτονες του μοντερνισμού δεν έγιναν σημαντικοί επειδή βρήκαν την καλύτερη λύση ανάμεσα σε χιλιάδες παραλλαγές, αλλά επειδή άλλαξαν τις ίδιες τις παραμέτρους: τι είναι σπίτι και τι πόλη, πώς πρέπει να κατοικεί ο άνθρωπος, τι σχέση πρέπει να έχει το κτίριο με τη βιομηχανική παραγωγή. Και πολλές μεγάλες ιδέες στην τέχνη και στην αρχιτεκτονική ξεκίνησαν από κάτι ανορθόδοξο: από μια ατέλεια, μια παραβίαση του κανόνα, μια «στραβή μολυβιά».

Η δημοσιογράφος

«Στη δημοσιογραφία τα πράγματα έχουν επίσης αλλάξει αρκετά», λέει η Σ. «Υπάρχουν όμως πράγματα που η μηχανή δυσκολεύεται να αναλάβει: το να αποκτήσει πρόσβαση σε μια πηγή, να αντιληφθεί ότι κάτι που όλοι θεωρούν ασήμαντο κρύβει μια σημαντική είδηση, να αμφισβητήσει μια επίσημη εκδοχή, να θέσει την ερώτηση που δεν υπήρχε στο αρχικό brief».

Το μεγάλο ζήτημα είναι ότι κινδυνεύει να αλλάξει και ο τρόπος με τον οποίο «χτίζεται» ένας δημοσιογράφος. Ο νέος συντάκτης μάθαινε το επάγγελμα γράφοντας, κάνοντας λάθη, ξαναγράφοντας και βλέποντας έναν έμπειρο αρχισυντάκτη να διορθώνει τη δουλειά του. Αν μεγάλο μέρος αυτής της πρώτης εργασίας περάσει στη μηχανή, πρέπει να απαντήσουμε σε ένα άλλο ερώτημα: πώς θα αποκτήσει ο νέος δημοσιογράφος την κρίση που κάποια μέρα θα του ζητήσουμε να ασκήσει;»

Ο HR manager

«Στον δικό μας χώρο, το πρώτο ραντεβού το δίνουν οι μηχανές, και από τις δύο πλευρές», λέει ο Χ. «Τα βιογραφικά που φτάνουν σήμερα στις εταιρείες είναι όλο και συχνότερα γραμμένα ή βελτιωμένα από εργαλεία ΤΝ. Στη συνέχεια, ένα άλλο σύστημα ΤΝ τα διαβάσει, τα συγκρίνει με την περιγραφή της θέσης και αποφασίζει αν ο υποψήφιος θα περάσει στο επόμενο στάδιο. Αν ο υποψήφιος δεν έχει γράψει πραγματικά το βιογραφικό του και ο HR manager δεν το έχει διαβάσει, τότε ένα κρίσιμο μέρος της πρόσληψης γίνεται πριν καν συναντηθούν δύο άνθρωποι. Η ανθρώπινη κρίση μετατίθεται όλο και πιο πίσω στη διαδικασία: ίσως στη συνέντευξη, ίσως στην τελική επιλογή. Υπάρχει κίνδυνος οι μηχανές να αξιολογούν όχι τον άνθρωπο, αλλά το πόσο καλά έχει μάθει να παρουσιάζεται σε μια άλλη μηχανή. Μου έχει τύχει να είμαι σίγουρος για την απόρριψη ενός υποψηφίου, αλλά να με κερδίσει μια λεπτομέρεια στο ύφος ή στο βλέμμα. Αυτή την περίοδο αναζητάμε soft skills. Δεν τα πάνει εύκολα το ραντάρ της ΤΝ – μέχρι να την εκπαιδεύσουμε να κάνει και τις προφορικές συνεντεύξεις».

Το δικαίωμα της κρίσης

Μήπως ο πραγματικός κίνδυνος δεν είναι να χάσουμε τις δουλειές μας, αλλά να τις κρατήσουμε, χάνοντας ακριβώς εκείνο που μας επέτρεπε να εξελισσόμαστε μέσα σ' αυτές;

Αν όλα αυτά τα παραδείγματα έχουν έναν κοινό παρονομαστή, είναι ότι η ΤΝ δεν αλλάζει μόνο τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε. Μπορεί να αλλάξει και τον τρόπο με τον οποίο ένας άνθρωπος ξεχωρίζει στη δουλειά του.

Όταν η μηχανή προτείνει και ο άνθρωπος επικυρώνει, ευνοείται το ασφαλές έναντι του απρόβλεπτου. Μπορεί να καθεί όχι μόνο μια καλή ιδέα αλλά και ο άνθρωπος που θα μπορούσε να την υλοποιήσει. Ένας εξαιρετικός αρχιτέκτονας μπορεί να μην βρει ποτέ χώρο να δοκιμάσει τη λύση που αποκλίνει από τις χιλιάδες «βέλτιστες» προτάσεις του συστήματος.

Η προαγωγή έρχεται μέσα από αναγνώριση και επίτευξη των στόχων. Με τη βοήθεια της ΤΝ δεν είναι και δύσκολο να πετύχεις αποτελεσματική διαχείριση. Η ηγεσία όμως δεν είναι μόνο αποτελεσματική διαχείριση. Είναι η ικανότητα να βλέπεις κάτι που οι άλλοι δεν έχουν ακόμη δει. Να υπερασπίζεσαι μια ιδέα πριν αποδειχτεί σωστή και, ορισμένες φορές, να πηγαίνεις κόντρα στα δεδομένα της στιγμής. Αν οι χώροι εργασίας οργανωθούν ώστε να επιβραβεύουν κυρίως τη σωστή χρήση των συστημάτων και όχι την ανεξάρτητη κρίση, κινδυνεύουμε να παράγουμε αποτελεσματικούς διαχειριστές χωρίς να καλλιεργούμε αυθεντικούς δημιουργούς και ηγέτες.

Μήπως, τελικά, ο πραγματικός κίνδυνος δεν είναι να χάσουμε τις δουλειές μας, αλλά να τις κρατήσουμε, χάνοντας ακριβώς εκείνο που μας επέτρεπε να εξελισσόμαστε μέσα σ' αυτές; Η απάντηση βρίσκεται στο μέλλον. ■

ONASSIS STEGI

Céleste Boursier-Mougenot

clinamen

26.09—05.12.26

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΧΗΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ONASSIS MANDRA

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ 2, ΠΛΑΚΑ

CLINAMEN (V10), 2025, BOURSE DE COMMERCE - PINAULT COLLECTION, PARIS, FRANCE. © CÉLESTE BOURSIER-MOUGENOT & ADAGP, PARIS. PHOTO CREDIT: LAURENT LECAT.

ONASSIS.ORG

Όταν το κράτος αποκτά πρόσωπο

Οδοιπορικό με την **Ειρήνη Αγαπηδάκη** στην ακριτική Ελλάδα

Τέσσερις μέρες ακολουθώντας τις Κινητές Ομάδες Υγείας στα χωριά του Έβρου και της Ξάνθης, εκεί όπου η απόσταση από το ΕΣΥ μετριέται σε χιλιόμετρα και η εμπιστοσύνη στους θεσμούς χτίζεται πόρτα πόρτα

Της **Δήμητρας Γκρους**

πρόσκληση να συνοδεύσω την αναπληρώτρια υπουργό Υγείας Ειρήνη Αγαπηδάκη και την ομάδα της στην περιοδεία τους στον ακριτικό Βορρά ήταν δελεαστική. Για τέσσερις μέρες θα ακολουθούσαμε τις Κινητές Ομάδες Υγείας (ΚΟΜΥ) σε χωριά του Έβρου και στα Πομακοχώρια της Ξάνθης, θα μπαίναμε σε σπίτια ανθρώπων που δυσκολεύονται να φτάσουν στον γιατρό και θα παρευρισκόμασταν στα εγκαίνια τριών ανακαινισμένων Κέντρων Υγείας. Θα γνώριζα έναν κόσμο άγνωστο σε μένα και θα έβλεπα από κοντά τη δουλειά που γίνεται σε αυτή την όχι ιδιαίτερα ορατή πλευρά της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Δίκαια, Μέγα Δέρειο, Εχίνος, Κοτύλη, Μύκη, Τοξότες, Σταυρούπολη Ξάνθης. Χωριά κοντά στα σύνορα, ορεινοί οικισμοί, τόποι όπου η γεωγραφία γίνεται παράγοντας υγείας: γερασμένος πληθυσμός, δυσκολία μετακίνησης, άνιση πρόσβαση στις υπηρεσίες. Ακριβώς, δηλαδή, το πρόβλημα που γνώριζα —θεωρητικά— ότι έρχονται να αντιμετωπίσουν οι ΚΟΜΥ.

Φτάσαμε στην Αλεξανδρούπολη Δευτέρα βράδυ και το επόμενο πρωί ήμασταν ήδη στον δρόμο. Τις μέρες που θα ακολουθούσαν ο χρόνος θα αποκτούσε μια παράξενη πυκνότητα: ατελείωτα χιλιόμετρα στο αυτοκίνητο κι ύστερα χωριά, Κέντρα Υγείας, σχολεία που μετατρέπονταν σε ιατρεία, σπίτια με χαλιά και κιλίμια όπου

βγάζαμε τα παπούτσια μας για να μπορούμε, ηλικιωμένοι που περίμεναν έναν γιατρό — ή, κάποιες φορές, απλώς κάποιον να τους ακούσει.

Κι όπου πηγαίναμε συνέβαινε κάτι που μου έκανε εντύπωση: πολλοί από τους ανθρώπους που βλέπαμε φώναζαν την υπουργό «Ειρήνη». Κι εκείνη θυμόταν ποιος είχε περάσει εγκεφαλικό, ποιος είχε κατάθλιψη, ποια η μητέρα ήταν κατάκοιτη, ποιος έπρεπε να κάνει εξετάσεις. Κάπου εκεί άρχισαν να γεννιούνται τα ερωτήματα αυτού του ταξιδιού. Πώς είχε δημιουργηθεί αυτή η οικειότητα ανάμεσα στην υπουργό, τους ανθρώπους των ΚΟΜΥ και τους κατοίκους; Πώς αποκτάς πρόσβαση σε κοινότητες που για χρόνια αισθάνονταν ξεχασμένες από το κράτος; Τι αλλάζει πραγματικά στη ζωή ενός ηλικιωμένου όταν ο γιατρός, αντί να περιμένει εκείνον να φτάσει στο σύστημα Υγείας, φτάνει ο ίδιος μέχρι την πόρτα του; Αυτή είναι η ιστορία τεσσάρων ημερών στον δρόμο με την Ειρήνη Αγαπηδάκη, αλλά κυρίως είναι η ιστορία των ανθρώπων που συναντήσαμε.

Στον δρόμο για τα Δίκαια: Μια συζήτηση με την υπουργό

Τρίτη νωρίς το πρωί στο αυτοκίνητο με την υπουργό, καθ' οδόν προς τα Δίκαια. Με την Ειρήνη Αγαπηδάκη γνωρίζομαστε από προηγούμενες δημοσιογραφικές συναντήσεις. Ξέρω πόσο προσπλωμένη είναι στη δουλειά της και, την ίδια στιγμή, έχει έναν άμεσο τρόπο επικοινωνίας που καταργεί τις αποστάσεις: μιλάμε στον ενικό και η συζήτηση, από τα πρώτα κιάλας χιλιόμετρα, ξεφεύγει από το τυπικό πλαίσιο μιας συνέντευξης.

Είναι η τρίτη φορά που κάνει αυτή τη διαδρομή τα τελευταία δύο χρόνια. Όταν πρωτοήρθε σε αυτά τα μέρη ξεκίνησαν από το βορειότερο χωριό της χώρας, το Ορμένιο, μου λέει, και αρχίζει να μου μιλά για τη Χρυσοθέα, μια ηλικιωμένη που γνώρισε σε εκείνη την επίσκεψη.

«Την πρώτη φορά που πήγαμε, δεν μπορούσε να πιστέψει ότι είχε έρθει γιατρός για να την εξετάσει στο σπίτι της. Ήταν πολύ επιβαρυνμένη η υγεία της. Όταν οι ΚΟΜΥ επέστρεψαν έπειτα από λίγο καιρό, βρήκαν μια διαφορετική γυναίκα. Με τη βοήθεια των Κινητών Ομάδων Υγείας και ειδικά μιας νοσηλεύτριας, της Δώρας Καζακίδου, που θέλω πολύ να τη γνωρίσεις, άρχισε να προσέχει τον εαυτό της και η υγεία της βελτιώθηκε πολύ...»

Υπάρχει ένα κομμάτι της ιστορίας που μου ζητά να μη δημοσιοποιήσω. Όταν επέστρεψε πάντως τον Σεπτέμβριο, η Χρυσοθέα της είπε κάτι που θυμάται ακόμη: «Από τη στιγμή που ήρθες εδώ, είπα ότι σε έστειλε ο Θεός και ότι πρέπει να κάνω κάτι για να ζήσω». Και όταν έφευγε, έριχνε νερό πίσω από το αυτοκίνητό της, για να κυλήσει ο χρόνος σαν το νερό μέχρι να ξαναπάει.

«Γι' αυτό θέλω σήμερα να πεταχτούμε να τη δω, να της πω ένα γεια. Άσχετα με το ότι σήμερα οι ΚΟΜΥ δεν έχουν προγραμματισμένη δράση εκεί». Και περνά σε μια άλλη ιστορία, που συνδέεται άμεσα με τον προορισμό μας: το ανακαινισμένο Κέντρο Υγείας στα Δίκαια.

«Στην πρώτη εξόρμηση των Κινητών Ομάδων Υγείας στο Ορμένιο, ένας άνδρας, 85 ετών, έκανε καρδιογράφημα με το βαλιτσάκι της τηλεϊατρικής. Την εξέταση έβλεπε σε πραγματικό χρόνο ένας γιατρός από απόσταση και διαπίστωσε ότι υπήρχε σοβαρό και επείγον πρόβλημα. Ήρθε το ΕΚΑΒ και τον μεταφέραμε αρχικά στο Κέντρο Υγείας στα Δίκαια. Γλίτωσε ο άνθρωπος. Όταν πήγα στο Κέντρο Υγείας, είδα το χάλι του και το βάλαμε στο Ταμείο Ανάκαμψης για να ανακαινιστεί. Και έναν χρόνο μετά, πάμε να το εγκαινιάσουμε».

— **Αλήθεια, πώς ξεκίνησαν οι ΚΟΜΥ;**

— Θυμάσαι στον Covid που πήγαιναν οι Κινητές Ομάδες Υγείας και έκαναν testing; Όταν ήρθα στο υπουργείο, διαπίστωσα ότι πάρα πολλές περιοχές της χώρας έχουν γερασμένο πληθυσμό, ανθρώπους που δεν μπορούν να μετακινηθούν. Όσο καλό κι αν είναι ένα Κέντρο Υγείας, αυτοί οι άνθρωποι δεν πρόκειται ποτέ να φτάσουν εκεί. Στο Ορμένιο βρήκα μια γυναίκα με σοβαρό ορθοπαιδικό πρόβλημα, κλεισμένη στο σπίτι για εβδομάδες. Σφάδαζε από τον πόνο και δεν μπορούσε να μετακινηθεί γιατί δεν είχε τα παιδιά της κοντά. Αυτή είναι μια εικόνα που συναντάμε παντού: ηλικιωμένοι άνθρωποι που ζουν μόνοι τους και υποφέρουν. Με τις ΚΟΜΥ πηγαίνουμε εμείς στο σπίτι του πολίτη. Και, εφόσον χρειάζεται, γίνεται διασύνδεση και με άλλες δομές.

Μου εξηγεί πώς, από τη θέση της αναπληρώ-

τριας υπουργού Υγείας, αναμόρφωσε τις Κινητές Ομάδες που είχαν δημιουργηθεί την περίοδο της πανδημίας και τις θεσμοθέτησε ως μέρος του ΕΣΥ. Σήμερα λειτουργούν 180 κλιμάκια σε όλη τη χώρα, με περισσότερα από 1.000 άτομα προσωπικό. Μέσω του 1135 μπορεί να προγραμματιστεί κατ' οίκον επίσκεψη για ανθρώπους που δεν μπορούν να μετακινηθούν, ενώ οι ομάδες μπορούν να πραγματοποιούν εξετάσεις στο σπίτι και, μέσω τηλεϊατρικής, να συνδέονται με γιατρούς που βρίσκονται αλλού. Οι ΚΟΜΥ δεν αφορούν αποκλειστικά τις απομακρυσμένες περιοχές. Όπως λέει η ίδια, είναι για όλη τη χώρα. «Έχουμε πολλούς ηλικιωμένους ανθρώπους που ζουν μόνοι τους και στην Αττική, ακόμη και στο κέντρο της Αθήνας».

Κάπου εκεί η κουβέντα διακόπτεται από κάτι εντελώς διαφορετικό. Στο αυτοκίνητο υπάρχει μια μεγάλη τσάντα από τα Public. «Τη μικρή μην ξεχάσουμε, με το δώρο της», λέει στον συνεργάτη της. Και μου δείχνει στο κινητό της μια ζωγραφιά: μια γυναίκα φιγούρα, σαν νοσηλεύτρια, και από πάνω, με παιδικά γράμματα, «ΕΙΡΗΝΗ».

«Αυτό το κοριτσάκι είχε στο περιβάλλον του κάποιον που φρόντιζαν οι Κινητές Ομάδες Υγείας. Και το παιδί, επειδή άκουγε το όνομά μου, ρωτούσε “ποια είναι η κυρία Ειρήνη; Τι κάνει η κυρία Ειρήνη;”. Και μου ζωγράφισε αυτή τη ζωγραφιά».

Και από τα παιδιά η κουβέντα περνά στους άνδρες των χωριών, μια ομάδα που, όπως λέει, είναι πολύ δυσκολότερο να πειστεί να εξεταστεί. «Τους άνδρες τούς μαζεύω από τα καφενεία, στην κυριολεξία. Πάω και τους σπκώνω έναν έναν για να πάνε να κάνουν εξετάσεις εκεί που έχει σταθμεύσει η ΚΟΜΥ. Γιατί πάνε και πίνουν τσίπουρο. Χοληστερίνη, ζάχαρο, τα πάντα!»

Κάτι που θα έβλεπα να συμβαίνει μπροστά μου τις επόμενες μέρες.

Στα Δίκαια Έβρου, εγκαινιάζοντας το Κέντρο Υγείας

Τα Δίκαια βρίσκονται στο λεγόμενο Τρίγωνο του Έβρου, στο βορειότερο άκρο της Ελλάδας, κοντά στα σύνορα με τη Βουλγαρία και την Τουρκία. Σε μια περιοχή με μικρούς, διάσπαρτους οικισμούς και γηρασμένο πληθυσμό, το Κέντρο Υγείας λειτουργεί ως υγειονομικός κόμβος για την ευρύτερη περιοχή. Την προηγούμενη φορά που είχε βρεθεί εδώ η υπουργός είχε υποσχεθεί στους ανθρώπους του Κέντρου ότι θα ανακαινιστεί. Τώρα επιστρέφει και το Κέντρο Υγείας είναι πράγματι ολοκαίνουργιο.

Ένα χαμηλό, απλωμένο κτίριο με κεραμοσκεπή, καθαρές προσόψεις, καινούργια κουφώματα, φρεσκοστρωμένη ασφαλτο και μικρές, νεοφυτεμένες νησίδες πρασί-νου. Μπροστά του έχει ήδη συγκεντρωθεί κόσμος για τα εγκαίνια. Οι εργαζόμενοι και το ιατρικό προσωπικό υποδέχονται την υπουργό με αγκαλιές και φιλιά. Αναγνωρίζονται μεταξύ τους, φωνάζονται με τα ονόματά τους: είναι φανερό ότι αυτή δεν είναι η πρώτη τους συνάντηση.

Ανάμεσά τους είναι και το μικρό κορίτσι της ζωγραφιάς. Η σακούλα με τα δώρα βγαίνει από το αυτοκίνητο: σχολική τσάντα, κασετίνα, σχολικά είδη και άλλα μικρά δώρα. Η μικρή πετάει από τη χαρά της. Κάποια στιγμή ανταλλάσσουν και βραχιολάκι φιλίας. Κοιτάζει τα δώρα και επαναλαμβάνει με ένα τεράστιο χαμόγελο: «Oh my God! Oh my God!»

Στα εγκαίνια του ανακαινισμένου Κέντρου Υγείας στον Έβρο, με την υπουργό Υγείας Άδωνι Γεωργιάδη, τον ιμάμη και κατοίκους του χωριού.

Περιμένουμε τον υπουργό Υγείας, Άδωνι Γεωργιάδη, για να αρχίσουν τα εγκαίνια, ενώ η Ειρήνη Αγαπηδάκη μιλά στα τοπικά μέσα ενημέρωσης.

Παρατηρώντας το καινούργιο κτίριο, σκέφτομαι όσα μου έλεγε λίγο νωρίτερα στο αυτοκίνητο. Ότι πολλά Κέντρα Υγείας βρίσκονταν σε πολύ κακή κατάσταση. «Πολλά έχουν ακόμη πινακίδες από τη δεκαετία του '80, “ιατριοθήκη”. Δεν είχε πέσει ούτε ένα κουτί μπογιάς. Δημιουργήθηκαν κυρίως την εποχή του Γεννηματά και, σε πολλά μέρη της χώρας, έμειναν για χρόνια χωρίς ουσιαστική αναβάθμιση».

Ωστόσο ο ρόλος τους, όπως μου εξηγούσε, είναι κομβικός: «Είναι το πρώτο επίπεδο επαφής του πολίτη με το σύστημα Υγείας, για την πρόληψη, αλλά και τη συστηματική παρακολούθηση των χρονίως πασχόντων. Ένας βαρύς μηχανισμός του συστήματος Υγείας, που όμως δεν είχε ποτέ την προσοχή που θα έπρεπε. Σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ευρύτερο πρόγραμμα αναβάθμισής τους».

Στο πρόγραμμα του Ταμείου Ανάκαμψης έχουν ενταχθεί προς ανακαίνιση 156 Κέντρα Υγείας, παράλληλα με την αναβάθμιση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και τη δημιουργία 312 ιατρείων χρονίως νοσημάτων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. «Για έναν γηρασμένο πληθυσμό, το μεγάλο στοίχημα δεν είναι μόνο το επείγον αλλά η συνέχεια της φροντίδας: υπέρταση, διαβήτης, καρδιοπάθειες, ΧΑΠ, φάρμακα, εξετάσεις, επανέλεγχοι. Να παρακολουθείται ο άνθρωπος στην κοινότητά του, πριν μια επιπλοκή τον οδηγήσει στο νοσοκομείο». Καταλαβαίνω ότι οι δύο δομές λειτουργούν συμπληρωματικά: το Κέντρο Υγείας είναι η σταθερή δομή: οι ΚΟΜΥ φτάνουν σε εκείνους που δεν μπορούν να φτάσουν σε αυτήν.

Με την Κινητή Μονάδα Υγείας στο Μέγα Δέρειο

Αφήνουμε πίσω το βόρειο, πεδινό Τρίγωνο και κατευθυνόμαστε προς την ορεινή, πολύ πιο πράσινη και αραιοκατοικημένη ενδοχώρα του Έβρου, με μικρούς οικισμούς διασκορπισμένους σε μεγάλη έκταση. Εδώ γίνεται ακόμη πιο σαφές γιατί οι Κινητές Ομάδες Υγείας κινούνται προς τον πολίτη και όχι το αντίστροφο.

Στον δρόμο κάνουμε μια παράκαμψη στο Ορμένιο για τη Χρυσοθέα. Μπαίνουμε οι δυο μας στο σπίτι της και τη βρίσκουμε καθισμένη στον καναπέ – ζει μόνη και δεν περπατά εύκολα. Χαίρεται πολύ που βλέπει την Ειρήνη. Εκείνη κάθεται δίπλα της και τη ρωτά για την υγεία της, κι η Χρυσοθέα αρχίζει να διηγείται: πού πονάει, τι της συνέβη, τι είπε ο γιατρός. Είναι μια εικόνα που θα έβλεπα πολλές φορές τις επόμενες μέρες και μου θύμιζε τις κουβέντες που κάνουμε με τους ηλικιωμένους γονείς μας. Πίσω από την ανάγκη για ιατρική φροντίδα υπάρχει συχνά μια δεύτερη, λιγότερο ορατή: κάποιος που θα καθίσει και θα ακούσει. Φεύγοντας, η Ειρήνη της υπόσχεται ότι θα ξανάρθει και ότι θέλει την επόμενη φορά να τη βρει καλά.

Το Μέγα Δέρειο είναι ένα από τα Πομακοχώρια του Έβρου, στην ορεινή ενδοχώρα του νομού, που κατοικούνται κατά κανόνα από Έλληνες πολίτες μουσουλμάνους στο θρήσκευμα, ενώ έντονη είναι και η παρουσία της αλβανικής κοινότητας. Στο σχολείο του χωριού έχει στηθεί η ΚΟΜΥ. Η υποδοχή της Ειρήνης Αγαπηδάκη είναι κι εδώ εγκάρδια: αγκαλιές, φιλιά, την υποδέχονται σαν να τη γνωρίζουν, και η ίδια τους φωνάζει με τα ονόματά τους. Λένε στην υπουργό ότι,

λίγο πριν φτάσουμε, ένας κάτοικος που δια-
γνώστηκε με οξύ καρδιαγγειακό πρόβλημα
διακομίστηκε με ασθενοφόρο στο νοσοκο-
μείο της Αλεξανδρούπολης.

Όσο στην αίθουσα του σχολείου εξετάζο-
νται άνδρες και γυναίκες, ο Ηλίας Λιάντης,
πανελλαδικός συντονιστής των KOMY, ένας
από τους ανθρώπους-κλειδιά που φροντί-
ζουν ώστε οι ομάδες να λειτουργούν σωστά
και χωρίς προβλήματα σε όλη τη χώρα, μου
δείχνει το μικρό «βαλιτσάκι» τηλεϊατρικής
που μεταφέρει η ομάδα. Με τον φορητό ε-
ξοπλισμό μπορούν να γίνουν, μεταξύ άλλων,
σπιρομέτρηση, καρδιογράφημα και υπερη-
χογράφημα, ενώ τα ευρήματα μπορούν να α-
ξιολογηθούν εξ αποστάσεως από γιατρούς.
Κι ενώ η KOMY θα παραμείνει στο σχολείο
όλη τη μέρα, εμείς ακολουθούμε μέλη της
ομάδας, μαζί με τον γιατρό του περιφερει-
ακού ιατρείου, στις κατ' οίκον επισκέψεις
τους. Επισκεπτόμαστε δύο σπίτια όπου ζουν
ηλικιωμένες, κατάκοιτες γυναίκες που δέ-
χονται τακτική ιατρική φροντίδα. Βγάζουμε
τα παπούτσια μας και περνάμε στα φτωχικά
τους σπίτια, σε δωμάτια στρωμένα με χαλιά
και κιλίμια. Οι άνθρωποι της KOMY γνωρί-
ζουν τις γυναίκες και τις οικογένειές τους
από προηγούμενες επισκέψεις.

Καθοριστικό ρόλο έχει παίξει ο Αχμέτ, Αλε-
βίτης κάτοικος της περιοχής, σύνδεσμος με
τις τοπικές κοινότητες. Έχει βοηθήσει τις ο-
μάδες να αποκτήσουν πρόσβαση σε χωριά
και σπίτια όπου παλιότερα ήταν εξαιρετι-
κά δύσκολο να μπει κάποιος που δεν ανήκε
στην κοινότητα — μικρούς οικισμούς κρυμ-
μένους στις χαράδρες και στα βουνά του Έ-
βρου. Ο Αχμέτ θέλει να λάβουν όσο το δυνα-
τόν περισσότεροι κάτοικοι τη φροντίδα που
δέχτηκε και ο ίδιος και έχει γίνει πολύτιμος
σύμμαχος των ομάδων στην προσπάθειά
τους να φτάσουν μέχρι αυτούς.

Στο ίδιο σχολείο λειτουργεί τα απογεύματα
Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας. Ο διευθυντής
ζητά από την υπουργό να οργανωθούν για
τους ενήλικους μαθητές μαθήματα πρώτων
βοηθειών και ΚΑΡΠΑ κι εκείνη δεσμεύεται
ότι θα γίνει. Για την ίδια, έχει σημασία ότι οι
κάτοικοι δεν περιμένουν πλέον απλώς τι θα
τους προσφερθεί, αλλά αρχίζουν να ζητούν
οι ίδιοι περισσότερα, έχουν προσδοκίες.
«Τους δίνεις ένα και σου δίνουν πίσω δέκα»,
λέει χαρακτηριστικά.

Φεύγοντας, ο Ηλίας Λιάντης μας λέει κάτι
που μου κάνει εντύπωση: στο τέλος της
προσευχής στο τζαμί είχε ανακοινωθεί ότι
η Κινητή Ομάδα βρισκόταν στο σχολείο και
ότι οι κάτοικοι μπορούσαν να πάνε να εξετα-
στούν. Για να φτάσει μια κρατική υπηρεσία
να ανακοινώνεται στο τζαμί και οι κάτοικοι
να ζητούν νέες δράσεις, είχε μεσολαβήσει
κάτι λιγότερο θεαματικό από τα βαλιτσάκια
της τηλεϊατρικής: χρόνος και συνέπεια. Οι ο-
μάδες είχαν έρθει, είχαν ξανάρθει και έχουν
χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης.

«Το σημαντικό είναι να ακούσεις τον πόνο τους»

Και ύστερα υπάρχουν οι άν-
θρωποι που κάνουν αυτή τη φροντί-
δα προσωπική. Μία από αυτούς, είναι
η Δώρα Καζακίδου, νοσηλεύτρια από την Α-
λεξανδρούπολη, που με τους συναδέλφους
της επισκέπτεται με την Κινητή Ομάδα όλη
την περιοχή.

Βγαίνοντας από ένα από τα σπίτια, πιάνουμε
την κουβέντα. «Εχουμε αποκτήσει τέτοια σχέ-
ση μαζί τους που τους θεωρούμε οικογένειά
μας. Θα τους μαλώσουμε, όπως θα κάναμε

στους γονείς μας: “Γιατί δεν έκανες τις εξετά-
σεις σου; Δεν σου είπα να τις κάνεις;”. Θέλουμε
να τους βλέπουμε να είναι καλά. Κάποιες φο-
ρές τα καταφέρνουμε, κάποιες όχι. Κι όταν τα
καταφέρνουμε, Δήμητρα, χαιρόμαστε πολύ.
Το σημαντικό είναι να καθίσεις να τους δεις.
Να πιάσεις το χέρι τους, να ακούσεις τον πόνο
τους, το δάκρυ τους, τις στενοχώριες τους. Δεν
είσαι απλώς νοσηλεύτης».

Για τη Δώρα, αυτό που προσφέρει η ομάδα
δεν μετριέται μόνο σε εξετάσεις. «Ξέρεις τι
τους λείπει; Η ανθρώπινη επαφή. Να τους πει
ένας άνθρωπος “είμαι εδώ για σένα”. Αισθάνο-
νται απέραντη μοναξιά, κάθονται με τις ώρες
και κοιτάνε το άπειρο».

Υπάρχει κάτι σχεδόν παιδικό στη σχέση που
έχει δημιουργηθεί. Θέλουν, λέει, όταν επι-
στρέψει η ομάδα, να τα έχουν πάει καλά. «Το
θεωρούν επίτευγμα. Σου λέει, ήρθαν, μου εί-
παν μπράβο, έχω καλό ζάχαρο, είμαι καλός
ασθενής!» Και κάπως έτσι η επόμενη επίσκε-
ψη γίνεται κάτι που περιμένουν.

Στα Πομακοχώρια της Ξάνθης

Φεύγοντας από το Μέγα Δέρειο,
διασχίζουμε την ορεινή ενδοχώρα
του δυτικού Έβρου. Η βλάστηση
είναι πυκνή, ο δρόμος περνά μέσα από δά-
ση, ανεβαίνει λόφους και βουνά, ανάμεσα
σε εντυπωσιακές συστάδες ψηλόλιγνων
νεαρών δέντρων. Βσιτάουμε στην Εγνατία
Οδό και κατευθυνόμαστε δυτικά προς Ξάν-
θη. Από εκεί αφήνουμε πίσω μας την πόλη
και αρχίζουμε πάλι να ανεβαίνουμε, αυτή τη
φορά προς την ορεινή Ροδόπη, περνώντας
από διαδοχικά χωριά μέχρι τον Εχίνο.

Στον Εχίνο μάς περιμένει μια μικρή γιορτή.
Πλήθος κατοίκων έχει συγκεντρωθεί έξω από
το ανακαινισμένο Κέντρο Υγείας, όπου θα γί-
νουν τα εγκαίνια παρουσία και του υπουρ-
γού Υγείας Άδωνι Γεωργιάδη. Είναι ένα από
τα μεγαλύτερα χωριά της ορεινής Ξάνθης,
στην καρδιά μιας περιοχής με δεκάδες μικρό-
τερους οικισμούς διάσπαρτους στη Ροδόπη.
Εδώ η σημασία ενός σύγχρονου Κέντρου Υ-
γείας ξεπερνά τα όρια του ίδιου του χωριού.

**Αναμνηστική φω-
τογραφία με τον
γιατρό και τα μέλη
της KOMY. Ανάμεσά
τους, δίπλα στην
Ειρήνη Αγαπηδά-
κη, η νοσηλεύτρια
Δώρα Καζακίδου,
ο πανελλαδικός
συντονιστής των
KOMY Ηλίας Λιάντης
και ο πρόεδρος της
κοινότητας.**

Το παλιό Κέντρο Υγείας βρισκόταν σε κάκιστη κατάσταση. Τώρα
μπροστά μας βρίσκεται μια πλήρως ανακαινισμένη δομή. Στον α-
γισμό δίπλα στον ιερέα στέκεται ο ιμάμης, ο οποίος ευχαριστεί δη-
μόσια τους δύο υπουργούς για το Κέντρο Υγείας και τη δουλειά που
έχει γίνει στην περιοχή. Οι γυναίκες έχουν ετοιμάσει έναν ολόκληρο
μπουφέ: χειροποίητα ντολμαδάκια, πίτες, τοπικά γλυκά. Η υποδοχή
είναι και εδώ θερμή και η Ειρήνη Αγαπηδάκη φαίνεται να γνωρίζει
προσωπικά πολλούς από τους ανθρώπους που την πλησιάζουν.
Για τους ανθρώπους που έχουν συγκεντρωθεί εδώ, δεν εγκαινιά-
ζεται απλώς ένα ανακαινισμένο δημόσιο κτίριο. Το Κέντρο Υγείας
εξυπηρετεί έναν ολόκληρο ορεινό πληθυσμό, που μπορεί πλέον
να λαμβάνει φροντίδα σε αξιοπρεπείς συνθήκες και με σύγχρονα
μέσα, ανάμεσά τους και η τηλεϊατρική.

Κοτύλη: Όταν ανοίγουν οι πόρτες

Τις δύο επόμενες ημέρες θα κινούμαστε κυρίως στα ορεινά
χωριά της Ξάνθης. Το πιο απομακρυσμένο από όσα θα επισκε-
πτόμασταν ήταν η Κοτύλη, όπου φτάνουμε το επόμενο πρωί.
Το χωριό είναι χωμένο στα βουνά, μέσα σε μια χαράδρα. Καθαρό, πε-
ριποιημένο, με ταπεινά σπίτια και στενούς ανηφορικούς δρόμους.
Έξω από τα σπίτια κάθονται γυναίκες, τρεις γενιές μαζί, και ασχολού-
νται με παραδοσιακές χειροτεχνίες. Είναι μια από τις ωραιότερες
εικόνες του χωριού, αλλά δεν θέλουν να φωτογραφηθούν.
Εδώ ο άνθρωπος-κλειδί είναι η Φατμά, από το πρόγραμμα «Βοήθεια
στο Σπίτι». Πηγαίνουμε στο σπίτι της, όπου μας φιλεύει μπακαλαβιά
και μια παραδοσιακή πίτα, και στη συνέχεια μας συνοδεύει στις κατ'
οίκον επισκέψεις των KOMY. Μαζί μας είναι και ο γιατρός του χωριού,
Έλληνας πολίτης της μουσουλμανικής μειονότητας. Γνωρίζει τις
οικογένειες, ξέρει ποιος έχει ανάγκη, τι εξετάσεις έχει κάνει, ποια
προβλήματα αντιμετωπίζει. Η παρουσία ανθρώπων από την ίδια την
κοινότητα αποδεικνύεται καθοριστική: είναι αυτοί που μπορούν να
ανοίξουν πόρτες που για κάποιον άλλο θα έμεναν κλειστές.
Περπατάμε στους δρόμους της Κοτύλης. Η Ειρήνη σταματά όπου
βλέπει κόσμο, μαζεύει τους άντρες από τα καφενεία, μιλά με τους
κατοίκους, ρωτά για την υγεία τους και τους παρακινεί να πάνε να
εξεταστούν. Η Φατμά ξέρει επίσης ποιος χρειάζεται τι. Το «Βοήθεια
στο Σπίτι» έχει σημαντική παρουσία και συνεργάζεται με τις Κινητές
Ομάδες: οι άνθρωποί του γνωρίζουν τις ανάγκες των κατοίκων και
οι KOMY προσθέτουν την ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα που το
δημοτικό πρόγραμμα δεν μπορεί να παρέχει.

Μπαίνουμε σε σπίτια. Και πάλι βγάζουμε τα παπούτσια μας στην
είσοδο. Και πάλι ηλικιωμένοι μάς υποδέχονται σε έναν ιδιωτικό
κόσμο στον οποίο, έναν χρόνο νωρίτερα, δεν ήταν καθόλου αυτο-
νόητο ότι θα επέτρεπαν σε ανθρώπους μιας κρατικής υπηρεσίας να
μπουν. Σε ένα από τα τελευταία σπίτια συναντάμε μια γυναίκα που
δείχνει πολύ μεγαλύτερη από την ηλικία της με χρόνια προβλήματα ►

Χρυσός
Χορηγός

#μετονΚινηματογραφο

ΔΕΗ: Χρυσός Χορηγός του 32ου Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας Νύχτες Πρεμιέρας

Νέα συνεργασία της ΔΕΗ με το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας Νύχτες Πρεμιέρας για το 2026 και το 2027

Η ΔΕΗ γίνεται Χρυσός Χορηγός του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας Νύχτες Πρεμιέρας για την περίοδο 2026-2027, εγκαινιάζοντας μια νέα συνεργασία με έναν από τους σημαντικότερους κινηματογραφικούς θεσμούς της χώρας. Μέσα από τη νέα αυτή συνεργασία, η ΔΕΗ ενισχύει τη σταθερή παρουσία της στον πολιτισμό και στηρίζει έναν σημαντικό θεσμό που εδώ και περισσότερες από τρεις δεκαετίες φέρνει το αθηναϊκό κοινό σε επαφή με τη σύγχρονη κινηματογραφική δημιουργία από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο.

Το 32ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας Νύχτες Πρεμιέρας, με Χρυσό Χορηγό τη ΔΕΗ, θα πραγματοποιηθεί από τις 30 Σεπτεμβρίου έως τις 11 Οκτωβρίου 2026, με ένα πλούσιο πρόγραμμα προβολών και δράσεων που θα μετατρέψει την Αθήνα σε μια μεγάλη κινηματογραφική γιορτή. Οι προβολές και οι δράσεις του Φεστιβάλ θα φιλοξενηθούν σε εμβληματικούς πολιτιστικούς και κινηματογραφικούς χώρους της πόλης, όπως στο Ολύμπια Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία

Κάλλας», το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την Κεντρική Σκηνή της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση, τους κινηματογράφους Δανάος, Άστορ και Cinobo Opera, καθώς και στο Τριανόν.

Με έμφαση στο ελληνικό σινεμά και τους νέους δημιουργούς, οι φετινές Νύχτες Πρεμιέρας παρουσιάζουν ένα πολυσυλλεκτικό πρόγραμμα προβολών και δράσεων. Οι πολυαναμενόμενες ελληνικές πρεμιέρες κάνουν το πρώτο τους βήμα και συνεχίζουν το ταξίδι τους σε κινηματογραφικές αίθουσες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ το Διαγωνιστικό Τμήμα Ελληνικών Ταινιών Μικρού Μήκους προσφέρει για περισσότερα από 14 χρόνια ένα φιλόξενο πεδίο σε νέους δημιουργούς να παρουσιάσουν τη δουλειά τους στο ευρύ κοινό. Παράλληλα, τα εξειδικευμένα εργαστήρια και τα master classes που υλοποιούνται σε συνεργασία με φορείς της εγχώριας και ευρωπαϊκής κινηματογραφικής σκηνής, με την παρουσία διεθνώς αναγνωρισμένων δημιουργών και συντελεστών, δημιουργούν έναν χώρο συνάντησης και διάλογου ανάμεσα στο κοινό και τους ανθρώπους του κινηματογράφου.

Η ΔΕΗ στηρίζει δύο από τις σημαντικότερες διακρίσεις του Φεστιβάλ

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις Νύχτες Πρεμιέρας, η ΔΕΗ υποστηρίζει δύο από τις σημαντικότερες διακρίσεις του φεστιβάλ, τα βραβεία Χρυσή Αθηνά Καλύτερης Ταινίας και Χρυσή Αθηνά Καλύτερου Ντοκιμαντέρ, με χρηματικό έπαθλο 3.000 ευρώ για κάθε βραβείο.

Η Χρυσή Αθηνά Καλύτερης Ταινίας απονέμεται από τη Διεθνή Κριτική Επιτροπή του Φεστιβάλ στην ταινία του Διεθνούς Διαγωνιστικού Τμήματος που ξεχωρίζει για την τεχνική και αισθητική της αρτιότητα. Αντίστοιχα, τη Χρυσή Αθηνά Καλύτερου Ντοκιμαντέρ απονέμει Διεθνής Κριτική Επιτροπή επαγγελματιών με εξειδίκευση στο σινεμά τεκμηρίωσης.

Με σταθερή πίστη στη δύναμη της τέχνης να δημιουργεί κοινωνική συνοχή και εξέλιξη, η ΔΕΗ παραμένει σταθερά #μετονΠολιτισμό, στηρίζοντας πρωτοβουλίες και θεσμούς που αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά και φέρνουν το κοινό πιο κοντά σε σημαντικά έργα και δημιουργούς.

- Στήριξη του ελληνικού σινεμά, των νέων δημιουργών και της σύγχρονης κινηματογραφικής δημιουργίας
- Με την υποστήριξη της ΔΕΗ, τα βραβεία Χρυσή Αθηνά Καλύτερης Ταινίας και Χρυσή Αθηνά Καλύτερου Ντοκιμαντέρ

Πάνω: Στο Μέγα Δέρειο, με τον Αχμέτ, κάτοικο της περιοχής και πολύτιμο σύνδεσμο των KOMY με την τοπική κοινότητα.

Κάτω: Στη Μύκη, η Ειρήνη Αγαπηδάκη σταματά σε μια γυναίκα με προβλήματα όρασης. Δίπλα, χαρμογελαστές, οι δύο γυναίκες από το Βοήθεια στο Σπίτι.

υγείας και βαριά κατάθλιψη. Η Ειρήνη κάθεται δίπλα της, τη ρωτά, την ακούει, την αγγίζει. Κι εκείνη χαίρεται. Η γυναίκα αυτή έχει περάσει πολύ δύσκολη ζωή. Βλέπω ξανά το ίδιο: η επίσκεψη δεν τελειώνει στην εξέταση. Όταν φεύγουμε από την Κοτύλη και μπαίνουμε στο αυτοκίνητο, η εικόνα της γυναίκας που αφήσαμε πίσω μας μας ακολουθεί.

«Πώς σου φάνηκε;» με ρωτάει η υπουργός. «Μου φάνηκε συγκινητικό», απαντάω και της λέω αυτό που σκέφτομαι από την προηγούμενη μέρα: «Πού βρίσκεis όλη αυτή την αγάπη για τον κάθε άνθρωπο ξεχωριστά;»

«Έτσι είμαι, Δήμητρα, από μικρή», απαντάει χωρίς να το σκεφτεί. «Το βλέπεις στα μάτια τους. Αυτές οι γυναίκες έχουν περάσει πολύ δύσκολα. Χρόνια σκληρής δουλειάς στα χωράφια, καταπόνηση, μυοσκελετικά προβλήματα, αποκλεισμούς. Είναι πολύ δύσκολη η ζωή των ανθρώπων εδώ, μέσα σε ένα πολύ αντίξοο περιβάλλον. Η Φατμά είναι απίστευτη αγωνίστρια και προσφέρει πολλά».

»Πέρυσι είχαν χαρεί πάρα πολύ, αλλά μου έλεγαν: «Για να δούμε, θα ξανάρθεις;». Βλέπουν ότι οι Κινητές Ομάδες είναι εδώ όλον αυτόν τον χρόνο, καταλαβαίνουν ότι νοιάζεσαι. Στην Υγεία δεν κάνεις πάντα ένα έργο που φαίνεται, ένα κτίριο. Τους βάζεις στη ζωή σου. Μιλάς με τους συντονιστές, ρωτάς τι κάνει ο ένας, τι κάνει ο άλλος, αν χρειάζονται κάτι. Και μετά τους ξαναβλέπεις». Και συνεχίζει: «Δεν είναι μόνο τι δίνω εγώ· είναι τι μου δίνουν αυτοί. Ξέρεις τι σπουδαίο είναι άνθρωποι που δεν σε είχαν ξαναδεί να σου ανοίγουν το σπίτι τους, να σε εμπιστεύονται; Πέρυσι δεν ήταν αυτόνομο. Τώρα για μας λένε τι χρειάζονται, μας φέρνουν περιστατικά, ζητούν βοήθεια».

«Είσαι μια ακτιβίστρια υπουργός», σχολιάζω. Κι εκείνη απαντά: «Έτσι καταλαβαίνω εγώ την πολιτική. Όσο σημαντικό είναι να κάνεις μια οριζόντια μεταρρύθμιση, άλλο τόσο σημαντικό είναι να μπορείς, σε κάθε άτομο, να καλύψεις μια ανάγκη. Γιατί μια οριζόντια μεταρρύθμιση δεν θα φτάσει από μόνη της σε όλους. Πρέπει να βλέπεις το σημείο που ξεκινάει καθένας. Αν ο ένας έχει να διανύσει τη μισή απόσταση και ο άλλος ολόκληρη, δεν μπορείς να τους αντιμετωπίσεις σαν να ξεκινούν από το ίδιο σημείο. Πρέπει να ενισχύσεις αυτόν που έχει μείνει πίσω, ώστε να καταφέρει να έχει εξίσου καλά αποτελέσματα με εκείνον που ξεκινάει πιο μπροστά στη ζωή».

«Το υπουργείο Υγείας ήταν υπουργείο ασθενείας»

Τις επόμενες ημέρες το μοτίβο επαναλαμβάνεται. Μύκη, Σταυρούπολη, Τοξότες... Θα μπορούσαμε να πούμε πολλές ακόμα ιστορίες, ιστορίες ανθρώπων που αν τους συναντήσεις μια φορά δεν τους ξεχνάς. Το βασικό μοτίβο είναι παντού το ίδιο: η KOMY στήνεται, οι κάτοικοι έρχονται να εξεταστούν, οι ομάδες φεύγουν για τα σπίτια όσων δεν μπορούν να μετακινηθούν.

Υπάρχουν βέβαια και προβλήματα, πράγματα που μένει να γίνουν. Στους Τοξότες, δύο γυναίκες γιατροί που εργάζονται χρόνια στην περιοχή μιλούν στην υπουργό για τις ανάγκες: εξετάσεις για τις οποίες οι ασθενείς πρέπει να μετακινηθούν, προβλήματα στελέχωσης από συγκεκριμένες ειδικότητες, περιστατικά καρκίνου, καρδιαγγειακών και ρευματικών νοσημάτων ακόμη και σε νεότερους ανθρώπους. Η ίδια τους προτρέπει, «γι' αυτό είμαστε εδώ, και σας ευχαριστώ που μας τα λέτε», και όπου μπορεί βρίσκει λύσεις.

Ο συνεργάτης της, Κωνσταντίνος Χονδρογιάννης, κρατά σημειώσεις. Στη Μύκη, ένα από τα πομακοχώρια, η υπουργός διαπιστώνει ότι το κτίριο του «Βοήθεια στο Σπίτι», όπου έχει στηθεί η KOMY, έχει σοβαρά προβλήματα. Όταν συναντά τον δήμαρχο, του ζητά να παραχωρηθεί η χρήση του κτιρίου στο υπουργείο Υγείας, για να μπορέσει να ανακαινιστεί. Ο δήμαρχος εξηγεί τι χρειάζεται, το θέμα καταγράφεται. Όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλή-

ματα της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Οι KOMY μπορούν να μικρύνουν την απόσταση από το σύστημα Υγείας· δεν μπορούν να εξαφανίσουν όλες τις ελλείψεις του.

Ύστερα από τόσες ώρες στον δρόμο, αρχίζω να καταλαβαίνω καλύτερα τι εννοεί η υπουργός όταν μιλά για Δημόσια Υγεία. Είναι άλλωστε το επιστημονικό της πεδίο. Σπούδασε Ψυχολογία, έκανε μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές, εργάστηκε στην έρευνα στην Ιατρική Σχολή και δίδαξε Δημόσια Υγεία στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

«Είναι περισσότερο η μέθοδος», λέει. «Πρώτα πρέπει να καταλάβεις το πρόβλημα και μετά να ξέρεις πώς θα το λύσεις». Μου διηγείται μια ιστορία από τα παιδικά της χρόνια. «Μια συμμαθήτριά μου, η Κατερίνα, έχασε τη μητέρα της από καρκίνο του μαστού. Μεγαλώνοντας συνειδητοποίησα ότι αυτό θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί. Αυτές οι εμπειρίες σε καθορίζουν. Δεν είναι μόνο τι έχω σπουδάσει, αλλά και τι έχω ζήσει. Οι φτωχότεροι ζουν λιγότερο και χειρότερα. Και αυτό για μένα δεν είναι αποδεκτό. Οι κοινωνικές ανισότητες στην Υγεία και η φτώχεια είναι οι μεγάλοι μου εχθροί». Στα χωριά που έχουμε διασχίσει αυτές τις μέρες, οι «κοινωνικές ανισότητες στην υγεία» δεν ακούγονται σαν ακαδημαϊκός όρος. Είναι η απόσταση από το νοσοκομείο, ο ηλικιωμένος που ζει μόνος, το χαμηλό εισόδημα, η δυσκολία να καταλάβεις ποια εξέταση χρειάζεται και πού πρέπει να πας.

«Η Ελλάδα έχει μια κουλτούρα “περιμένω να αρρωστήσω για να πάω στον γιατρό”», συμπληρώνει η υπουργός. «Δεν αναζητούσαμε υπηρεσίες υγείας πριν εμφανιστεί το σύμπτωμα. Αυτό προσπαθούμε να αλλάξουμε: να κερδίσουμε υγεία, όχι απλώς θεραπεία. Το υπουργείο Υγείας ήταν υπουργείο ασθενείας».

Και πώς αλλάζει αυτό; «Αυτό που αλλάζει στους ανθρώπους τις συμπεριφορές υγείας είναι η σχέση. Η σχέση θεραπεύει. Η σχέση δίνει υγεία. Τον καλύτερο γιατρό να φέρεις, αν δεν μπορέσει να καταλάβει τον άνθρωπο και να αναπτύξει σχέση μαζί του, δεν αρκεί».

«Για να δούμε, θα ξανάρθεις;»

Σκέφτομαι τη Χρυσοθέα, τη Φατμά, τα σπίτια όπου βγάλαμε τα παπούτσια μας, τους κατοίκους που πριν από έναν χρόνο δίσταζαν να ανοίξουν την πόρτα και τώρα ζητούν εξετάσεις, μαθήματα πρώτων βοηθειών, περισσότερες υπηρεσίες. Τα ανακαινισμένα Κέντρα Υγείας, η τηλεϊατρική, τα κινητά κλιμάκια είναι οι υποδομές. Χωρίς αυτές τίποτα δεν θα μπορούσε να συμβεί. Και δεν ήταν ούτε εύκολο ούτε αυτόνομο να εξασφαλιστούν οι πόροι, να ανακαινιστούν οι δομές, να εξοπλιστούν και να στελεχωθούν. Υπάρχει όμως κάτι που δεν αγοράζεται μαζί με τον εξοπλισμό: η εμπιστοσύνη.

Αυτό είναι ίσως το πιο ενδιαφέρον πράγμα που είδα αυτές τις μέρες. Σε κοινότητες όπου το κράτος για χρόνια γινόταν αντιληπτό ως κάτι μακρινό, απρόσωπο —ή και απόν—, ξαφνικά αποκτά πρόσωπο. Είναι η Δώρα που συμπονά και νοιάζεται, ο γιατρός που θυμάται τις εξετάσεις των παππούδων, οι KOMY που δεν ήρθαν μόνο όταν βρέθηκε εκεί η υπουργός αλλά επιστρέφουν ξανά και ξανά. Και είναι η Ειρήνη Αγαπηδάκη που οι άνθρωποι φωνάζουν με το μικρό της όνομα.

Η ίδια μου μιλά για «μικρά κοινωνικά συμβόλαια»: ο πολίτης βλέπει αν θα κάνει αυτό που είπες, αν θα εμφανιστείς δεύτερη φορά, αν το κράτος θα είναι εκεί και όταν φύγουν οι κάμερες. «Το πρόσωπο του γιατρού ή του νοσηλευτή που μπαίνει στο σπίτι τους είναι το πρόσωπο του κράτους», λέει. «Το κράτος παίρνει σάρκα και οστά. Μόνο έτσι ξαναχτίζεται και η πίστη στη δημοκρατία: από κάτω προς τα πάνω, μέσα από το έργο και τη συνέπεια».

Μετά από τέσσερις μέρες στο πεδίο καταλαβαίνω καλύτερα τι εννοεί. Είναι άλλο να διαβάζεις για μια δημόσια πολιτική σε ένα δελτίο τύπου και άλλο να βλέπεις τι συμβαίνει όταν αυτή φτάνει μέχρι τον τελευταίο άνθρωπο για τον οποίο σχεδιάστηκε. Η περιοδεία τελειώνει στη Νέα Μηνανιώνα, έξω από τη Θεσσαλονίκη. Νωρίς το πρωί, με τους γλάρους πάνω από την Ιχθυόσκαλα και τα καΐκια να επιστρέφουν, οι KOMY έχουν στηθεί για να εξετάσουν τους αλιεργάτες και να κάνουν προληπτικό δερματολογικό έλεγχο και χαρτογράφηση σπύλων. Άλλο τοπίο, άλλοι άνθρωποι, εντελώς διαφορετική ζωή. Η ίδια, όμως, ιδέα.

Να πηγαίνει το δημόσιο σύστημα Υγείας εκεί όπου βρίσκονται οι πολίτες, να φτάνει μέχρι εκείνους που δυσκολεύονται να φτάσουν σε αυτό. Και, μέσα από τη συνέπεια και την ανθρώπινη επαφή, να τους δίνει έναν λόγο να εμπιστευτούν ξανά κάτι πολύ μεγαλύτερο από μια υπηρεσία Υγείας: το ίδιο το κράτος και τους θεσμούς του. **Α**

Για να φτάσει μια κρατική υπηρεσία να ανακινώνεται στο τζαμί και οι κάτοικοι να ζητούν νέες δράσεις, είχε μεσολαβήσει κάτι λιγότερο θεαματικό από τα βαλιτσάκια της τηλεϊατρικής: χρόνος και συνέπεια.

Νικολέττα Θεοδωρακοπούλου Συνιδιοκτήτρια Atelier & Nuts

Atelier
coffee • nuts & more

YOUR STORIES.

Ξεκινώντας το 1995 στο Ίλιον, με την επιθυμία να δημιουργήσουμε έναν χώρο που θα αγαπούσαμε κι εμείς, το Atelier εξελίχθηκε σε έναν σύγχρονο artisanal προορισμό με 4 σημεία στην Αττική, με έμφαση στον φρεσκοκομμένο καφέ, τους εκλεκτούς ξηρούς καρπούς, τις χειροποίητες μπάρες και τα γλυκά που δημιουργούμε καθημερινά. Εδώ και 31 χρόνια, Atelier και illy μοιράζονται το ίδιο πάθος: την αναζήτηση του τέλει φλιτζανιού, την αφοσίωση στις κορυφαίες πρώτες ύλες και την αξία της κάθε λεπτομέρειας.

OUR HISTORY.

Πίσω από κάθε αξέχαστη εμπειρία illy βρίσκεται κάτι περισσότερο από τεχνογνωσία: βρίσκονται το πάθος, η φροντίδα και η αφοσίωση στη δημιουργία στιγμών που φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά. Μαζί με συνεργάτες που μοιράζονται τις ίδιες αξίες, μετατρέπουμε την καθημερινή απόλαυση του καφέ σε μια μοναδική εμπειρία — ένα πραγματικό **Cup of Love**.

FROM COFFEE LOVERS TO COFFEE LOVERS

illy.gr

LIVE HAPPILLY

Τζανγκ Γουέιγουεϊ Το τέλος του «τέλους της Ιστορίας»

Ο Κινέζος πολιτικός επιστήμονας μιλά στην *ATHENS VOICE* για την κρίση της δυτικής δημοκρατίας, το «κινεζικό μοντέλο», την Ταϊβάν, τον πόλεμο στην Ουκρανία και την αντιπαράθεσή του με τον Φράνσις Φουκουγιάμα

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

δική της «Αραβική Άνοιξη», του είπα «καμία πιθανότητα» και προέβλεψα ότι η Αραβική Άνοιξη θα γίνει σύντομα «Αραβικός Χειμώνας». Δεύτερον, ο λαϊκισμός. Όταν υποστήριξε ότι μια ώριμη δημοκρατία όπως οι ΗΠΑ μπορεί να διαχειριστεί την πρόκληση του λαϊκισμού, είπα ότι ο χαμηλού επιπέδου λαϊκισμός θα καταστρέψει τελικά τη δυτική δημοκρατία. Τρίτον, η επιλογή ηγετών. Όταν ο Φουκουγιάμα έθεσε αυτό που αποκάλεσε «πρόβλημα του κακού αυτοκράτορα» της Κίνας, του εξήγησα πως η Κίνα το είχε λύσει μέσα από τις θεσμικές της μεταρρυθμίσεις και τον προειδοποίησα ότι το αμερικανικό πολιτικό σύστημα είναι προϊόν της προβιομηχανικής εποχής και, αν δεν μεταρρυθμιστεί, μπορεί κάλλιστα να εκλέξει ηγέτες χειρότερους από τον Τζορτζ Μπους τον νεότερο. Τέταρτον, η πολιτισμική σύγκλιση. Όταν εξέφρασε την πεποίθηση ότι η παγκοσμιοποίηση θα οδηγήσει σε πολιτισμική σύγκλιση, υποστήριξα το αντίθετο: ότι η παγκοσμιοποίηση θα κάνει τους λαούς περισσότερο συνειδητοποιημένους ως προς την πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα και ότι ένα πολιτισμικό κράτος ενσωματώνει μια συσσωρευμένη πολιτική σοφία που απουσιάζει από την αμερικανική πολιτική. Πέμπτον, το ίδιο το «τέλος της Ιστορίας». Το γενικό μου συμπέρασμα ήταν ότι δεν πρόκειται για το τέλος της Ιστορίας, αλλά για το τέλος του «τέλους της Ιστορίας». Κοιτάζοντας πίσω, οι περισσότεροι παρατηρητές θα συμφωνούσαν ότι οι απόψεις μου άντεξαν καλύτερα στη δοκιμασία του χρόνου.

— Υποστηρίζετε ότι η Κίνα είναι «πολιτισμικό κράτος» και όχι απλώς ένα ακόμη έθνος-κράτος. Γιατί όμως χιλιάδες χρόνια πολιτισμού πρέπει να προσδίδουν πολιτική νομιμοποίηση στην κυβέρνηση που τυχαίνει να κυβερνά την Κίνα σήμερα;

Σωστά, η Κίνα δεν είναι ένα τυπικό έθνος-κράτος, αλλά ένα πολιτισμικό κράτος: ένα αμάλγαμα του μακροβιότερου αδιάλειπτου πολιτισμού στον κόσμο με ένα τεράστιο σύγχρονο κράτος. Μια ατελής αλλά διαφωτιστική αναλογία θα ήταν μια Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία που εξελίχθηκε μέχρι τον 21ο αιώνα: μια κεντρική οντότητα που διοικεί μια ολόκληρη ήπειρο, με μια υπερσύγχρονη οικονομία και πληθυσμό τριπλάσιο από αυτόν της ΕΕ. Οι άνθρωποί της, αν και μιλούν χιλιάδες διαλέκτους, ενώνονται από μία γραφή που διατρέχει χιλιετίες. Ένα τέτοιο κράτος, σφυρηλατημένο μέσα σε χιλιετίες από εκατοντάδες πολιτικές οντότητες, θα κινδύνευε να διαλυθεί κάτω από ένα δυτικό αντιπαραθετικό μοντέλο. Η Επανάσταση του 1911 το απέδειξε τραγικά: η μεταφύτευση του αμερικανικού συστήματος οδήγησε σε κυριαρχία των πολεμάρχων και στην απώλεια εκατομμυρίων ζωών, ένα μάθημα που οι περισσότεροι Κινέζοι δεν θα ξεχάσουν ποτέ.

— Και πώς αυτό παρέχει πολιτική νομιμοποίηση στην κυβέρνηση; Η πολιτική νομιμοποίηση του κινεζικού συστήματος είναι βαθιά αγκυ-

Ο Τζανγκ Γουέιγουεϊ είναι ίσως ο πιο συστηματικός θεωρητικός υπερασπιστής του κινεζικού πολιτικού μοντέλου διεθνώς. Είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Φουντάν της Σαγκάης και διευθυντής του China Institute του πανεπιστημίου. Στα μέσα της δεκαετίας του 1980 υπήρξε διερμηνέας του Ντενγκ Σιαοπίνγκ, στα χρόνια που η Κίνα «άνοιγε» στον κόσμο. Στο βιβλίο του «*The China Wave: Rise of a Civilizational State*» ανέπτυξε συστηματικά την αντίληψή του για την Κίνα ως «πολιτισμικού κράτους», ενώ η τηλεοπτική του εκπομπή «*This is China*» τον έχει κάνει γνωστό σε εκατομμύρια Κινέζους. Το 2011, σε δημόσια αντιπαράθεση στη Σαγκάη με τον Φράνσις Φουκουγιάμα, τον άνθρωπο που είχε διακηρύξει το «τέλος της Ιστορίας»,

υποστήριξε ότι η φιλελεύθερη δημοκρατία δεν είναι ο αναπόφευκτος προορισμός της ανθρωπότητας. Δεκαπέντε χρόνια αργότερα, θεωρεί ότι η Ιστορία τον δικαίωσε.

— Το 2011 διαφωνήσατε δημόσια με τον Φράνσις Φουκουγιάμα, σε μια στιγμή που η φιλελεύθερη δημοκρατία φαινόταν ο αναπόφευκτος προορισμός. Δεκαπέντε χρόνια αργότερα, πιστεύετε ότι κερδίσατε εκείνη τη συζήτηση;

Πράγματι, πριν από δεκαπέντε χρόνια, τον Ιούνιο του 2011, συζήτησα με τον Φράνσις Φουκουγιάμα για το κινεζικό μοντέλο στη Σαγκάη. Αυτή η αντιπαράθεση επανήλθε φέτος ως καυτό θέμα στα κινεζικά social media. Ορισμένοι σχολιαστές τη συνόψισαν μέσα από πέντε πολιτικές προβλέψεις που έκανα τότε. Επιτρέψτε μου να τις μοιραστώ μαζί σας. Πρώτον, η «Αραβική Άνοιξη». Όταν ο Φουκουγιάμα υπέθεσε ότι η Κίνα μπορεί να ζήσει τη

ρωμένη στην ιστορική του συνέχεια. Από την πρώτη ενοποίησή της υπό τον αυτοκράτορα Τσιν το 221 π.Χ., η κινεζική πολιτεία εξελίχθηκε μέσα από διακριτές ιστορικές εποχές. Ενώ η σημερινή μονοκομματική διακυβέρνηση της Κίνας μπορεί να στερείται νομιμοποίησης μέσα από το πρίσμα της δυτικής φιλελεύθερης δημοκρατίας, για τους περισσότερους Κινέζους είναι ένας οικείος και ιστορικά συνεπής κανόνας. Για το μεγαλύτερο μέρος των δύο τελευταίων χιλιετιών, η Κίνα εφάρμοσε στην πράξη μια μορφή μονοκομματικής εξουσίας, δηλαδή διακυβέρνηση από μια ενιαία κομμουνιστική αρχούσα ελίτ. Επιλεγμένη μέσα από αυστηρές δημόσιες εξετάσεις (το σύστημα Keju και άλλα), αυτή η αξιοκρατική γραφειοκρατία ισχυριζόταν ότι εκπροσωπεί, και σε πολλές περιπτώσεις πράγματι υπηρέτησε, τα συμφέροντα «όλων υπό τον ουρανό». Επιπλέον, για μεγάλο μέρος αυτής της περιόδου, η Κίνα ήταν, βάσει πολλών κριτηρίων, ένα καλύτερα διοικούμενο, πιο ειρηνικό και πιο ευημερούν κράτος από τα ευρωπαϊκά. Ήταν ένα μοντέλο διακυβέρνησης που προκαλούσε τον φθόνο γιγάντων του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού όπως ο Βολταίρος και ο Λάιμπνιτς. Μόνο όταν η Κίνα έχασε το κύμα της Βιομηχανικής Επανάστασης τον 18ο αιώνα άρχισε να μένει πίσω συγκριτικά με τη Δύση. Τώρα η Κίνα καλύπτει γρήγορα τη διαφορά, ξεπερνώντας, μάλιστα, τη Δύση σε όλο και περισσότερους κρίσιμους τομείς.

— **Μία από τις κεντρικές σας κριτικές στη δυτική δημοκρατία είναι ότι οι εκλογές από μόνες τους δεν εγγυώνται καλή διακυβέρνηση. Σε ένα σύστημα, όμως, όπου οι πολίτες δεν μπορούν να καταψηφίσουν το κυβερνών κόμμα, ποιος είναι ο τελικός μηχανισμός λογοδοσίας της πολιτικής εξουσίας όταν αποτυγχάνει;**

Από την κινεζική οπτική, οι εκλογές αποτελούν απλώς μια μορφή διαδικαστικής δημοκρατίας και όχι την ουσία της πραγματικής δημοκρατίας. Ως πολιτισμικό κράτος, η Κίνα αντλεί από την πανάρχαια σοφία της διάκρισης ανάμεσα στο Dao (τον υπέρτατο σκοπό, την Οδό) και το Shu (τις συγκεκριμένες διαδικασίες ή τεχνικές). Σ’ αυτό το φιλοσοφικό πλαίσιο, το Dao καθορίζει το Shu. Συνεπώς, κάθε έθνος πρέπει να καλλιεργεί τη δική του διαδικαστική δημοκρατία με βάση τις ιδιαίτερες εθνικές του συνθήκες, καθοδηγούμενο από το δικό του Dao, που στην περίπτωση της Κίνας είναι η επιδίωξη της καλής διακυβέρνησης. Από αυτή τη σκοπιά, είναι πολύ πιο εποικοδομητικό να αντικατασταθεί το ξεπερασμένο δίπολο «δημοκρατία εναντίον αυταρχισμού» με το δίπολο «καλή διακυβέρνηση εναντίον κακής διακυβέρνησης».

— **Ποιος είναι ο πυρήνας της κριτικής σας;** Χωρίς αυτή την αλλαγή παραδείγματος, το φαινόμενο «ψηφίζω και μετανιώνω» κινδυνεύει να γίνει ο κανόνας στις περισσότερες δυτικές δημοκρατίες. Σήμερα, η εκλογική τους πολιτική διαστρεβλώνεται όλο και περισσότερο από τη διαπλοκή χρήματος και εξουσίας, την άνοδο των θαλάσσιων αντήχησης στα social media, τη λαϊκιστική ρητορική και τη χειραγώγηση μέσω τεχνητής νοημοσύνης. Μπορεί κανείς να αναρωτηθεί: σήμερα οι ΗΠΑ είναι δημοκρατία ή έχουν μεταμορφωθεί σε πλουτοκρατία; Και το βρετανικό μοντέλο του Ουέστμινστερ είναι ακόμη μια λειτουργική δημοκρατία, με την περιστρεφόμενη πρота των πρωθυπουργών του; Μπορεί κανείς ρεαλιστικά να περιμένει ότι οι επόμενες εκλογές τους θα φέρουν καλύτερα αποτελέσματα; Αντίθετα, το αξιοκρατικό σύστημα της Κίνας σήμερα είναι ουσιαστικά ένας μηχανισμός «ε-

πιλογής συν εκλογής», με το πρώτο σκέλος να πηγάζει από την κινεζική παράδοση και το δεύτερο από τη Δύση. Αυτή η θεσμική διευθέτηση, την οποία εγκαινίασε ο εκλιπών ηγέτης Ντενγκ Σιαοπίνγκ, τις τελευταίες πέντε δεκαετίες κατάφερε να εξασφαλίσει ομαλή μεταβίβαση εξουσίας σ’ αυτή την αχανή χώρα. Όσο ατελής κι αν είναι, έχει φέρει πρωτοφανείς βελτιώσεις στο βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων, αποδεικνύοντας ότι όχι μόνο είναι βιώσιμη, αλλά και ικανή να ξεπεράσει το δυτικό μοντέλο σε απτά αποτελέσματα για τον λαό.

— **Κάθε πολιτικό σύστημα, όμως, παράγει τελικά κακούς ηγέτες και κακές αποφάσεις. Ποια είναι η δικλίδα ασφαλείας της Κίνας απέναντι σε ένα σοβαρό λάθος στην κορυφή;** Η ερώτησή σας μου φέρνει στον νου το περίφημο ρητό του Ουίνστον Τσόρτσιλ: «Η δημοκρατία είναι η χειρότερη μορφή διακυβέρνησης, με εξαίρεση όλες τις άλλες που έχουν δοκιμαστεί». Αυτό μπορεί να ισχύει στο δυτικό πολιτισμικό πλαίσιο, η κινεζική οπτική όμως προσφέρει μια διαφορετική θέαση. Παραφράζω τον Τσόρτσιλ μέσα από την έννοια χιαχίασε του Σουν Τζου, τη «λιγότερο κακή επιλογή», που δίνει προτεραιότητα στον μηχανισμό απομάκρυνσης των κακών ηγετών. Στην κομμουνιστική παράδοση της αξιοκρατίας, όμως, το κράτος πρέπει πάντα να επιδιώκει αυτό που ονομάζεται shangshangce, την «καλύτερη των καλύτερων» επιλογή, διαλέγοντας ηγέτες του υψηλότερου δυνατού επιπέδου. Δεν είναι καθόλου εύκολο, αλλά αυτή η επιδίωξη της αριστείας δεν πρέπει ποτέ να σταματά. Οι πολιτικές και θεσμικές καινοτομίες της Κίνας έχουν μέχρι στιγμής παραγάγει ένα σύστημα που συνθέτει αυτές τις δύο επιταγές: συνδυάζει την «καλύτερη επιλογή» της ανάδειξης δοκιμασμένων ηγετών με τη «λιγότερο κακή επιλογή» της διευκόλυνσης της αποχώρησης κακών ή ανίκανων ηγετών, μέσω του θεσμοθετημένου δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και ενός τακτικού συστήματος συνταξιοδότησης. Η ομαλή διαδοχή στην Κίνα από το 1978 αποτελεί απόδειξη της αποτελεσματικότητας αυτού του συστήματος.

— **Είναι η κρίση της φιλελεύθερης δημοκρατίας απόδειξη ότι η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι λάθος ή απλώς ότι οι δημοκρατίες κάποιες φορές κυβερνούν άσχημα;** Υποστηρίζω εδώ και καιρό ότι η φιλελεύθερη δημοκρατία, όπως εφαρμόζεται σήμερα, πάσχει από τρία «γενετικά ελαττώματα». Πρώτον, η υπόθεση του ορθολογικού ανθρώπου. Στην πραγματικότητα, οι άνθρωποι είναι συχνά ανορθολογικοί, μια τάση που επιδεινώνεται στην εποχή του διαδικτύου, των social media, της πολιτικής του χρήματος και της τεχνητής νοημοσύνης. Οι πολιτικοί εκμεταλλεύονται αυτόν τον ανορθολογισμό για να κερδίσουν ψήφους, όπως έδειξαν η ψήφος για το Brexit και η άνοδος του Ντόναλντ Τραμπ. Δεύτερον, η υπόθεση των απόλυτων δικαιωμάτων: αντιμετωπίζει τα ατομικά δικαιώματα ως απόλυτα, οδηγώντας στον κατακερματισμό της κοινωνίας. Η κινεζική οπτική, αντίθετα, θεωρεί ότι δικαιώματα και ευθύνες πρέπει πάντα να ισορροπούν, αλλιώς μια σύγχρονη κοινωνία του 21ου αιώνα γίνεται ακυβέρνητη. Τρίτον, η υπόθεση της παντοδυναμίας των διαδικασιών. Θεωρεί ότι, εφόσον τηρήθηκε η εκλογική διαδικασία, το αποτέλεσμα είναι αυτομάτως νόμιμο, ανεξάρτητα από την ποιότητα της ηγεσίας, ενώ οι ελαττωματικές διαδικασίες είναι συνήθως παγιωμένες και μη μεταρρυθμίσιμες. Έτσι η δημοκρατία εκφυλίζεται σε ένα «παιχνίδι» εκμετάλλευσης των διαδικασιών, όπου το πολιτικό μάρκετινγκ και

Το αξιοκρατικό σύστημα της Κίνας σήμερα είναι ουσιαστικά ένας μηχανισμός «επιλογής συν εκλογής», με το πρώτο σκέλος να πηγάζει από την κινεζική παράδοση και το δεύτερο από τη Δύση. Αυτή η θεσμική διευθέτηση, την οποία εγκαινίασε ο εκλιπών ηγέτης Ντενγκ Σιαοπίνγκ, τις τελευταίες πέντε δεκαετίες κατάφερε να εξασφαλίσει ομαλή μεταβίβαση εξουσίας σ’ αυτή την αχανή χώρα.

οι κυνικοί ελιγμοί προηγούνται της καλής διακυβέρνησης και του δημόσιου συμφέροντος. Όπως ανέφερα νωρίτερα, η κινεζική παράδοση ισορροπεί το Dao (τον υπέρτατο σκοπό) και το Shu (τις διαδικασίες). Οι διαδικασίες είναι το Shu και υπόκεινται σε μεταρρύθμιση όταν το Dao υπαγορεύει το συνολικό συμφέρον του λαού. Γι’ αυτό η Κίνα είναι γνωστή για τη συνεχή της μεταρρύθμιση, προσπαθώντας να βελτιώνεται κάθε χρόνο που περνά, ακόμη και κάθε μήνα. Πράγματι, παραμένει η άποψή μου ότι, αν αυτά τα «γενετικά ελαττώματα» δεν διορθωθούν, η δυτική δημοκρατία μπορεί κάλλιστα να αποδειχτεί ένα απλό ιντερμέδιο στη μακρά πορεία της ανθρώπινης Ιστορίας. Αυτή είναι η ειλικρινής μου άποψη.

— **Η Κίνα περιγράφει το σύστημά της ως μια μορφή δημοκρατίας, ενώ οι επικριτές επισημαίνουν τους περιορισμούς στην αντιπολίτευση, τα ανεξάρτητα μέσα και την πολιτική διαφωνία. Ποια είναι η σημαντικότερη ελευθερία που διαθέτει ένας Κινέζος πολίτης και που οι δυτικοί παρατηρητές συστηματικά αποτυγχάνουν να κατανοήσουν;** Ίσως αυτοί οι επικριτές θα έπρεπε πρώτα να ασχοληθούν με τους αυξανόμενους περιορισμούς που στοχεύουν φωνές της αντιπολίτευσης, ανεξάρτητα μέσα και πολιτική διαφωνία σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης και των ΗΠΑ σήμερα. Αυτός είναι άλλωστε ένας βασικός λόγος που στο επερχόμενο Athens Democracy Forum θα γίνει συζήτηση για την κρίση ταυτότητας της δημοκρατίας. Η ελευθερία για τους Κινέζους μπορεί να γίνει κατανοητή σε δύο επίπεδα: συλλογικά και ατομικά δικαιώματα. Ως προς τα συλλογικά, οι Κινέζοι απολαμβάνουν την πολύτιμη ελευθερία να λένε «όχι» στις ΗΠΑ ή σε οποιαδήποτε εξωτερική δύναμη επιδιώκει να επιβάλει τη θέλησή της στην Κίνα. Ελπίζει κανείς ότι και η Ευρώπη μπορεί να καλλιεργήσει αυτή την ελευθερία, για να διαφυλάξει την αυτονομία της και να υπερασπιστεί τα ζωτικά της συμφέροντα. Ακόμη και ο Γάλλος πρόεδρος Μακρόν έχει μιλήσει ανοιχτά για την υποτέλεια της Ευρώπης απέναντι στις ΗΠΑ. Ως προς τις ατομικές πολιτικές ελευθερίες, οι Κινέζοι πολίτες εκτιμούν βαθιά την προστασία της δημόσιας τάξης, της ιδιωτικής περιουσίας και των συλλογικών αγαθών, την ισότητα ενώπιον του νόμου, καθώς και την ίση αμοιβή για ίση εργασία, έναν στόχο που πολλές δυτικές χώρες δεν έχουν ακόμη πετύχει.

— **Έχετε υπαινιχθεί ότι η Ταϊβάν μπορεί να μην έχει άλλες εκλογές πριν από την επανένωση. Η Ταϊβάν σήμερα είναι μια πλουραλιστική δημοκρατία, της οποίας οι πολίτες εκλέγουν επανειλημμένα κυβερνήσεις που απορρίπτουν το πολιτικό σύστημα του Πεκίνου. Αν ο λαός της Ταϊβάν δεν θέλει την ενοποίηση, με ποια δημοκρατική αρχή μπορεί η Κίνα να του την επιβάλει;** Πρώτον, η Ταϊβάν είναι μέρος της Κίνας. Αυτό είναι ένα γεγονός που αναγνωρίζουν σχεδόν όλες οι χώρες και τα Ηνωμένα Έθνη. Είναι γραμμένο και στο ίδιο το «σύνταγμα» της Ταϊβάν. Οι εκλογές που διεξάγονται στην Ταϊβάν είναι τοπικές εκλογές σε μια περιοχή της Κίνας, όχι εκλογές ενός ξεχωριστού κυρίαρχου κράτους. Δεύτερον, η δημοκρατική αρχή που διακυβεύεται εδώ αφορά την εθνική κυριαρχία και τη βούληση ολόκληρου του κινεζικού έθνους, όχι απλώς τη βούληση των κατοίκων μιας περιφέρειας της χώρας. Τρίτον, κανένα κυρίαρχο δημοκρατικό κράτος δεν επιτρέπει απόσχιση μέσω μονομερούς περιφερειακού δημοψηφίσματος. Ο Καναδάς μπλοκάρει την απόπειρα απόσχισης του Κεμπέκ, η Ισπανία απαγορεύει το δημοψήφισμα ανεξαρτησίας της Καταλονίας, οι Ηνωμένες Πολιτείες έκαναν εμφύλιο πόλεμο για να εμποδίσουν την απόσχιση των νότιων πολιτειών. Τέταρτον, ο Νόμος κατά της Απόσχισης της Κίνας διατηρεί ρητά την επιλογή μη ειρηνικών μέσων και άλλων αναγκαίων μέτρων υπό τρεις προϋποθέσεις: εάν οι αποσχιστές της ταϊβανέζικης ανεξαρτησίας δημιουργήσουν τετελεσμένο απόσχισης της Ταϊβάν από την Κίνα, εάν σημειωθούν μείζονα αποσχιστικά γεγονότα ή εάν εξαντληθούν πλήρως όλες οι δυνατότητες ειρηνικής επανένωσης. Αυτή τη στιγμή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος οι αποσχιστικές δυνάμεις της Ταϊβάν να περάσουν μία από αυτές τις κόκκινες γραμμές, και οι συνέπειες μιας τέτοιας υπέρβασης θα ήταν καθοριστικές και μακράς εμβέλειας.

— **Το Πεκίνο παρουσιάζεται ως υπερασπιστής της κυριαρχίας και της μη επέμβασης. Πώς συμβιβάζετε αυτή την αρχή με τη στρατηγική σχέση της Κίνας με τη Ρωσία μετά την εισβολή στην Ουκρανία; Αν η εδαφική κυριαρχία είναι θεμελιώδης, δεν θα έπρεπε η εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας να αντιμετωπίζεται ως αδιαμφισβήτητη;** Η ειδική στρατιωτική επιχείρηση της Ρωσίας παραμένει αμφιλεγόμενη ακόμη και μέσα στην Κίνα. Πολλοί Κινέζοι παρατηρητές θεωρούν τους πέντε γύρους της επέκτασης του NATO προς ανατολάς ως τη ρίζα αυτής της κρίσης. Η Κίνα δεν θα δεχτεί καμία επέκταση του NATO στην Ασία, ούτε μία φορά. Η Κίνα βλέπει και τη Ρωσία και την Ουκρανία ως φίλους. Αυτή η σύγκρουση μοιάζει με δύο αδέρφια που σύρθηκαν σε καβγά από εξωτερική πρόκληση. Η Κίνα υποστηρίζει μια διαπραγματευτική, ειρηνική διευθέτηση του πολέμου και όλων των συναφών εδαφικών και κυριαρχικών διαφορών. **■**

Ποια είναι η *Μαίρη* και τι είναι το *OSEK TUTU*;

Πώς γίνεται μια πλατφόρμα να θεωρείται αποτυχημένη όταν περνάς πολλή ώρα σ' αυτήν; Αυτό είναι το στοίχημα του **OSEK TUTU**. Αντί για likes, αναρτήσεις και ατέλειωτο scrolling, διά ζώσης επαφή. Η **Μαίρη Πατρικίου** καλεί τους αγνώστους της διπλανής πόρτας να κάνουν κάτι που στις μέρες μας φαντάζει όλο και πιο δύσκολο: να γίνουν γείτονες.

Του ΑΔΑΜ ΜΑΡΚΑΚΗ

Η

Μαίρη, τελευταία ακούει κυρίως στο όνομα HOSTekTutu. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα έπειτα από σχεδόν δύο δεκαετίες στο εξωτερικό, συνειδητοποίησε ότι ήξερε το όνομα μιας οδηγού νταλίκας στο Μάντσεστερ, αλλά όχι αυτό της κυρίας στο απέναντι μπαλκόνι. Ως εκ τούτου, δημιούργησε το OSEK TUTU, στο πλαίσιο του Astylab Founders 2025.

Το OSEK TUTU χτίζει μικρογειτονιές: συνδέει ανθρώπους που μένουν στο ίδιο τετραγωνικό χιλιόμετρο και τους δίνει αφορμές να συναντιούνται από κοντά, ξανά και ξανά. Η πλατφόρμα είναι σκοπίμως σχεδιασμένη ως μεσάζοντας, όχι ως προορισμός – αν περνάς πολλή ώρα σ’ αυτήν, έχει αποτύχει. Σήμερα αριθμεί 750 μέλη (κουκκίδες στον χάρτη), τρεις ενεργοποιημένες γειτονιές –Κυψέλη, Παγκράτι, Βριλήσσια– και έχει συνδέσει περίπου 1.300 ζευγάρια γειτόνων μέσα από 120 συναντήσεις.

— Ποιος είναι ο πραγματικός λόγος για τον οποίο έρχονται οι άνθρωποι στην πλατφόρμα; Και σε τι διαφέρει ο λόγος για τον οποίο έρχονται την πρώτη φορά από αυτόν για τον οποίο ξανάρχονται;

Θα σου πω πρώτα τι μου λένε και μετά τι κάνουν. Τι λένε για την πρώτη τους φορά: «Είδα ένα αφισάκι και μου κίνησε το ενδιαφέρον», «γράφηκα και ήρθα από περιέργεια», «ήθελα να γνωρίσω κόσμο στη γειτονιά, γιατί μετακόμισα πρόσφατα», και άλλα. Το αφισάκι, παρεμπιπτόντως, γράφει με κάπως παλιακή γραμματοσειρά «Ελα να συνδεθούμε, ντάρλιν» σε μπεζ φόντο. Πιστεύω πως κάποια άτομα έρχονται γιατί η ψυχή τους αναζητάει λίγη νοσταλγία, cult –οριακά cringe– αισθητική. Λίγο Στάθη Ψάλτη, βρε αδελφέ. Πρώτη φορά το λέω αυτό δημοσίως.

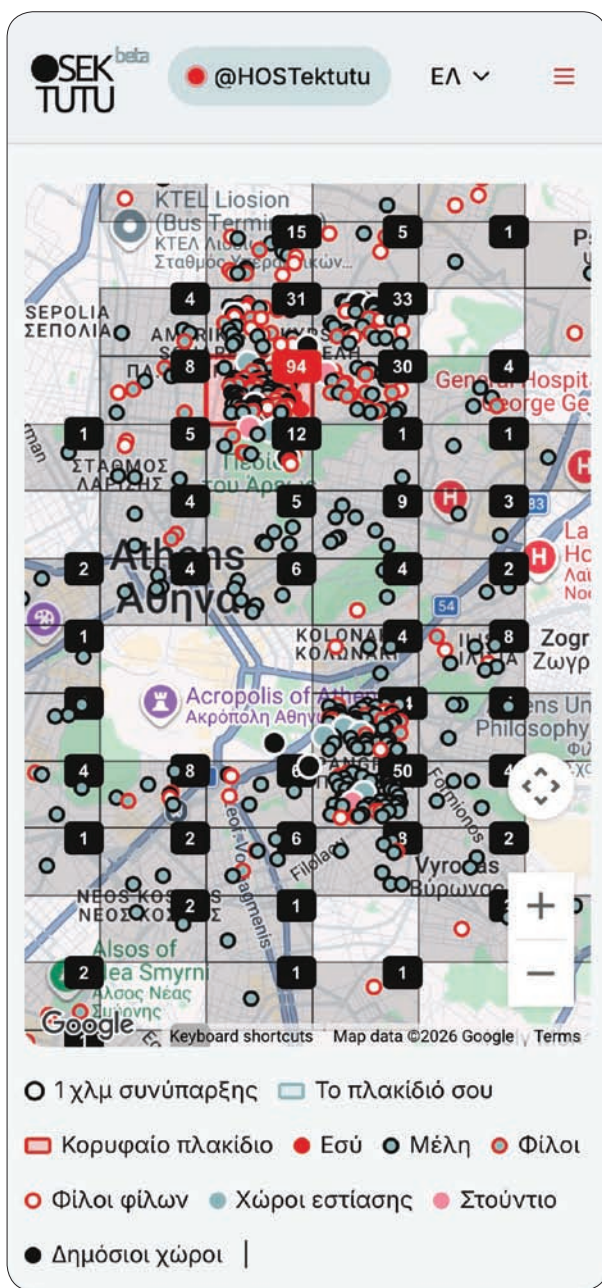
Τώρα ας πάμε στο τι κάνουν: Την πρώτη φορά ο κόσμος έρχεται μόνος του, πάντα. Και παρόλο που η ανάγκη και η προσδοκία μπορεί να παίρνουν διαφορετική μορφή από γείτονα σε γείτονα, σχεδόν το 60% των μελών ξανάρχονται. Αυτό είναι κάτι που πραγματικά με συγκινεί. Για κάποια μέλη ο λόγος που ξανάρχονται είναι για να συνεχίσουν τη συζήτηση με ένα συγκεκριμένο άτομο που γνώρισαν και κλίκαραν. Αν δεν συνδεθούν δύο μέλη στην πλατφόρμα (αμοιβαία), δεν μπορεί το ένα να δει αν έρχεται το άλλο σε μια επερχόμενη συνάντηση ούτε να ανταλλάξουν μήνυμα. Βλέπουν απλώς μια κουκκίδα. Ανώνυμη. Όλα συμβαίνουν στην πραγματική ζωή. Έχουμε τόσες άλλες εφαρμογές αν θέλουμε να αλληλεπιδράσουμε ψηφιακά. Το OSEK TUTU δεν είναι μία ακόμη.

Για άλλους ο λόγος προκύπτει όταν χρειάζονται κάποιοι να τους κρατήσει τα κλειδιά, να τους ποτίσει τα φυτά, να τους ταΐσει το γατί ή να τους προσέξει το παιδί μισή ώρα, ή απλώς να τους προτείνει έναν καλό οδοντίατρο στη γειτονιά ή να τους θυμίσει ότι ο φούρναρης έκλεισε για διακοπές, για να μην τρέχουν τσάμπα μες στην ντάλα. Αλλά το να συνδεθείς με τους ανθρώπους που μένουν κοντά σου είναι ήδη υπεραρκετό για τους πιο τακτικούς και η αξία της σύνδεσης μεγαλώνει με την πάροδο του χρόνου, ειδικά όταν αλλάζουν παράπλευρες σταθερές στη ζωή.

— Ποιος είναι ο τυπικός συμμετέχων; Ηλικίες, φύλο; Πόσοι είναι νεοφερμένοι στη γειτονιά και πόσοι μένουν εκεί χρόνια; Και ποιοι λείπουν από τις συναντήσεις ενώ θα τους περίμενες;

Η συντομότερη απάντηση είναι «απ’ όλα». Γενικά, έχουμε κυρίως άτομα 25-45+ ετών με φουλ ενέργεια. Άλλα μετακόμισαν στη γειτονιά τον τελευταίο χρόνο, άλλα έχουν εγκατασταθεί την τελευταία δεκαετία και στο άλλο άκρο έχουμε τις περιπτώσεις γέννημα θρέμμα. Στο Παγκράτι και στην Κυψέλη, θα έλεγα ενδεικτικά πως έχουμε μια αναλογία δύο γυναικών ανά άντρα, αν και αυτό διαφέρει αρκετά ανά συνάντηση. Στα Βριλήσσια τα τρία μας μέλη με τις περισσότερες συμμετοχές είναι άντρες. Παρατηρώ λοιπόν ότι, ενώ ίσως αρχικά οι άντρες διστάζουν περισσότερο να εμφανιστούν, σε σχέση με τις γυναίκες, που το τολμούν ευκολότερα, εντέλει όσοι έρθουν γίνονται τακτικοί. Λείπουν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Αν με ρωτάς, ζω για το event «Μπρίμπα μια νύχτα του χειμώνα» με γειτόνισσες άνω των 70. Λείπουν ίσως και περισσότεροι άντρες γύρω στα 35-45. Οι έρευνες δείχνουν πως οι φιλίες στους άντρες τείνουν να χτίζονται γύρω από μια κοινή δραστηριότητα: το σχολείο,

Ο χάρτης με τις κουκκίδες στην πλατφόρμα του OSEK TUTU

Στο OSEK TUTU η μοναδική μορφή περιεχομένου είναι οι συναντήσεις. Η μόνη διαθέσιμη κίνηση είναι να εμφανιστείς, όχι να σχολιάσεις ψηφιακά.

χωροταξία και άλλοι παράγοντες επηρεάζουν τον κοινωνικό χαρακτήρα μιας γειτονιάς. Στην Κυψέλη, μέσα σε ένα μόνο τετραγωνικό χιλιόμετρο –περίπου όσο δηλαδή ένα microhood, μια απόσταση που τη διασχίζεις με τα πόδια σε ένα τέταρτο– στριμώχνονται χονδρικά 25.000 γείτονες. Στα Βριλήσσια έχουμε μεγαλύτερες αποστάσεις, ένα και μοναδικό «κέντρο», οικογένειες, περισσότερα παιδιά και νέους. Στα Βριλήσσια, το αίσθημα του ανήκειν που δηλώνουν τα μέλη κατά την εγγραφή είναι αισθητά πιο χαμηλό και από τις δύο αθηναϊκές γειτονιές.

Αν παρομοιάζα τις γειτονιές με τις σχέσεις: Η Κυψέλη είναι το εξακλούσιβ φλερτ, το Παγκράτι κάνει dating και τα Βριλήσσια ψάχνουν για κάτι σοβαρό και είναι έτοιμα να δεσμευτούν.Οπότε, ναι, η μορφή της πόλης συσχετίζεται με την αποσύνδεση, και το να μπορείς να περπατήσεις για να δεις «πολιτισμό» και να κοινωνικοποιηθείς επιβεβαιώνεται ως σημαντικός παράγοντας ευεξίας και ικανοποίησης, ανεξαρτήτως γειτονιάς.

— Το Nextdoor και τα τοπικά Facebook groups καταλήγουν σχεδόν πάντα σε γκρίνια και τοξικότητα. Ποια συγκεκριμένη σχεδιαστική επιλογή στο OSEK TUTU αποτρέπει αυτή την κατάληξη και πόσο σίγουρη είσαι ότι θα αντέξει όταν μεγαλώσετε;

Είναι απλό. Δεν έχουμε μόνιμη δημόσια ροή. Δεν υπάρχει χώρος για περιεχόμενο. Αυτό είναι το πρωταρχικό εμπόδιο. Το Nextdoor, τα facebook groups σε αφήνουν να μιλάς για τον γείτονά σου. Εμείς σε φέρνουμε τετ-α-τετ να μιλήσεις μαζί του. Στο OSEK TUTU δεν υπάρχει τοίχος για αναρτήσεις όπως στο Facebook. Δεν υπάρχει σημείο να πετάξεις μια γνώμη στη γειτονιά και να φύγεις. Η μοναδική μορφή περιεχομένου είναι οι συναντήσεις: τι, πότε, πού, πόσες θέσεις. Η επόμενη (και μόνη) διαθέσιμη κίνηση είναι να εμφανιστείς στον τρισδιάστατο χωροχρόνο, όχι να σχολιάσεις ψηφιακά.

Η τοξικότητα χρειάζεται χρόνο και μαζικό κοινό για να συσσωρευτεί και να εκφραστεί· εμείς δεν της δίνουμε ποτέ ούτε το ένα ούτε το άλλο. Δεν υπάρχει ▶

την ομάδα, τη δουλειά. Βλέπω το OSEK TUTU σαν τη νέα αφορμή-κοινό πλαίσιο να βρίσκεσαι στον ίδιο χώρο (το στέκι της γειτονιάς) ξανά και ξανά.

Λείπουν επίσης –αυτό είναι ακόμα πιο ευαίσθητο– οι πιο μοναχικοί, περιθωριοποιημένοι ή ευάλωτοι άνθρωποι κάθε γειτονιάς. Αυτό είναι δομικό πρόβλημα και δεν το λύνει καμία πλατφόρμα με κουμπί RSVP.

— Τι είδους δραστηριότητες λειτουργούν καλύτερα; Το φαγητό, το ποτό, το περπάτημα, το γλέντι; Υπάρχει κάτι που δοκίμασες και απέτυχε παταγωδώς;

Αυτό είναι ο ορισμός του «περί ορέξεως...» και του «απ’ όλα έχει ο μπαξές». Υπάρχει ένας βασικός πυρήνας: κάθε μικρογειτονιά διαμορφώνεται γύρω από ένα Sticky Steki, έναν προσεκτικά επιλεγμένο χώρο εστίασης που φιλοξενεί τις κουκκίδες κάθε εβδομάδα σε συγκεκριμένη ημέρα, ώστε να καθιερωθεί σαν αυτόματη συνήθεια, όπως μαζεύονταν κάποτε στο καφενείο χωρίς ραντεβού και WhatsApp group για συντονισμό. Απλά εμφανίζεσαι, πιάνεις μια καρέκλα και κάθεσαι.

Η σειρά που λειτουργεί καλύτερα και προάγει τη σύνδεση είναι: πρώτα γνωριζόμαστε ελεύθερα, χωρίς δομή, και μετά κάνουμε πράγματα μαζί. Μπορεί να μην είναι για όλους το ιδανικό σκηνικό για την πρώτη τους φορά –το να κρυβόμαστε πίσω από μια οθόνη διευκολύνει–, αλλά είναι το πιο αποτελεσματικό.

Τι απέτυχε από πλευράς σύνδεσης (γιατί κατά τα άλλα υπέροχα τα περάσαμε): ένα playdate και πικνίκ σε πάρκο με παιδιά και γονείς που έρχονταν όλοι για πρώτη φορά. Και οτιδήποτε μεγάλο. Στο πιο γκράντε μας event, το «Στο BINGO μας λουλούδια», όπου είχαμε 60 άτομα από τη γειτονιά, όλα μαζί μια Τετάρτη του Μάη στη Δημοτική Αγορά της Κυψέλης, με παρουσιάστριες δύο σούπερ γειτόνισσες, έκαστα και χώρισα όλα τα άτομα με βάση τη μικρογειτονιά τους σε εξαθέσια τραπέζια. Και πέτυχε. Α, και προσωπικά απέτυχα εγώ, μια φορά που προσπάθησα να το παίξω «80s aerobics instructor». Ας μείνει εδώ.

— Η Κυψέλη και τα Βριλήσσια είναι σχεδόν ένα φυσικό πείραμα: από τις πιο πυκνοκατοικημένες γειτονιές της Ευρώπης. Τρέχοντας και τα δύο πιλοτικά, τι έχεις μάθει; Συσχετίζεται η μορφή της πόλης με την αποσύνδεση;

Η πυκνότητα δεν είναι το μόνο κριτήριο. Για παράδειγμα, το πόσα νοικοκυριά είναι μονομελή, το μείγμα των ηλικιών και εθνικοτήτων, η οικονομική κατάσταση, η

Από τις
συναντήσεις των
μελών της
κοινότητας του
OSEKTUTU.
Κάτω αριστερά,
η αφίσσα-
πρόσκληση της
πλατφόρμας.

**Η συνύπαρξη
ξεβολεύει. Μπορεί να
ακούγεται σκληρό, αλλά
δεν άλλαξαν οι τοίχοι.
Εμείς αλλάξαμε, που
ζούμε μέσα τους.**

ανωνυμία, που είναι καταλύτης της γκρίνιας. Και το χιλιόμετρο λειτουργεί προστατευτικά για ό,τι πεις ή κάνεις σε σχέση με κάποιον, γιατί είναι πολύ πιθανό να πέσεις πάνω του στον φούρνο της γωνίας. Στο OSEK TUTU δεν κερδίζεις παράσημα για πολλαπλές ψηφιακές «συνεισφορές». Τα κερδίζεις με την παρουσία σου και τη συμπεριφορά σου διά ζωής, τα αληθινά σου σχόλια, απόψεις, συμμετοχή σε μια συζήτηση που έχει ροή σε πραγματικό χρόνο. Είμαι σίγουρη πως δεν θα επιτραπεί σχεδιαστικά η ανεξέλεγκτη ροή και η ελεύθερη ανταλλαγή περιεχομένου. Μόνο διά ζωής.

— Η πολυκατοικία θα έπρεπε θεωρητικά να είναι ο χειρότερος εχθρός της μοναξιάς. Γιατί δεν παράγει πια σύνδεση;

Η πολυκατοικία δεν απέτυχε ακριβώς, τουλάχιστον όχι από μόνη της. Άλλαξε όμως τόσο, που δεν εξυπηρετεί τη συλλογικότητα, τη συνύπαρξη, το «εμείς» αλλά περισσότερο –όπως πολλά άλλα στοιχεία γύρω μας– την ιδιωτικότητα, τον ατομικισμό, το «εγώ». Η ελληνική πολυκατοικία χτίστηκε με αντιπαροχή: έδινες το οικόπεδο, έπαιρνες τρία διαμερίσματα. Άρα στον πρώτο όροφο ήταν η αδερφή σου, στον τρίτο ο κουμπάρος και στον τέταρτο η γιαγιά ή κάποιος που ήξερες από μικρή γιατί δούλευε με τον πατέρα σου. Σήμερα γύρω από την ίδια σκάλα έχουμε τρεις βραχυχρόνιες μισθώσεις, δύο φοιτητές που φεύγουν τον Ιούνιο και μια οικογένεια που μετακόμισε πέρυσι. Το κτίριο μπορεί να είναι το ίδιο, εκεί από το 1960, αλλά οι ένοικοι δεν συμπορεύτηκαν, ούτε σκοπεύουν να αποκτήσουν κοινή ιστορία. Και μπαλκόνι να έχεις, και να μην το έχεις κλείσει για να κερδίσεις δώδεκα τετραγωνικά, δεν βγαίνεις πια να μιλήσεις στο παιδάκι απέναντι. Το μπαλκόνι κανονικά λειτουργεί σαν διεπαφή. Μπορούσες κάποτε να πεις καλησπέρα χωρίς να δεσμευτείς σε συζήτηση, να δεις ποιος γύρισε, να ακούσεις ένα παιδί να παίζει αλλά και να κλαίει. Η συνύπαρξη ξεβολεύει. Μπορεί να ακούγεται σκληρό, αλλά δεν άλλαξαν οι τοίχοι. Εμείς αλλάξαμε, που ζούμε μέσα τους.

— Ποιος είναι ο ιδανικός αριθμός γειτόνων που πρέπει να γνωρίζεις κανείς;

Αν εστιάσουμε στη γειτονιά και στο τι έχει ουσία, θα έλεγα κάτι ανάμεσα σε 3 και 6, χωρίς αυτό να σημαίνει πως μία κουκκίδα και καλή δεν θα μπορούσε να καλύψει όλο το φάσμα – φτάνει να μη βάζει το κινητό στο αθόρυβο... και να μπορεί να σε βοηθήσει να κρεμάσεις τις κουρτίνες. Αλλά το ενδιαφέρον δεν είναι στον απόλυτο αριθμό. Είναι στο ατομικό (και κοινό) αίσθημα του ανήκειν. Στους τρεις, για παράδειγμα, μπορεί να αλλάζουν η συμπεριφορά και οι συνήθειές μου, όχι το συναίσθημά μου: περπατώ περισσότερο, ψωνίζω πιο τοπικά, φοβάμαι λιγότερο το βράδυ, σταματάω να γκρινιάζω για τη γειτονιά κι αρχίζω να θέλω να κάνω κάτι γι' αυτήν. Είναι μια δυνατή αρχή. Αν με ρωτήσεις τι μετράω στην πράξη, δεν είναι ο αριθμός των κουκκίδων, είναι οι φορές που έρχονται. Στην τρίτη συνάντησή μου μια κουκκίδα σταματάει να είναι περαστική και γίνεται γείτονας/-ισσα, οικοδεσπότης/-οινα.

— Ποια είναι η πιο παράλογη πεποίθησή σου για τις γειτονιές, για την οποία όμως είσαι σίγουρη ότι ισχύει;

Όταν πρωτοάρχισα να σκαλίζω το θέμα και τις πιθανές λύσεις, δεν ξεκίνησα από τη γειτονιά. Η (παράλογη) πεποίθηση λοιπόν που διαμόρφωσα ήταν πως μπορούμε να επαναφέρουμε στην πόλη τη γειτονιά με την παραδοσιακή της έννοια, και ως εκ τούτου να είμαστε πιο ευτυχισμένοι. Η πεποίθηση αυτή βασίζεται στη σύνθεση των συμπερασμάτων δύο ανεξάρτητων ερευνών:

Έρευνα Νο. 1: η οικειότητα και η φιλία δεν προκύπτουν από τύχη, αλλά με επένδυση χρόνου. Χρειάζονται περίπου 50 ώρες παρέας για να αλλάξει κάποιος «πίστα» και να γίνει από γνωστός περιστασιακός φίλος, γύρω στις 90 ώρες για να γίνει φίλος, και πάνω από 200 ώρες για να γίνει κοντινός φίλος (Hall 2018, Παν/μιο Κάνσας). Και μετράνε μόνο οι ώρες που περνάς μαζί με τον άλλο από επιλογή, με συνέπεια, αλλά χωρίς δομή ή πλαίσιο.

Έρευνα Νο. 2: άπαξ και δημιουργηθεί αυτή η κοντινή σχέση, η ευτυχία του φίλου γίνεται και δική σου, αν είναι κοντά σου. Η μεγάλη έρευνα του Χάρβαρντ (Fowler & Christakis, 20 χρόνια δεδομένων) βρήκε ότι ένας χαρούμενος φίλος που ζει σε ακτίνα 1,6 χιλιομέτρων από σένα αυξάνει κατά 25% την πιθανότητα να είσαι κι εσύ χαρούμενος. Ένας χαρούμενος συνάδελφος; Καμία επίδραση.

Πώς το διαβάζω εγώ, σε δύο βήματα:

Ωρες που γράφει το κοντέρ + επιλογή = φίλος.

Φίλος + εγγύτητα = ευτυχία.

Με άλλα λόγια: Ως εκ τούτου, OSEK TUTU. Απλά μαθηματικά.

Φαντάσου μια καρέκλα στο πεζοδρόμιο. Δύσκολο να δεις μόνο μία, σωστά; Είναι σαν δημόσια δήλωση διαθεσιμότητας. Έτσι είναι κάπως και το να γραφτείς και να εμφανιστείς στο OSEK TUTU επανειλημμένως. Δηλώνεις παρουσία. Εμείς βάζουμε τις καρέκλες. Για κοπιάστε, για κοπιάστε. **A**

sc rebel

newbalance.gr

Πρωινό φορτωμένο με καφέδες και ο Τάσος Βρεττός μάς ξεναγεί ανάμεσα σε δέντρα που χορεύουν. Κορμοί, φως, γραμμές που ξεφεύγουν από το κάδρο. Τον ακούμε και κοιτάζουμε: πίσω απ' αυτές τις εικόνες υπάρχει έντονη οικολογική ανησυχία κι ένα πολύχρονο φωτογραφικό οδοιπορικό. Η συνέντευξη έχει και τις απρόσμενες εισόδους της. Σε δύο διαφορετικές στιγμές περνούν οι Callas, τα αδέρφια Λάκης και Άρης Ιωνάς. Πρώτα ο ένας, ύστερα ο άλλος. Ανάμεσα στις φωτογραφίες και στους ανθρώπους, η κουβέντα βρίσκει τον δικό της ρυθμό. Για περισσότερα από 40 χρόνια, ο Τάσος Βρεττός αποτυπώνει στιγμές και διαθέσεις, ανοίγοντας δρόμους στη φωτογραφία. Αφού άλλαξε την οπτική αφήγηση στα περιοδικά και στα editorial μόδας, αποφάσισε να καταγράψει τις άλλες όψεις της Αθήνας, και τα τελευταία χρόνια η ευαισθησία και ο φακός του έχουν στραφεί στο πολύτιμο φυσικό περιβάλλον, που απειλείται περισσότερο από ποτέ. Κάθε ιστορία μάς φέρνει πιο κοντά στον ίδιο. Και στην αχόρταγη ανάγκη του να φωτογραφίζει.

— Πότε η σχέση σου με τα δέντρα άνοιξε ένα καινούργιο φωτογραφικό κεφάλαιο; Η αγωνία μου για τη φύση υπήρχε πριν γίνω φωτογράφος. Όμως, η δύναμη της φύσης ήταν πάντα μεγαλύτερη απ' ό,τι μπορούσε να περιοριστεί σε ένα φωτογραφικό καρέ. Μετά τη μεγάλη φωτιά στη Βαρυμπόμνη, επέστρεψα σε έναν παράδεισο που πια δεν υπήρχε. Η εικόνα που αντίκρισα ήταν η απόλυτη δυστοπία. Επισκέφτηκα την περιοχή και τις επόμενες μέρες, στοιχειωμένος από τη μυρωδιά και την όψη του καμένου. Προσπαθώντας να βρω έναν τρόπο με τον οποίο θα μπορούσα να καταγράψω αυτόν τον όλεθρο. Για τουλάχιστον έναν χρόνο ανέβαινα στα καμένα της Αττικής δύο με τρεις νύχτες την εβδομάδα. Περνούσαν τέσσερις ώρες χωρίς να το καταλάβω. Έχανα

ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ

Στη νέα του έκθεση «?Trees Dance!», στη Nitra Gallery, ο φωτογράφος βρίσκει ζωή εκεί όπου το βλέμμα μας πατάει γκάζι. Μια προσωπική συνάντηση με τη φύση, που αρχίζει από τη μυρωδιά του καμένου.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ - Φωτό: ΤΑΣΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

εντελώς την αίσθηση του χρόνου. Κλείνοντας αυτή την εμπειρία των νυχτερινών επισκέψεων στα καμένα δάση, συνέχισα την περιήγησή μου και σε ζωντανά δάση ανά την Ελλάδα. Έτσι προέκυψε «Το αίνιγμα του δάσους».

— Και ποια δάση βλέπουμε στο «?Trees Dance!»; Εδώ δεν είναι δάση πια! Είναι περισσότερο πορτρέτα δέντρων, συχνά μοναχικών, δίπλα στους δρόμους. Φωτογραφίζω ταξιδεύοντας ως συνοδηγός. Σε μια εξάωρη διαδρομή μπορεί να μη βλέπω τίποτε άλλο από το δέντρο που έρχεται και τη στιγμή που θα συναντηθώ μαζί του. Πρέπει να καταφέρω να συναντηθώ σε αυτή τη στιγμιαία χορογραφία που προκαλείται ανάμεσα στο κλείστρο της μηχανής μου και στο δέντρο που «τρέχει» δίπλα μου. Το πρόσωπο πολλαπλασιάζεται και δεν υπάρχει η πολυτέλεια ενός δεύτερου κλικ.

— Τι θα άλλαζε αν πετύχαινες το ίδιο αποτέλεσμα στον υπολογιστή; Δεν αντιμετωπίζω την τεχνολογία ως «εχθρό». Αντίθετα, στην επαγγελματική μου δουλειά η χρήση της ήταν απαραίτητη. Η αρχή μου είναι να μην επεμβαίνω ψηφιακά στα προσωπικά μου projects, διαχειριζόμενος το υλικό αυτό σαν να είχα να κάνω με αναλογική φωτογραφία.

— Γιατί ερωτηματικό και θαυμαστικό στον τίτλο; Χορεύουν τα δέντρα; Χορεύουν! Για μένα είναι όντα που είχαν την ατυχία να ριζώσουν κάπου και να μην μπορούν να μετακινηθούν. Στο «Αίνιγμα του δάσους» και σε ανοιχτά τραπέζια κατά τη διάρκεια της έκθεσης, μιλώντας με επιστήμονες, άκουσα συναρπαστικά πράγματα για την επικοινωνία τους μέσα από τις ρίζες τους, τον τρόπο που προειδοποιούν το ένα το άλλο για τη φωτιά, αντιδρώντας με το να «κλείνουν» τα φύλλα τους, σαν να κρατούν την ανάσα τους. Πλέον τα παρατηρώ διαφορετικά.

— Σε μια πόλη από τσιμέντο, πώς διατηρείς αυτή τη σύνδεση; Έτσι μεγάλωσα. Οι μνήμες μου είναι χώμα, αέρας, ήχος φύλλων και πουλιών. Η σχέση είναι αισθητηριακή. Στο Χαλάνδρι υπήρχαν δέντρα και καταπράσινα βουνά, ώσπου οι φωτιές έκαναν την Πεντέλη έναν πελώριο βράχο. Δεν δηλώνω ακτιβιστής ούτε έχω διδακτική πρόθεση. Οι δουλειές μου προκύπτουν από συναντήσεις, αλλά εκφράζουν μια θέση απέναντι σε όσα συμβαίνουν.

— Πώς έπεσε στα χέρια σου η πρώτη μηχανή; Μηχανές έπιανα μόνο σε γιορτές, από κάποιον θεό ή φίλο. Γύρω στα δεκαοκτώ, δανείστηκα μια Zenit E για την Ύδρα, όπου πήγα με την τότε φίλη μου. Οι οδοντίες μου φαίνονταν ανώτερα μαθηματικά! Τράβηξα πέντε φιλμ. Με την παρότρυνση ενός φίλου που είδε τις εικόνες, δοκίμασα το πρώτο μου ασπρόμαυρο φιλμ, μέσα στο οποίο αποτυπώθηκε μία από τις καλύτερες φωτογραφίες που έκανα ποτέ: ένας χαμηλός ορίζοντας, ένας σκύλος και μια καντίνα.

— Και ο σκοτεινός θάλαμος; Ήταν ο πρώτος σου τόπος λατρείας; Αδιανόητος κόσμος! Την πόρτα αυτής της εμπειρίας μου την άνοιξε μια τυχαία συνάντηση με έναν φίλο από το Χαλάνδρι, τον Λευτέρη Μιαούλη, που υπήρξε και μέντοράς μου. Με έστειλε να αγοράσω χημικά και χαρτιά, κι έτσι βαφτίστηκα στην εμπειρία του σκοτεινού θαλάμου. Αυτή η τυχαία συνάντηση ήταν καθοριστική για τη μετέπειτα εξέλιξή μου στον θάλαμό του. Αργότερα αγόρασα έναν μικρό μεγεθυντή και φωτοστεγάνωνα την κουζίνα με πλαστικά, βυθιζόμενος σ' αυτόν τον κόσμο. Έκαιγα χαρτιά και φιλμ, αλλά μάθαινα. Ποτέ δεν μου πέρασε από το μυαλό να γίνω επαγγελματίας. Ήξερα όμως πως, ό,τι κι αν έκανα, θα έκανα και φωτογραφία.

— Στον στρατό φωτογράφιζες; Με τα μάτια. Ήμουν χαρακτηρισμένος αριστερός επειδή ►

◀ είχα φίλους οργανωμένους πολιτικά. Υπηρετήσα δύο χρόνια, στη Μακεδονία και σε διάφορα άλλα μέρη. Κρατώ ένα νοπτό πορτφόλιο συγκλονιστικών εικόνων – απωθημένο μου που δεν έγιναν ποτέ φωτογραφίες. Κάποτε ένας υπολοχαγός μου έδωσε άδεια να φέρω τη μηχανή από την Αθήνα για μια άσκηση, απαγορεύοντας αυστηρά οτιδήποτε άλλο. Κρατώ και τις φωτογραφίες της άσκησης, πολύ ιδιαίτερες. Στην επιστροφή μπήκα πρώτος στο στρατιωτικό φορτηγό. Απέναντί μου κάθισαν οι φαντάροι με κράνη και όπλα. Σήκωσα τη μηχανή τρομοκρατημένος κι έκανα ένα κλικ. Ήταν επανάσταση απέναντι στον φόβο μου, στον εγκλεισμό που δεν άντεχα. Εμφάνισα το φιλμ στην Αθήνα. Αυτή η φωτογραφία είναι στις πέντε καλύτερές μου.

— **Μετά τον σκύλο και την πέτρα, λοιπόν, οι φαντάροι. Και τα τρένα;** Στις άδειες πήγαίνα στη Θεσσαλονίκη για να φωτογραφίσω την πόλη. Στα κουπέ φωτογράφιζα τους συνταξιδιώτες μου. Προέκυψε ένα καθοριστικό ρεπορτάζ. Μετανιώνω που περιορίστηκα σε τέσσερις-πέντε διαδρομές και δεν συνέχισα.

— **Το 1982 κάνεις την πρώτη σου έκθεση...** Ήμουν είκοσι τεσσάρων-είκοσι πέντε. Εκθέσαμε στο Αετοπούλειο τρεις φίλοι Χαλανδραίοι φωτογράφοι. Έδειξα τα τρένα, διαφημιστικές αφίσες σε σχέση με την πόλη και χαμηλούς ορίζοντες, συνέχεια της εμπειρίας με την πέτρα και τον σκύλο. Τα τρένα επιλέχθηκαν για τα Europaia στις Βρυξέλλες, μια σημαντική διοργάνωση, αφιερωμένη στην ελληνική τέχνη.

— **Το ωραιότερο ταξίδι σου;** Στην Κωνσταντινούπολη, με τρένο, πριν από δεκαπέντε-είκοσι χρόνια. Όχι φωτογραφικό. Με τη μηχανή διαμεσολαβεί η κάμερα· χάνεις κάτι από την άμεση εμπειρία. Η Πόλη έχει θάλασσα, Ανατολή, μεγαλύτερη αναρχία από τη δική μας. Θα μπορούσα να ζήσω και να φωτογραφίσω εκεί.

— **Και το οδοιπορικό για το ελληνικό κιτς, το «Κάτι το «ωραίο»»; Τι βλέπεις σήμερα;** Ο Χρήστος Παπουτσάκης του «Αντί» ανέθεσε σε τρεις νέους τότε –εντελώς ερασιτέχνες– φωτογράφους, τον Χρήστο Βλάχο, τον Λευτέρη Μιαούλη κι εμένα, να φωτογραφίσουμε την ιδέα του βιβλίου. Το «πλουσιότερο» φωτογραφικό ταξίδι μου σε εικόνες, γέλιο, αισθήσεις. Τότε έβλεπα μια Ελλάδα αυθεντικότερη, λιγότερο μολυσμένη, λιγότερο κακοδουτικοποιημένη. Ακόμη και το κιτς ήταν γνησιότερο, λαϊκός αυτοσχεδιασμός.

— **Πώς αρχίζει η επαγγελματική σου διαδρομή και η σχέση σου με τον Μάνο Χατζιδάκι και το «Τέταρτο»;** Μια βιβλιοπώλης φίλη στο Κολωνάκι είχε φωτογραφίες μου στον χώρο της. Τις είδε ο Πλάτων Ριβέλλης και μου πρότεινε έκθεση στον Φωτοχώρο της Τσακάλωφ. Είχε επιτυχία. Ακολούθησε πρόταση από τη Γραμμή του Κοσκωτά, για τα περιοδικά «Ένα», «Τέταρτο», «Μία». Το είδα σαν μια ενδιαφέρουσα πρόκληση. Πολύ σύντομα έγινα γνωστός, φωτογραφίζοντας επωνύμους και μοντέλα με τη φόρα της λοξής ματιάς. Στο «Ένα» πρότεινα εγκαταλειμμένους σταθμούς,

το Γκάζι, το πιλοποιείο, τα λουτρά του Καϊάφα. Τα λουτρά τα συνέχισα προσωπικά, χωρίς να δείξω ποτέ τη δουλειά. Η πρώτη μου επαφή με τη μόδα ήταν ένα editorial στη Λούτσα. Έκανα όλα τα εξώφυλλα του «Τέταρτου» εκείνη την εποχή. Κυρίως, γνώρισα τον Χατζιδάκι. Ο σημαντικότερος Έλληνας που γνώρισα ποτέ, με διαφορά. Πέρα από τη μουσική του, ήταν ένας άνθρωπος με πελώρια ενσυναίσθηση και μοναδικό χιούμορ. Στις συσκέψεις για τα εξώφυλλα είχαμε κρασί και φαγητό. «Τάσο, θέλω μια σκηνή αρχαίας τραγωδίας με τέσσερα πρόσωπα. Εσύ ξέρεις». Ή έναν γυμνό νέο με σκάλα και ομπρέλα. Σε κάποια από τα εξώφυλλα του πρότεινα και δικές μου φωτογραφίες, τις οποίες επέλεγε αφού τις μελετούσε το βράδυ στο σπίτι του. Περίμενα με αγωνία τι θα διάλεγε. Το πρώτο εξώφυλλο με προσωπική φωτογραφία μου ήταν τεράστιο δώρο.

— **Η πιο ευχάριστη έκπληξη που σου έκανε;** Με κάλεσε επειγόντως στο γραφείο, χωρίς να έχουμε εκκρεμότητα. Κάθομαι απέναντί του. Φωνάζει μια συντάκτρια και τη ρωτά: «Είστε ερωτευμένη με τον Τάσο Βρεττό;». «Όχι, κύριε Χατζιδάκι». «Απολύστε. Δεν επιτρέπεται συντάκτριες του περιοδικού να μην έχουν γούστο!» Αυτό το χιούμορ...

— **Υπάρχει κάτι από τη συνεργασία σας που έμεινε απωθημένο;** Μου πρότεινε ένα βιβλίο στον Ίκαρο, με φωτογραφίες μου και δικά του σχόλια. Το ταλέντο του στο σχόλιο ήταν μαγικό. Του πήγα ένα κουτί φωτογραφίες, αλλά δεν είχα το θράσος να πω: «Έρχομαι αύριο, καθόμαστε μία ώρα και γράφουμε». Έμειναν σπίτι του, ο Μάνος έφυγε και το βιβλίο δεν έγινε. Είναι αυτό που θα ήθελα περισσότερο από οτιδήποτε άλλο.

— **Την ίδια εποχή φωτογραφίζεις την Αλίκη Βουγιουκλάκη και editorial μόδας. Άλλαξες την εικόνα των περιοδικών...** Την αλλαγή αυτή την κάναμε παρέα με μια ομάδα ικανών συναδέλφων. Τα editorial στον «Ταχυδρόμο» –στο Γκάζι και στον σταθμό του Μοναστηρακίου– παραμένουν για μένα τα σημαντικότερά μου. Δούλευα με ευρυγώνιο όταν η μόδα φωτογραφιζόταν με τριακοσάρη. Είχα τόση δημιουργική υπερδιέγερση, που σηκώνονουν νύχτα να σημειώσω ιδέες. Βέβαια, κάποιοι με «κατηγόρησαν» ότι διασπώμαι σε διαφορετικά πεδία. Εμένα αυτό με κινούσε, ήταν το δημιουργικό μου καύσιμο.

— **Οι διάσημοι επιβεβαίωναν τον μύθο τους;** Συχνότερα απομυθοποιούσα παρά επιβεβαίωνα την εικόνα τους.

— **Και η συνεργασία με τον Διονύση Φωτόπουλο;** Ο Διονύσης μου πρότεινε να δουλέψουμε μαζί σαν πρόκληση. Έφερε ένα φορτηγό με αγέλους, γλυπτά, κατασκευές. Ένα Σάββατο ξεχυθήκαμε από τα καμένα της Αττικής μέχρι το Μοναστηράκι. Ήταν η αρχή μιας συνεργασίας η οποία ολοκληρώθηκε με ένα λεύκωμα και μια έκθεση στην γκαλερί Ζουμπουλάκη το 1990, με τον τίτλο «Αποκαλύψεις».

— **Στη μουσική, ποια εξώφυλλα και ποιες ιστορίες κρατάς;** Τότε το εξώφυλλο το κρατούσες ακούγοντας τον

δίσκο. Ήταν ολοκληρωμένη δημιουργική πρόκληση, όπως και οι αφίσες συναυλιών. Ο Δημήτρης Αρβανίτης με προσκάλεσε στη δισκογραφία, αρχίζοντας με μια φωτογραφία του Νταλάρα για το Περόκε. Επαναστατική εικόνα για τότε, η πρώτη μου στη δισκογραφία. Θυμάμαι εξώφυλλα του Πορτοκάλογλου, τους αδελφούς Κατσιμίχα, μια μαγική φωτογραφία από το αρχείο μου, και τον Νταλάρα μαζί τους στη Λούτσα. Αλλά και τον Χατζιδάκι, σαν Μεφιστοφελή μπροστά στην μπορντό κουρτίνα του Zoom. Είχα πάει για άλλη δουλειά, για εξώφυλλο ενός live δίσκου. Μάζευα τις μηχανές, όταν με ρώτησε: «Τάσο, θέλεις να με φωτογραφήσεις;». Θείο δώρο εκείνα τα πορτρέτα. Στο Αττικόν φωτογράφισα τον Μικρούτσικο με φράκο και καπέλο και βάλαμε γραφιστικά στην οθόνη το πορτρέτο της Αλεξίου. Νομίζω για το «Η αγάπη είναι ζάλη». Τη Χαρούλα τη φωτογράφισα στις τουαλέτες, όπου έμπαινε φυσικό φως. Πολύ δύσκολη κατασκευή τότε. Ο Κότσιρας, στον πρώτο δίσκο του, ήταν τόσο ντροπαλός και σφιγμένος, που σκέφτηκα να χρησιμοποιήσω διαφορετικά τα πορτρέτα του: έγιναν μια φωτογραφική μπουγάδα.

— **Πώς χρηματοδοτούσες τις προσωπικές έρευνες; Και τι βλέπεις σήμερα στη διαφήμιση;** Η εφαρμοσμένη δουλειά μου επέτρεπε να ζω και να κάνω ό,τι ήθελα, όπου και όποτε ήθελα, χωρίς υποχρέωση σε παραγγελιοδότη. Είμαι ευγνώμων στη μόδα και στη διαφήμιση γι' αυτή την ελευθερία. Η έντυπη διαφήμιση, όμως, έχει απονευρωθεί δημιουργικά. Το ενδιαφέρον μεταφέρθηκε στην κινούμενη εικόνα, τα περιοδικά χάθηκαν. Με τη μαζικότητά της, θα μπορούσε ακόμη να διαμορφώνει αισθητική. Δεν το κάνει, από φόβο, πίεση πελατών, πολλούς παράγοντες.

— **Στις «Εμφιαλώσεις» παραμόρφωσες**

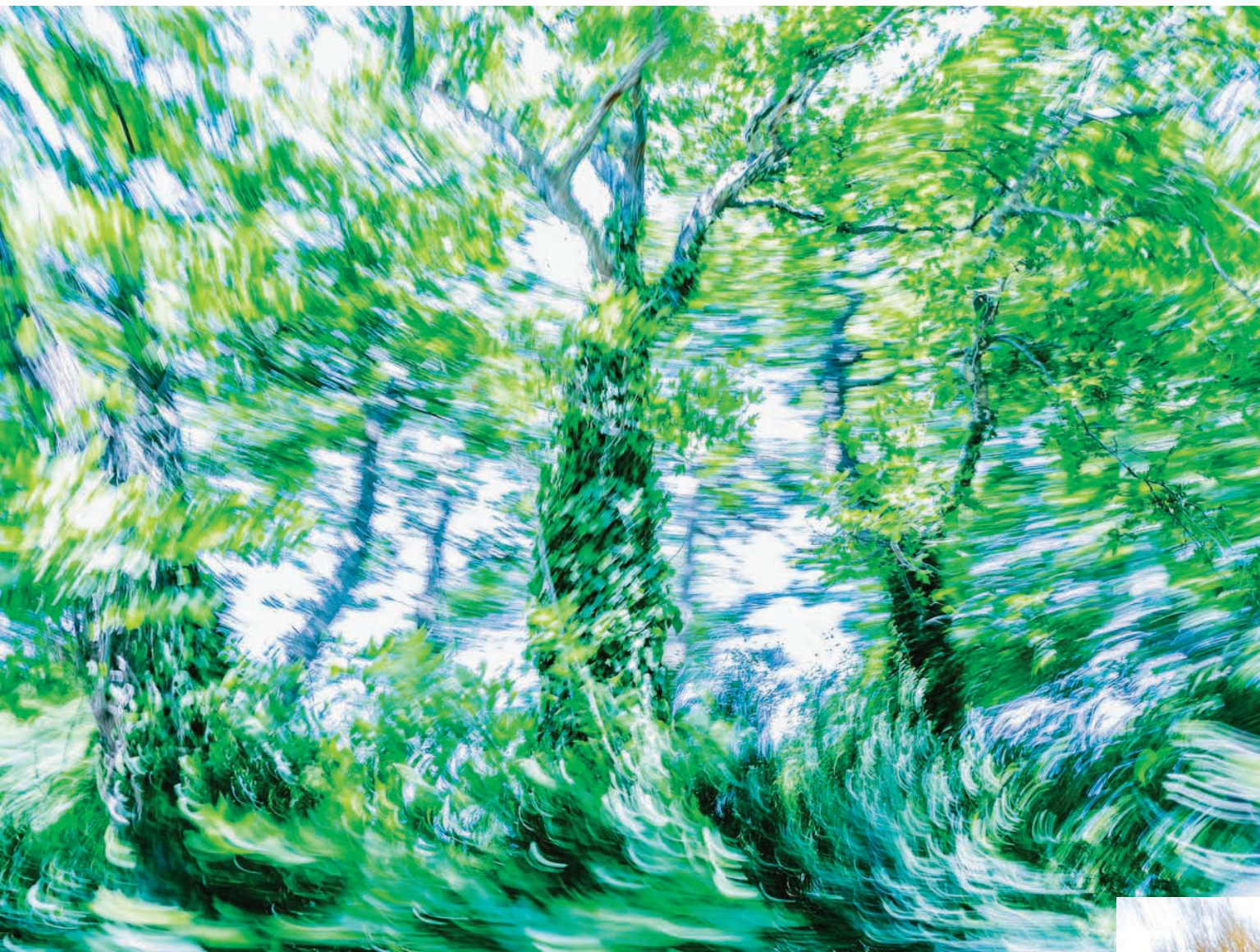
σώματα μέσα από μπουκάλια. Υπήρχε κάτι δικό σου εγκλωβισμένο εκεί; Εκεί, τότε, κατάλαβα χρόνια μετά, όταν κοίταξα τις φωτογραφίες και τρόμαξα. Η πιο σκοτεινή προσωπική δουλειά μου, σε πολύ δύσκολη περίοδο. Είχα φτιάξει κύβο από πλεξιγκλάς, όπου χορευτές χορογραφούσαν εγκλωβισμένοι. Τύπωνασπρόμαυρες φωτογραφίες, τις έβαζα σε παλιά μπουκάλια που αγόραζα στο Μοναστηράκι, πρόσθετα νερό και φωτογράφιζα τις διαθλάσεις. Με την Αποστολία Παπαδαμάκη, στο «Transmutation», δουλέψαμε και με βίντεο: έξι οθόνες, ειδικές κατασκευές με νερό, η παραμόρφωση συνέβαινε μπροστά στον θεατή. Το βίντεο είχε γυριστεί στο στούντιο, δεν ήταν ζωντανή μετάδοση. Το παρουσιάσαμε στον Ρέντη, μία φορά. Δεν επαναλήφθηκε. Τελειώνοντας, ένιωσα ότι βγήκα κι εγώ από τα μπουκάλια. Σαν να αναδύεσαι και να παίρνεις βαθιά ανάσα. Ήταν και η έξοδός μου από τη στασιμότητα του lifestyle. Στις αρχές του 2000 ξαναβρήκα τον δημιουργικό εαυτό μου. Έκτοτε υπερπαράγω, ακόμη κι αν πολλά δεν εκτεθούν ποτέ. Η δουλειά λειτουργεί ψυχοθεραπευτικά.

— **Τι είναι κυδαίο στη φωτογραφία;** Δεν υπάρχει κυδαία φωτογραφία, υπάρχει κυδαία πρόθεση.

— **Πώς μπήκες στους «Τόπους λατρείας» των μεταναστών;** Διάβασα Μεγάλη Πέμπτη για την Ανάσταση των Αιθίοπων. Το ίντερνετ με έστειλε στην οδό Λιοσίων, αλλά εκκλησία δεν υπήρχε. Ετοιμαζόμουν να φύγω, όταν πέρασε ένας αστυνομικός της ομάδας Ζ. Τον ρώτησα και, αντί να φύγει, επικοινωνήσε με το κέντρο: η εκκλησία ήταν στο Πολύγυνο. Του οφείλω ολόκληρη τη δουλειά! Μπήκα διστακτικά, είδα ανθρώπους ξαπλωμένους στα λευκά, με κεριά. Ρώτησα αν

ΕΣΤΩ
ΚΑΙ ΜΙΑ ΦΩ-
ΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ.
ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ
Η ΔΥΝΑΜΗ
ΤΗΣ, ΠΟΥ
ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ
ΣΗΜΕΡΑ.

ΤΟ ΤΑΛΕΝΤΟ
ΔΙΝΕΙ
ΔΥΝΑΜΙΚΗ,
Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ
ΤΟ ΕΞΕΛΙΣ-
ΣΕΙ. ΚΥΡΙΩΣ
ΔΙΑΤΗΡΩ
ΤΗΝ ΟΡΕΞΗ,
ΤΗ ΛΑΙΜΑΡ-
ΓΙΑ, ΤΗΝ
ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ.

επιτρέπεται να φωτογραφίσω. «Βγάλτε τα παπούτσια σας και μπείτε». Με έβαλαν δίπλα στο ιερό. Ένας παράδεισος, έμεινα μέχρι τις τρεις. Ακολούθησαν Ινδοί στον Μαραθώνα, μια κοπέλα με βοήθησε να προσεγγίσω πακιστανικό τζαμί. Χτίστηκε εμπιστοσύνη, ο ένας ναός με έστειλε στον άλλον. Υπήρχε επιφυλακτικότητα: ήταν η εποχή που η Χρυσή Αυγή κυνηγούσε μετανάστες. Είναι η σημαντικότερη ανθρωπολογικά δουλειά μου.

— **Μίλησες για παράδεισο. Ποια είναι η κόλαση ενός φωτογράφου;** Η Γάζα. Οι Γάζες του πλανήτη. Δεν έχω βρεθεί, δεν έχω τα κότσια. Χρειάζεται ειδική ψυχασύνθεση για να αντέξεις τέτοια βία. Αυτοί οι φωτογράφοι είναι ήρωες.

— **Τι σου αποκάλυψε το «The Feel. Backstage»;** Το σώμα με ενδιέφερε πάντα. Ως τα δέντρα, η δουλειά μου ήταν σχεδόν αποκλειστικά ανθρωποκεντρική. Οι τόποι λατρείας και τα παρασκήνια ήταν δύο άβατοι χώροι. Στη σκηνή υπήρχαν φωτογράφοι· εδώ μου άνοιγαν μια κλειστή πόρτα — εξαιρετικά τιμητικό. Από παιδί θυμώμουν τσιρκολάνους και μπουλούκια, με γοήτευε εκείνος ο άγνωστος κόσμος. Στα παρασκήνια μπόρεσα να τον πλησιάσω. Δεν κατέγραψα όλες τις σκηνές της Αθήνας. Φωτογράφισα το κρυφό της κομμάτι, queer και drag performers, κοινότητες τότε σχεδόν αθέατες, από ημιπαράνομες μέχρι κρυφές, με το δικό τους κοινό.

— **Τι έμεινε από αυτές τις σχέσεις;** Έμπαινα στους χώρους αυτούς ως άνθρωπος εντελώς απ' έξω. Το παράσημό μου

είναι ότι ακόμη με καλούν σε γάμους και βαφτίσια. Έχω φίλους από τις κοινότητες. Με την ακτιβίστρια Μαρία Cyber, που οργάνωνε το Porn Festival στο Gagarin με τη βοήθεια του Νίκου Τριανταφυλλίδη, είμαστε φίλοι. Στην παρουσίαση του «Backstage» στην Πειραιώς η Μαρία με αγκάλιασε και μου είπε: «Αν δεν είχαμε κάνει αυτό, δεν θα είχε γραφτεί η ιστορία». Έστω και μία φωτογραφία γράφει ιστορία. Αυτή είναι η δύναμή της, που κινδυνεύει σήμερα.

— **Μεγαλώνοντας, τι άλλαξε πέρα από την τεχνική;** Η τεχνική είναι το λιγότερο. Μετρά η εμπειρία συνεργασίας με ανθρώπους. Το ταλέντο δίνει δυναμική, η εμπειρία το εξελίσσει. Κυρίως διατηρώ την όρεξη, τη λαιμαργία, την περιέργεια.

— **Τα likes και η αδιάκοπη κατανάλωση εικόνων αλλάζουν το βλέμμα μας;** Τα likes μου είναι ξένα. Στο Instagram ανεβάζω λίγα, αποσπασματικά πράγματα, συχνά για κάποια έκθεση· γελάω με τον εαυτό μου. Αποδέχομαι αυτή την πραγματικότητα, αλλά η θέαση απαξιώνεται. Κάποτε στεκόσουν μπροστά στη φωτογραφία, συγκινούσουν, εκνευρίζουν, συνέβαινε μια συναισθηματική ταλάντωση. Τώρα εξασθενεί. Το τρομακτικό είναι να βλέπεις σκοτωμένα παιδιά στη Γάζα και να σκρολάρεις σε κάτι ευχάριστο. Η φρίκη γίνεται συνήθεια. Η τεχνολογία και η νέα μορφή της εικόνας συμβάλλουν στην αναισθητοποίηση.

— **Κι όταν το AI παράγει μια πειστική εικόνα;** Τι σημαίνει πειστική σήμερα;

— **Αληθοφανής, χωρίς φυσική συνάντηση με το θέμα.** Απάντησες μόνος σου! Δημιουργείται ένα πλαστικό προϊόν. Το πεδίο του δημιουργού είναι ένα τραπέζι με υπολογιστές. Οι δικές μου φωτογραφίες γίνονται σε πραγματικό πεδίο, οι άλλες σε υπερτεχνολογικό γραφείο. Αυτή είναι η διαφορά.

— **Πώς θα ήθελες να σε θυμούνται;** Ως καλό φωτογράφο. Μάλλον ως αξιοπρεπή άνθρωπο και φωτογράφο. Θέλω η δουλειά μου, πέρα από την εικαστική της δύναμη, να έχει αξιοπρέπεια απέναντι σε όλες μου τις διαδρομές.

— **Ποιοι άνθρωποι επηρέασαν τη διαδρομή σου;** Είχα την ευτυχία να συνεργαστώ με σημαντικούς ανθρώπους, εστιάζοντας στη συμμετοχή της Νάντιας Αργυροπούλου ως επιμελήτριας σε πολλές από τις σημαντικές εκθέσεις μου.

— **Τι θα έλεγες σε ένα παιδί που ξεκινά να φωτογραφίζει.** Βαθιά πειθαρχία και αγάπη σε αυτό που θα κάνει. **A**

INFO

Η έκθεση εγκαινιάζεται την Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2026, 19:00-22:00, στη **Nitra Gallery**, Αριστονίκου 20 και Γοργίου 10 στο Μετς, και διαρκεί έως τις 10 Νοεμβρίου. Την ημέρα των εγκαινίων τη μουσική επιλέγει ο ραδιοφωνικός παραγωγός Γιώργος Μουχταρίδης. Η είσοδος γίνεται από τη Γοργίου, στο κουδούνι ArtSpark Consultants. Ωρες επίσκεψης: Τρίτη-Τετάρτη 12:00-17:00, Πέμπτη-Παρασκευή 12:00-19:00, Σάββατο 11:00-15:00 και με ραντεβού. Πληροφορίες: 2130436697 και info@nitragallery.com.

Η Δήμητρα Γαλάνη συναν

Με αφορμή την παράσταση **«Ακόμα κι αν φύγεις»**, αφιερωμένη στη δημιουργό της **«Λιλιπούπολης»**, που ανεβαίνει στη **Λυρική Σκηνή, η Δήμητρα Γαλάνη** μιλάει στην **ATHENS VOICE** για το χιούμορ, την ποίηση και την ευαισθησία της **Μαριανίνας**, αλλά και για τη σημερινή εποχή, τα social media και το φαινόμενο **Μαζωνάκη**: **«Ο Γιώργος ήτανε μαγκάκι καλό»**, λέει.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Η Μαριανίνα Κριεζή έμοιαζε να ανήκει λίγο περισσότερο στον κόσμο που επινοούσε παρά σ' εκείνον που την περιέβαλλε. Γεννημένη στην Αθήνα το 1947, με καταγωγή από την Ύδρα, και μεγαλωμένη στο Ψυχικό, έφερε εκείνη τη διακριτική αστική ευγένεια που δεν χρειαζόταν ποτέ να υψώσει τη φωνή της. Ήταν λιγομίλητη, μάλλον μοναχική, λίγο αστεία και λίγο φευγάτη, επιλεκτική με τους ανθρώπους της· κι όμως, μέσα στο κεφάλι της φαίνεται πως γινόταν διαρκώς μια μικρή γιορτή. Με σουρεαλιστικό χιούμορ, ρομαντισμό, παιδικότητα και μια ποιητική αύρα που κάπου μακριά θύμιζε Ελύτη, έγραψε στίχους με δύναμη, τρέλα και απρόσμενες ομοιοκαταληξίες.

Και ύστερα ήταν, βέβαια, η **«Λιλιπούπολη»**: εκείνος ο μαγικός ραδιοφωνικός τόπος όπου τα παιδιά μπορούσαν να αισθανθούν για λίγο μεγάλοι και οι μεγάλοι, ευτυχώς, πάλι παιδιά. Η Κριεζή είχε αυτό το σπάνιο χάρισμα να βρίσκει ποίηση στα ασημένια, να μετατρέπει την καθημερινότητα σε παιχνίδι και τη γλώσσα σε έναν μικρό γυάλινο κόσμο γεμάτο εκπλήξεις.

Και κάπως έτσι, ακολουθώντας αυτόν τον καθαρό αέρα που άφησε πίσω της η Μαριανίνα, συναντήσαμε τη Δήμητρα Γαλάνη, που μίλησε για εκείνη τη σχεδόν ανεξήγητη συγγένεια που είχε μαζί της αλλά και για τη σκληρή καθημερινότητα σε παιχνίδι και τη γλώσσα σε έναν μικρό γυάλινο κόσμο γεμάτο εκπλήξεις.

— Σε βρίσκουμε να ξεκινάς το φθινόπωρο με αυτό το ωραίο αφιέρωμα στη Μαριανίνα Κριεζή. Μίλησέ μου γι' αυτή την ιδέα. Υπάρχει κάποια δραματουργική σχέση που ενώνει τα τραγούδια της βραδιάς; Έχω την ευτυχία να συνεργάζομαι με εξαιρετικά δημιουργικούς ανθρώπους για την ολοκλήρωση αυτής

της προσπάθειας: την Ειρήνη Βιανέλλη, που κάνει τα animation, τη Λίλα Σωτηρίου ως art director, τη μοναδική Ελευθερία Ντεκώ στους φωτισμούς, την Κατερίνα Πετσατώδη, που έχει τη σκηνοθετική επιμέλεια, και το ανθρώπινο δυναμικό της ΕΛΣ, που μας παρέχει τα πάντα. Και θέλω για άλλη μια φορά, μέσα απ' την καρδιά μου, να ευχαριστήσω δημόσια γι' αυτό τον Πύργο Κουμεντάκη. Πρόκειται λοιπόν για μια σειρά 23 τραγουδιών που επέλεξα μέσα από τα πολλά που έχει κάνει η Μαριανίνα, η οποία έχει αρχή, μέση και τέλος. Το ένα τραγούδι φέρνει το άλλο με έναν τρόπο που θυμίζει προσωπική αφήγηση, ενώ υπάρχει και μια πολύ ενδιαφέρουσα εικαστική παρέμβαση: ωραία animation που παίζουν πίσω από τα τραγούδια και τα συνδέουν, διατρέχοντας έτσι όλη την πορεία της Μαριανίνας και τον θαυμαστό της κόσμο.

Τα πρώτα πρόσωπα που σκέφτηκα για να μοιραστώ τη σκηνή σ' αυτό το αφιέρωμα ήταν η Σαβίνα Γιαννάτου και ο Γιάννης Παλαμίδας, τους οποίους εκτιμώ και σέβομαι πολύ, και που, βέβαια, είχαν ερμηνεύσει το «Σαμποτάζ», αυτή τη μεγάλη στιγμή της συνεργασίας της Μαριανίνας με τη Λένα Πλάτωνος.

Έχω γράψει κι εγώ τραγούδια μαζί της. Αυτό είναι ένα υλικό το οποίο το συγκεντρώνω και το ξαναβλέπω με διαφορετικές ενορχηστρωτικές προσεγγίσεις. Επίσης μαζί μας θα είναι η Παιδική Χορωδία της ΕΛΣ υπό τη διεύθυνση της κ. Πιτσιάκου, και βέβαια μια πολύ ωραία ορχήστρα—η υπέροχη μπάντα με την οποία παίζω συνήθως—και ένα εκπληκτικό κουαρτέτο εγχόρδων. Όλοι τους εξαιρετικοί σολίστες, με επικεφαλής τον Σεραφείμ Παννακόπουλο και τον Αντώνη Σουσάμογλου αντίστοιχα. Το αποτέλεσμα αυτής της ομάδας μπορώ να πω ότι αναδεικνύει σε απόλυτο βαθμό όλα τα χρώματα, ακόμα και τις πιο λεπτές αποχρώσεις, που έχει ο λόγος της Μαριανίνας Κριεζή.

— Αν και είχατε κάνει μαζί το άλμπουμ **«Το σ' αγαπώ μπορεί»**, όπου δούλεψες πάνω σε στίχους της, έχεις πει ότι δεν ήσασταν στενές φίλες, αλλά ένιωθες μάλλον μια ανεξήγητη συγγένεια μαζί της. Τι θυμάσαι από εκείνη τη συνεργασία; Η Μαριανίνα ήταν σχετικά μοναχικός άνθρωπος, χωρίς

ιδιαιτέρη κοινωνικότητα, με την εξαίρεση ορισμένων προσώπων που έπαιξαν μεγάλο ρόλο στη ζωή της, όπως, ας πούμε, η Άννα Παναγιωτοπούλου, πραγματική της φίλη και συντροφιά της χρόνια. Και άλλοι άνθρωποι, νεότεροι, στιχουργοί, καλλιτέχνες αλλά και εκτός χώρου. Έχω την εντύπωση πως διάλεγε κάποιους ανθρώπους και δενόταν συναισθηματικά μ' έναν τρόπο δικό της. Εγώ, από την πρώτη στιγμή που τη διάβασα και την άκουσα, αισθάνθηκα μια «συγγένεια», που μάλλον είχε να κάνει με αυτή τη βαθιά αστική ευγένεια που είχε η ίδια και ο λόγος της. Η Μαριανίνα είχε επίσης φοβερό χιούμορ! Εκ του σύνεγγυς δουλέψαμε μια-δυο φορές και μετά περισσότερο ανταλλάσσαμε SMS, mail και ατέλειωτα τηλεφωνήματα. Το να κάνω το αφιέρωμα στη Μαριανίνα μού ήρθε έτσι, σαν φλασιά, ενώ βρισκόμουν για συναυλία στην Εύβοια. Εκεί ένιωσα ότι έπρεπε να το κάνω, σαν μια βαθύτατη υποχρέωσή μου, δεν μπορώ να το εξηγήσω αλλιώς και δεν θέλω να το ορίσω, μου αρέσει που είναι έτσι «αιθερικό» όλο αυτό όπως ήταν και η ίδια.

— Πιστεύεις ότι υπάρχει αυτή η ευαισθησία πια στη σημερινή εποχή;

Ναι, πιστεύω ότι υπάρχει, απλά είναι τέτοιος ο θόρυβος της μετριότητας και της κακογουστιάς, που την πνίγει, τη σκεπάζει την ευαισθησία. Όμως ξέρω ότι δεν χάνεται, είναι μέσα μας και εκδηλώνεται σε κάτι απίθανες στιγμές. Πιστεύω πάντα ότι οι νεότερες γενιές είναι πιο παρθενικές ψυχές για να τη νιώσουν. Πάντως την έχουμε ανάγκη περισσότερο από ποτέ. Ασχολούμαστε με πράγματα που μας γειώνουν πάρα πολύ άσχημα και μας κατεβάζουν πάρα πολύ χαμηλά. Έχω μια αίσθηση σαν να σερνόμαστε σε λασπόνερα. Κι όταν ξαφνικά περνά ένας αέρας δημιουργίας σαν αυτόν της Μαριανίνας, καθαρίζει το τοπίο... Γενικότερα νομίζω ότι το κάνει αυτό η τέχνη όταν είναι ουσιαστική και αληθινή.

— Η Παυλίνα Βουλγαράκη σε έχει αποκαλέσει **«μνέτορα»**, και όλοι ξέρουμε ότι ανοίγεις χώρο στους νεότερους με διάφορους τρόπους, δεν δίνεις απλώς συμβουλές, γίνεσαι περισσότερο συνοδοιπόρος τους. Πώς νιώθεις γι' αυτό;

© ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

ντά τη Μαριαννίνα Κριεζή

Η αγαπημένη μου η Παυλίνα να' ναι πάντα καλά και την ευχαριστώ, αλλά μέντορας... Κάπως βαριά κουβέντα είναι για μένα αυτό. Εγώ αισθάνομαι ότι μοιράζομαι με νέους ανθρώπους και ξαναβλέπω πράγματα που έχω ίσως δει, αλλά αυτή τη φορά μέσα από τα μάτια τους. Ξαν να ξανακάνω βόλτες στη ζωή μου και στο υλικό με το οποίο έχω ασχοληθεί όλα αυτά τα χρόνια. Γι' αυτό και όλοι μου οι συνεργάτες είναι νέοι άνθρωποι. Τώρα, όσον αφορά το θέμα της ηλικίας, έχω πραγματικά μεγαλώσει πια, αλλά θυμάμαι πάντα μια εκπομπή που είχα δει, όπου μιλούσε ο Κιθ Ρίτσαρντς, σε μεγάλη ηλικία πλέον, και κάπου προς το τέλος, σε σχετική ερώτηση, με ένα μικρό κόμπιασμα απάντησε στον δημοσιογράφο «Κοιτάξτε, δεν έχω την αίσθηση ότι μεγαλώνω, αισθάνομαι ότι απλώς εξελίσσομαι». Πιστεύω ότι οι άνθρωποι που έχουν δημιουργικότητα και πάθος με αυτό που κάνουν, μέχρι να κλείσουν τα μάτια τους, βρίσκονται σε μια διαρκή εξέλιξη. Τώρα το πώς θα σε αποκαλούν οι άλλοι δεν σε απασχολεί ιδιαίτερα. Είναι πολύ γλυκό, πάρα πολύ τρυφερό, πολύ συγκινητικό, ναι, σε τιμά, αλλά εσύ συνεχίζεις να βλέπεις στο τώρα και μπροστά. Τελειώνεις το ένα και πας για το άλλο. Έτυχε να γνωρίσω ανθρώπους σαν τον Νίκο Γκάτσο, τον Μάνο Χατζιδάκι, τον Τσιτσάνη, κι έχω να σου πω πως αυτά τα πρόσωπα τα ιερά, ας πούμε, δεν είχαν ποτέ την αίσθηση του μέντορα οι ίδιοι. Ήταν απλώς απολύτως προσηλωμένοι στο έργο τους.

— **Δήμητρα, μια ερώτηση σχετικά με τον Γιώργο Μαζωνάκη είναι αναπόφευκτη...**

Έγινε τόσος θόρυβος γύρω από αυτόν τον άνθρωπο. Ήταν αυθεντικός, καθαρός, καθαρή ψυχή. Και... δεν έχω λόγια... δεν ξέρω... Με όλο αυτό που γίνεται δεν μπορεί ούτε να ψυχάσει ο άνθρωπος ή και όποιος τον αγαπάει να πάει να του αφήσει ένα λουλούδι. Πρόκειται για μια αθλιότητα, ή μάλλον ακόμα μία... Είμαστε στη χώρα του «πάμε κι όπου βγει», δεν λειτουργεί τίποτα, ασυδοσία και ανευθυνότητα μαζί με ατιμωρησία... Είναι στον αυτόματο όλα. Στα social media, σε όλα τα media θα έλεγα, γινόταν μια αντιπαράθεση μεταξύ έντεχνου και λαϊκού, για το πώς θα πενήσεις, με ποιον τρόπο έχεις δικαίωμα να το κάνεις... Ας επιτρέψουν στον κάθε άνθρωπο, στον λαό που τον αγάπησε, να τον θυμάται όπως θέλει, γιατί

ο Γιώργος ήταν μαγκάκι καλό. Πάντα τον θυμάμαι με αγάπη. Είχαμε συναντηθεί επαγγελματικά στα «Υπέροχα πλάσματα» της Μυρτώς Κοντοβά και είχαμε γελάσει πάρα πολύ. Ήξερε ότι τον αγαπούσα, κι όποτε συναντιόμασταν, ανταλλάσσαμε δυο γλυκές κουβέντες.

— **Στα κοινωνικά δίκτυα ξέρω ότι έχεις παρουσία...**

Ναι, έχω λογαριασμούς, αλλά δεν με απασχολούν τόσο τα social media, τα έχω μόνο για να μαθαίνω τα νέα. Ενημερώνομαι για το τι συμβαίνει από το Twitter και από το YouTube. Τα άλλα πρέπει να υπάρχουν λόγω της δουλειάς μου. Κοίταξε να δεις, εγώ μπήκα στην ιστορία της τεχνολογίας σχετικά νωρίς κι έφτιαξα ένα site εκεί στις αρχές του '90, που λειτουργούσε ως μέσο κοινωνικής δικτύωσης πριν δημιουργηθούν το Facebook και όλα αυτά. Δηλαδή είχε forum, κάναμε chat ζωντανό με φίλους που μπαίναν και τα λέγαμε σχεδόν μία φορά την εβδομάδα. Νέοι άνθρωποι, όχι του τύπου fan club και τέτοια. Συζητούσαμε για τα πάντα, για την τέχνη, την πολιτική, την κοινωνία, την ποίηση, το θέατρο, τον κινηματογράφο, και είχαμε αναπτύξει έναν πάρα πολύ ωραίο μικρόκοσμο εκεί. Τα περισσότερα από αυτά τα παιδιά κάνανε σοβαρή καριέρα και πορεία στη ζωή τους και ως μουσικοί και ως επιστήμονες. Επιδίωξα και τους γνώρισα όλους – γιατί ήταν μια μικρή ομάδα, γύρω στα 30-40 άτομα. Τους κάλεσα, λοιπόν, έπειτα από κάποιους μήνες που τα λέγαμε και πήγαμε για φαγητό στο Mamaca's, για να γνωριστούμε, να δούμε και την πραγματική, την «αναλογική» μας υπόσταση. Και κάναμε και πολύ γερές φιλίες.

— **Δήμητρα, νιώθεις ποτέ να καταπιέζεσαι από το ότι πρέπει ως καλλιτέχνης να έχεις δημόσια άποψη για τα πάντα, ότι οφείλεις να μιλήσεις; Αναζητάς καθόλου τη σιωπή;**

Δεν μπορώ να μιλάω για τα πάντα, γιατί δεν μπορώ να έχω άποψη για τα πάντα. Όσο περνάει απ' το χέρι μου, το αποφεύγω, αν και είναι πολλά τα χρόνια που είμαι στη συνείδηση του κόσμου και αναζητούν τη γνώμη μου... Οπότε ναι, μιλώ κατά καιρούς, για θέματα για τα οποία μπορώ να εκφέρω κάποια άποψη και να είναι χρήσιμη. Γιατί, το να έχεις απλά άποψη δεν λέει κάτι – everybody has one. Το να είναι χρήσιμη άποψη, όμως, είναι σημα-

ντικό. Ιδιαίτερα μ' ενδιαφέρει, όταν πρέπει να απευθυνθώ σε νεότερους ανθρώπους, το να μπορέσω ίσως μέσα από τις εμπειρίες μου να τους ανοίξω μια πόρτα, μήπως δουν κάτι που θα τους είναι χρήσιμο. Κι όποτε αισθάνομαι ότι μπορώ, αν έχω μέσα στο κεφάλι μου και στην ψυχή μου κάτι ήσυχο, θα το πω.

— **Πώς είναι μια πραγματικά καλή μέρα σου όταν δεν υπάρχει πρόβα, στούντιο, σκηνή; Τι χρειάζεσαι σήμερα για να ξαναβρίσκεις την πουςία σου;**

Να είμαι στο σπίτι μου με τους ανθρώπους που λατρεύω και που είναι κοντά μου. Με ένα ωραίο βιβλίο και ωραία μουσική. Διαβάζω τέσσερα ή και πέντε βιβλία μαζί. Τρέλα με το διάβασμα... Σε θέατρα, συναυλίες πάω λιγότερο τώρα πια. Είμαι σαν τα γατιά, δεν μου αρέσουν πια οι πολλές μετακινήσεις. Απολαμβάνω πάρα πολύ τη Νάξο, όπου έχω ένα σπίτι και καλούς φίλους, και πάω όσο συχνότερα μπορώ. Έχω όμως γενικά μια αίσθηση ότι... δεν περνάμε καλά, Γιάννη. Είναι αποτυπωμένο στους ανθρώπους. Στις κινήσεις τους, στον τρόπο που μιλούν, στον τρόπο που κοιτούν. Δεν περνάει καλά ο κόσμος, ιδιαίτερα στην Αθήνα. Σε μια πόλη όπου θα έπρεπε να ζουν το μάξιμουμ 1,5 εκατομμύριο άνθρωποι ζουν σχεδόν 6 εκατομμύρια. Αυτοί που τρέχουν την ιστορία έχουν κάνει τα πάντα για να την καταστρέψουν. Κανείς δεν είναι ευχαριστημένος. Εκτός από κάτι περιέργους τύπους που βγαίνουν στα ΜΜΕ και λένε πόσο καλά είναι όλα. Δεν περνάει καλά ο κόσμος. Και το βλέπεις αυτό, ιδιαίτερα όταν έχεις επαφή μαζί του. Τη βλέπεις την ανάγκη του. Τον χειμώνα, που δουλεύαμε με την Ελένη Τσαλιγοπούλου, τον Βασίλη Προδρόμου και την Εστούδιαντίνα στο VOX, ήταν απίστευτο αυτό που μας έδινε ο κόσμος κι αυτό που έπαιρνε από εμάς. Ήταν σαν να θέλαμε να αγκαλιαστούμε όλοι μαζί και ν' αρχίσουμε να κλαίμε από χαρά. Για το ότι μπορούμε και τραγουδάμε ακόμα.

Εντάξει, η Δήμητρα Γαλάνη πάντα έτσι ήταν, σ' αυτή τη συχνότητα. Η δουλειά της, οι συναυλίες της, πάντα το είχαν αυτό. Δημιουργεί συναισθηματική συμμετοχή το να την παρακολουθεί κανείς. Κι αυτό ίσως να είναι και το κοινό σημείο με τη συναυλία στη Λυρική, με τη τραγούδια της Μαριαννίνας. **Α**

INFO

Σ' αυτό το κορίτσι, που έφυγε νωρίς, η **Εθνική Λυρική Σκηνή** αφιερώνει τέσσερις βραδιές με τίτλο «**Ακόμα κι αν φύγεις...**», στις 1, 3, 4 και 7 **Οκτωβρίου**, στην **Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος** στο ΚΠΙΣΝ. Τη σύλληψη και καλλιτεχνική επιμέλεια έχει η Δήμητρα Γαλάνη, τη σκηνοθετική επιμέλεια η Κατερίνα Πετσάτση, ενώ ερμηνεύουν η **Δήμητρα Γαλάνη**, η **Σαβίνα Γιαννάτου** και ο **Γιάννης Παλαμίδας**, μαζί με μουσικό σύνολο και την **Παιδική Χορωδία** της ΕΛΣ.

Το «*Bacon*» της Σόφι Σουίθινμπανκ δεν είναι απλώς μια ιστορία για δύο εφήβους.

Είναι μια βουτιά στα σκοτεινά και ταυτόχρονα φωτεινά υπόγεια της ανθρώπινης επαφής, εκεί όπου το τραύμα συναντά την τρυφερότητα και η βία την ανάγκη για αποδοχή.

Μετά από μια sold out πρώτη χρονιά, η παράσταση της Εμιλυσ Λουίζου, που συζητήθηκε έντονα, επιστρέφει στο **Θέατρο Άνεσις**. Ο **Γιώργος Μπένος** και ο **Αλέξανδρος Πιεχόβιακ**, στους ρόλους του Μαρκ και του Άρν, ενσαρκώνουν δύο νεαρά πλάσματα που παλεύουν να βρουν τη θέση τους σ' έναν κόσμο που συχνά τους την αρνείται. Οι τρεις τους μιλούν για την «επανάσταση» της ευτυχίας, τη δυσδιάκριτη γραμμή μεταξύ φιλίας και έρωτα και τη δύναμη του θεάτρου να καθρεφτίζει τις πιο σκληρές αλήθειες της ζωής μας, ενώ η σκηνοθέτρια μάς μίλησε για τη συνεργασία της με τη συγγραφέα Σοφί Σουίθινμπανκ και την παρουσία της στις πρόβες της παράστασης.

— Πώς προέκυψε η συνεργασία για το «Bacon» και ποια ήταν η πρώτη σας αντίδραση όταν διαβάσατε το κείμενο;

Ε.Μ.: Ο σκηνοθέτης του «Bacon» στο Λονδίνο είναι φίλος μου, οπότε είχα ακούσει εξαρχής καταπληκτικά λόγια τόσο για την ίδια τη Σόφι Σουίθινμπανκ όσο και για το έργο της. Κάποιους μήνες μετά, ζήτησα από τον φίλο μου να μου στείλει το κείμενο για να το διαβάσω. Κι από εκείνη την πρώτη ανάγνωση ήμουν σίγουρη ότι πρόκειται για αριστούργημα. Αμέσως ήρθα σε επαφή με την ίδια, κι όλα έγιναν πολύ γρήγορα και εύκολα.

Γ.Μπ.: Η πρώτη σκέψη που έκανα όταν διάβασα το κείμενο ήταν ότι αυτή η ιστορία μάς αφορά ΟΛΟΥΣ. Και ένας λόγος που θέλω να ανεβαίνω στη σκηνή είναι αυτός. Να έχω μια ιστορία που με συγκινεί, που καθρεφτίζει τη ζωή μας και που ίσως κάτι να αφήσει σ' αυτούς που θα την ακούσουν και θα τη δουν.

Α.Π.: Θυμάμαι ότι διάβασα το κείμενο, και μάλιστα στ' αγγλικά, για πρώτη φορά μέσα

στο αμάξι, όταν γυρνούσαμε από τη Λάρισα με κάτι φίλους, και ήμασταν ακινητοποιημένοι για πολλές ώρες λόγω της απεργίας των αγροτών. Με το που ολοκλήρωσα την ανάγνωση, γύρισα στους φίλους μου και είπα ενθουσιασμένος: «Εδώ έχουμε κάτι πολύ καλό». Είναι ένα κείμενο δώρο και πρόκληση για τον ηθοποιό, αλλά κι ένα κείμενο που, άμα το διαχειριστείς σωστά, ξέρεις ότι μπορείς να δημιουργήσεις κοινωνικό αντίκτυπο. Είναι ένα κείμενο που μας αφορά.

— Πόσο δύσκολο είναι να δοθούμε σε κάποιον, να ξεπεράσουμε εγωισμούς και να ακούσουμε την καρδιά μας;

Ε.Λ.: Το να δοθείς σε κάποιον είναι μια μεγάλη υπέρβαση. Το να εκφράσεις τα συναισθήματά σου, να σταθείς γυμνός μπροστά του—μεταφορικά και κυριολεκτικά—είναι μια σπουδαία κίνηση. Υπέρβαση γιατί ο φόβος της απόρριψης, της παραδοχής της ευαλωτότητάς μας, είναι δύσκολη υπόθεση. Νομίζω ότι όσο πιο τραυματικές είναι οι πρώτες μας εμπειρίες, τόσο πιο πολύ κλειδώνουμε.

Γ.Μν.: Η κοινωνία έχει φτιάξει και έχει εδραιώσει με πολύ κόπο έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι δεν μπορούν να ονειρεύονται ή να αγαπούν χωρίς κάποιο κόστος. Ποτέ δεν το κατάλαβα αυτό. Ένας άνθρωπος θα είναι χαρούμενος ή ευτυχισμένος αν τηρήσει τους κανόνες που του έχουν επιβάλει; Για μένα η ευτυχία θέλει επανάσταση.

Α.Π.: Θεωρώ ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις σήμερα δυσκολεύουν όλο και περισσότερο. Ο εγωισμός, οι άμυνες και οι γρήγορες εναλλαγές ανθρώπων δυσχεραίνουν την επικοινωνία και εγκλωβίζουν τους ανθρώπους σε σχέσεις που στερούνται αλήθειας. Θεωρώ ότι ο διάλογος είναι το βασικότερο μέσο για να φέρει κοντά δύο ανθρώπους.

— Δυο αγόρια στην εφηβεία ερωτεύονται. Πόσο ταμπού παραμένει αυτό και ποια η οπτική των γονέων στο έργο;

Ε.Α.: Σίγουρα έχουν γίνει βήματα προόδου, αλλά ζούμε ακόμα σε μια βαθιά ομοφοβική κοινωνία, και με πονάει αυτή η συνειδητο-

BACON 'Η ΤΤΩΣ Η ΒΙΑ ΓΕΝΝΑ ΒΙΑ, ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΑΤΤΟ ΤΗΝ ΑΓΑΤΤΗ

**Ο Έμιλυ Λουίζου, Γιώργος Μπένος
και Αλέξανδρος Πιεχόβιακ μιλούν στην ATHENS
VOICE, με αφορμή την παράσταση που
συνεχίζεται και φέτος στο θέατρο Άνεσις**

Της ΝΙΚΗΣ-ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΣΚΙΝΑ - Φωτό: ΕΙΡΗΝΗ ΣΙΟΥΣΟΥΡΑ

ποίηση. Ζούμε σε μια κοινωνία που δεν αντέχει να αποδεχτεί το πιο απλό πράγμα στον κόσμο: ότι ο κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να αγαπά, να ερωτεύεται, να φιλάει όποιο άτομο επιλέξει, ανεξαρτήτως φύλου. Το έργο απεικονίζει δύο γονείς με εντελώς αντίθετες οπτικές και αντιδράσεις μετά το coming out των γιων τους. Δυστυχώς ο ένας από τους δύο γονείς αντιδρά με μίσος, βία, κόμπλεξ... Και δυστυχώς αυτά τα περνάει και στον γιο του, με ακραία αποτελέσματα.

Γ.Μν.: Στην εποχή μας διανύουμε ακριβώς αυτό. Και μόνο το γεγονός ότι θέτουμε ακόμη ερωτήματα για το συγκεκριμένο θέμα, σημαίνει πως κάτι εκεί μας καίει ακόμα. Απειλεί ή ενοχλεί. Για μένα ο άνθρωπος έχει δικαίωμα να ζει, να ερωτεύεται, να είναι ευτυχισμένος. Και να μην απειλείται γι' αυτό. Δυστυχώς ο αγώνας συνεχίζεται για το αυτονόητο δικαίωμα στη ζωή.

Α.Π.: Είναι τρομερά στενάχωρο που ακόμα πρέπει να μπαίνουμε στη συζήτηση του κατά πόσο ταμπού ή όχι είναι αυτό στην κοινωνία μας. Η αγάπη είναι αγάπη. Είναι πανανθρώπινη κι είναι δικαίωμα όλων. Ωστόσο, ζούμε ακόμα στην κοινωνία που οι αντιλήψεις εγκλωβίζουν τα θύματά της και, μέσα από την καταπίεση, οδηγούν σε φαινόμενα όπως αυτά που βλέπουμε στο «Bacon». Ο πατέρας του Άρν, ένας καταπιεστικός και βίαιος άνθρωπος, είναι φορέας αυτών των κοινωνικών στεγανών και ανατρέπει τον γιο του με μια πλήρη απάθεια και αποστασιοποίηση. Κι όταν έρχεται η μοναδική στιγμή να σταθεί στο πλάι του, επιλέγει να μην το κάνει, φέροντας μια βία που αναπόφευκτα ο Άρν θα αναπαράγει, καθώς μόνο έτσι ο έφηβος εαυτός του μπορεί να εκφράσει την ανάγκη για αγάπη και αποδοχή.

— Γιώργο Μπένο και Αλέξανδρε Πιεχόβιακ, πέρα από το θέατρο, δουλεύετε στην τηλεόραση και τον κινηματογράφο. Ποιο από τα τρία μέσα σάς εκφράζει περισσότερο;

Γ.Μν.: Το καθένα ξεχωριστά έχει τη μαγεία του και τον κόσμο του. Τα τελευταία χρόνια, με αφορμή τη σειρά και την ταινία, παρατήρησα με πόσο διαφορετικό τρόπο καλείται να παίξει ένας ηθοποιός μπροστά στην κάμερα. Αυτό είναι κάτι που με γοητεύει. Μια σκέψη αρκεί για να μεταφέρει τα πάντα. Αυτό φυσικά ενέχει και τη μεγαλύτερη δυσκολία. Όπως αντίστοιχα και στο θέατρο με γοητεύει το «εδώ και το τώρα». Το ότι τα πάντα μπορούν να συμβούν στη σκηνή.

Α.Π.: Φέτος είχα την τύχη να βρίσκομαι και στην τηλεόραση αλλά και στο θέατρο, με πολύ αξιολογες δουλειές. Μου δόθηκε η δυνατότητα να ακονίσω τα εργαλεία μου και τα εκφραστικά μου μέσα και στις δύο συνθήκες. Και τα δύο έχουν τη γοητεία τους, τις δυσκολίες τους και τις απαιτήσεις τους. Δεν υπάρχει κάποιο που να με εκφράζει περισσότερο καλλιτεχνικά. Βασικά δεν είναι το μέσο, είναι η συνθήκη. Είναι η ιστορία που καλείσαι να υποστηρίξεις και οι συνάδελφοι με τους οποίους πρέπει να συνδημιουργήσεις. Εκεί βρίσκω την έμπνευση και την έκφραση. Στη συνδημιουργία.

— Έμιλυ Λουίζου, δουλεύετε κυρίως στο εξωτερικό. Πώς βλέπετε το θεατρικό τοπίο στην Ελλάδα σε σύγκριση με το Λονδίνο;

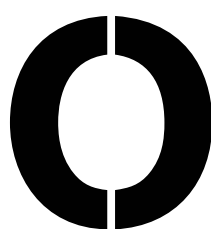
Ε.Α.: Μεγάλωσα στην Αθήνα αλλά στα 18 μου μετακόμισα στο Λονδίνο. Το ερωτεύτηκα κεραυνοβόλα. Η πρώτη μου σκηνοθεσία στην Αθήνα ήταν το 2022, μετά από πρόσκληση του Δημήτρη Τάρλουου. Εκείνος μου έβαλε το «μικρόβιο» της Αθήνας. Θαυμάζω πολύ τον τρόπο δουλειάς των Ελλήνων ηθοποιών, το πώς χρησιμοποιούν τη φαντασία τους. Αυτό που μου αρέσει στην Αθήνα είναι ότι το θέατρο είναι μέρος της κοινωνίας, ανεξαρτήτως ηλικίας ή επαγγέλματος. Υπάρχει μια πραγματική όρεξη για συζήτηση... Δεν είναι τουριστική attraction! Στο Λονδίνο το θέατρο είναι λίγο πιο ελιτίστικο. **■**

INFO Θέατρο Άνεσις, Πρεμιέρα 28 Σεπτεμβρίου

Homo Ratus Chopper και κλασικά αμάξια στο Κορωπί

Ο Γιώργος Φακίνος μετασκεύασε έναν παλιό στάβλο, που θα μπορούσε να βρίσκεται στο Τέξας των ΗΠΑ, και φιλοξενεί chopper μηχανές, παλιά αυτοκίνητα και ρετρό αντικείμενα

Της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΗ - Φωτό: ΤΑΣΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

Γιώργος Φακίνος, γέννημα θρέμμα Κορωπιώτης, αποφάσισε πριν από περίπου μία δεκαετία να πάρει έναν εγκαταλειμμένο στάβλο 100 ετών και να του δώσει νέα πνοή. Πλέον, εκεί φιγουράρουν κλασικές μηχανές και αυτοκίνητα, ρετρό αντικείμενα και διακοσμητικά (από έπιπλα και μουσικά όργανα μέχρι χαλιά και παιχνίδια), ένα βίντατζ τζουκμπόξ που παίζει ακόμα κι ένα παλιό ξύλινο μπαρ που θυμίζει ΗΠΑ άλλων δεκαετιών.

Έτσι, βρήκε έναν χώρο για να δώσει στέγη στα όνειρα τα δικά του αλλά και των φίλων του, σε ό,τι αγαπά και του δίνει χαρά. Όμως δεν τον κράτησε μόνο για τον εαυτό του. Τον ανοίγει και στο κοινό με διάφορες εκδηλώσεις, συναυλίες και πάρτι με φαγητό, ποτό και καλή μουσική. Εκεί θα συναντήσεις εντελώς διαφορετικούς τύπους ανθρώπων, από λάτρεις της ροκ (και όχι μόνο) και της ταχύτητας, μέχρι νέους, ζευγάρια, οικογένειες με παιδιά. Στο κομψό σαλόνι με το ξύλινο, χαμηλό ταβάνι δεσπόζει ένας κρυστάλλινος πολυέλιος. Ένα ποδοσφαιράκι, ένα φλιπεράκι, διάσπαρτα ρομαντικά φωτιστικά, ποδήλατα, ρορ αφίσες και μεταλλικές πινακίδες στους τοίχους, συνθέτουν μια πανέμορφη ρετροσπεκτίβα.

Απέξω, μια «κούκλα» πράσινη Chevrolet deluxe του '49, σκουριασμένη αλλά ακόμη επιβλητική, στέκεται σαν ατραξιόν, καλωσορίζοντάς μας.

Με μακριά μαλλιά, γένια και καπέλο που θυμίζει Τεξανό καουμπόη, ο Γιώργος (μαζί με τον Μούργο, τον πιστό λευκό-καφέ σκύλο του) μας άνοιξε τον στάβλο του, στον οποίο έχει δώσει το επίθετο «Homo Ratus», που έχει ιδιαίτερη σημασία για τον ίδιο.

Ο Γιώργος μάς μίλησε για την προσωπική του διαδρομή, την ιστορία πίσω από το Homo Ratus και το όραμά του για μια κοινότητα που συνεχίζει να ονειρεύεται, να δημιουργεί και να κρατά ζωντανό το πνεύμα μιας άλλης εποχής.

— Γιώργο, πες μας μερικά πράγματα για σένα που πρέπει να ξέρουμε...

Μεγάλωσα στο Κορωπί, το οποίο αγάπησα και έζησα όμορφα παιδικά χρόνια με χτυπημένα γόνατα και μελανιές από το παιχνίδι έξω. Μεγαλώνοντας, παρασύρθηκα κι εγώ από τη «ρουφήχτρα» της καθημερινότητας χωρίς να το πάρω χαμπάρι, ώσπου κάποια στιγμή αυτή η ρομαντική «φλογίτσα» που ζεσταίνει τα αληθινά μας «θέλω» φούντωσε. Έτσι επέστρεψα στα παιδικά μου χρόνια, αλλά αντί για ποδήλατα, που έφτιαχνα τότε στο μικρό, χαμηλοτάβανο γκαράζ του πατέρα μου, άρχισα πια να δίνω ζωή σε παλιές μοτοσυκλέτες και όχι μόνο.

— Τι είναι το Homo Ratus; Τι θα βρούμε εκεί; Περιγράψε μας τον χώρο...

Homo Ratus είναι ο «άνθρωπος-αρουραίος» στα λατινικά. Μέσα σε υπόγεια γεμάτα υγρασία, σε αυλές πνιγμένες στα χόρτα, σε σκονισμένα γκαράζ, κρύβονται παλιά οχήματα ή άχρηστα για πολλούς αντικείμενα, αλλά χρήσιμα για όλους όσους αγαπούν το παλιό. Στα μέρη αυτά ζουν μεγάλοι, χοντροί αρουραίοι, οπότε κάπως έτσι προέκυψε και το όνομα.

Έτσι, λοιπόν, εγκατασταθήκαμε κι εμείς πριν από σχεδόν 13 χρόνια σ' έναν παλιό στάβλο στο Κορωπί κι άρχισε να παίρνει μορφή η ιδέα αυτή, για να

φτάσει στο σήμερα, όπου custom και κλασικές μοτοσυκλέτες συνυπάρχουν με παλαιά αντικείμενα, δίπλα σε μουσικά όργανα, πλάι σ' ένα σαλόνι κι ένα παλιό ξύλινο μπαρ. Ένας στάβλος που κάποτε φιλοξενούσε αγελάδες, αγάπη, μόχθο, σε μια εποχή που οι αξίες της ζωής ήταν εντελώς διαφορετικές από το σήμερα.

— Τι σημαίνει για σένα αυτός ο χώρος; Πώς νιώθεις εκεί;

Ας πούμε απλά ότι είναι ένας χώρος που στεγάζει όνειρα δικά μου, φίλων και ανθρώπων που μας αγαπούν. Παλιά αντικείμενα, που για άλλους ήταν άχρηστα, μπαίνουν εδώ μέσα και ξαναπαίρνουν ζωή ή ξαναγράφουν αναμνήσεις. Σε μια εποχή που τα πάντα δημιουργούνται με προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης, ο στάβλος προσπαθεί να σώσει πράγματα που μας ενώνουν με μια άλλη εποχή, πιο αγνή, πιο ρομαντική, πιο ποιητική, χωρίς χάρτινους καναπέδες και τηλεοράσεις HD.

— Εκτός από chopper μηχανές και κλασικά αυτοκίνητα, τι άλλο μπορεί να κάνει κανείς εκεί;

Πέρα από τα «σίδερα» λοιπόν που θα βρεις εδώ μέσα, ο στάβλος κάνει για μένα το πιο σημαντικό: Ανοίγει τις πόρτες του κι ενώνει κουλτούρες με τις μουσικές του, με οχήματα που «γουργουρίζουν» πεισματικά ακόμη, παρτάρει όπως παλιά, σέβεται και αγαπά την φύση και δίνει αγνά κίνητρα σε ανθρώπους ασυμβίβαστους.

— Ποιος είναι ο κόσμος που έρχεται εδώ;

Πώς το έχει υποδεχτεί;

Η αλήθεια είναι πως ο στάβλος κατάφερε να ενώσει διαφορετικές κουλτούρες ανθρώπων. Ένα «ζυμάρι» παλιού μηχανόβιου, λίγο από ροκ, νεολαία με BMX και skate, γονείς με μικρά παιδιά που κυνηγούν τις γάτες του στάβλου, και γενικώς ανθρώπους κολλημένους σε παλαιότερες δεκαετίες. Ξέρεις τι λέω πάντα γι' αυτό; Σκέψου όλες αυτές τις διαφορετικές κουλτούρες μέσα σε μια μπετονιέρα, έρχεται και η αγάπη του στάβλου σαν ρητίνη και τα δένει σε ένα συμπαγές υλικό, το οποίο ονομάζω Homo Ratus.

— Ποια είναι τα μελλοντικά σου σχέδια για το Homo Ratus;

Ως ρομαντικός, θα πω ότι το μέλλον βρίσκεται στη νέα γενιά, που συνεχίζει και ονειρεύεται, δεν μπαίνει σε καλούπια, δεν αρκείται στο κατεστημένο, δεν τρέφεται με «θα» και «πρέπει». Όπως καταλαβαίνετε, θέλω πολύ να συνεχίσει ο στάβλος με φρέσκες ιδέες που θα σέβονται ταυτόχρονα την κουλτούρα του. Έχουμε αφήσει αρκετά ημιτελή projects εδώ μέσα, κι όταν με ρωτούν πότε θα είναι έτοιμα, τους απαντώ απλά ότι περιμένουν την επόμενη γενιά να τα τελειώσει.

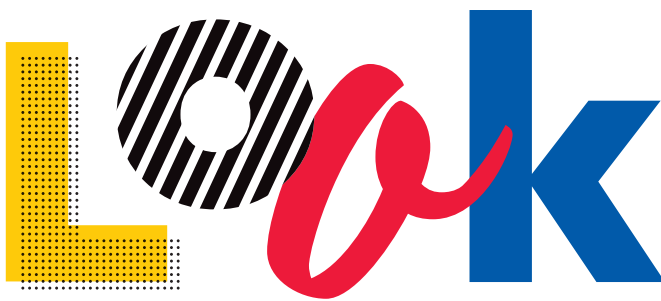
Εν κατακλείδι, ο στάβλος σκέπασε και ένωσε ιδέες και κουλτούρες ανθρώπων που βρέθηκαν τυχαία σε μια βόλτα, σ' ένα μπαρ, σε μια συναυλία. Άνθρωποι που είναι φίλοι μέχρι σήμερα, που τόλμησαν, που δεν χώρεσαν σε καλούπια, που σήμερα πια έχουν γκριζάρει τα μαλλιά τους, αλλά βαράνε τη «μανιβέλα της ζωής», σαν να μην πέρασε ούτε μια μέρα από τότε. Επιτυχία στη ζωή είναι να κάνεις αυτό που ονειρεύτηκες κι ας αποτύχεις. Αν' την άλλη, βέβαια, ποιος ορίζει το τι είναι αποτυχία; **A**

Homo Ratus Λεωφ. Δημοσθένους 75, Κορωπί

Ο στάβλος σκέπασε και ένωσε ιδέες και κουλτούρες ανθρώπων που βρέθηκαν τυχαία σε μια βόλτα, σ' ένα μπαρ, σε μια συναυλία

Επιμέλεια
ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

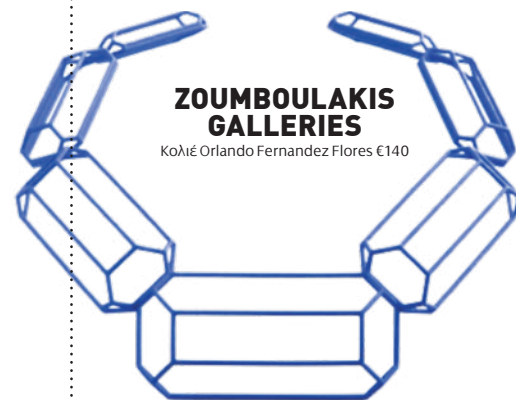
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ
Κολιέ Γοργόνες €390

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ
Βραχιόλι από κλωστή €50

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Δαχτυλίδι Garnet €110

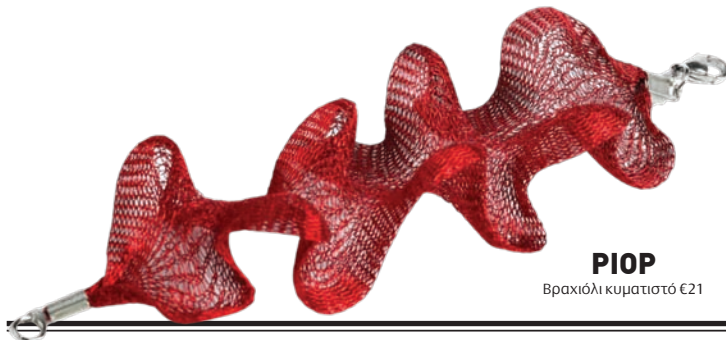
ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES
Κολιέ Orlando Fernandez Flores €140

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ
Σκουλαρίκια με κρινόσχημες ψήφους €160

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Σκουλαρίκια «Αρσίδα» €275

ΡΙΟΡ
Βραχιόλι κυματιστό €21

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES
Δαχτυλίδι Sovrappensiero €40

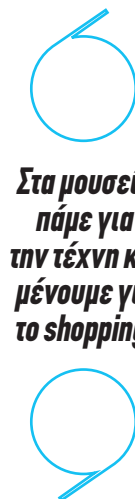
ALMA ART SHOP
Σκουλαρίκια Freesia €65

ΕΜΣΤ
Βραχιόλι Χέρια €45

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Βραχιόλι Helios €105

Στα μουσεία
πάμε για
την τέχνη και
μένουμε για
το shopping!

ΙΔΡΥΜΑ Β & Ε ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ
Βραχιόλι με επισμαλτωμένο κόσμημα καρδιά €35

ΡΙΟΡ
Σκουλαρίκια μεγάλος κρίκος από ταφτά €63

VOICE
ATHENS

Live:

Ελεονόρα
Μανόνα

Ημερομηνία:
Πέμπτη 1/10

Τοποθεσία:
Μετρό Πανεπιστήμιο

Ώρα:

09:00 - 11:00

powered by

protergia

SEIT 1895
JACOBS

THESS VOICE

Η Θεσσαλονίκη απέκτησε τη δική της Φωνή

Η πόλη μιλά μέσα από τους ανθρώπους, τις ιστορίες, τον πολιτισμό,
τις γεύσεις και όλα όσα συμβαίνουν τώρα.
Δημιουργείται από δημοσιογράφους της Athens Voice που ζουν εκεί.

**Μπες στο thessvoice.gr και ανακάλυψε
τη Θεσσαλονίκη με νέα ματιά**

Ένα από τα κορυφαία κουαρτέτα της εποχής μας επιστρέφει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και εγκαινιάζει τον κύκλο «Μπετόβεν 200»

Το Κουαρτέτο Μοντιλιάνι, ένα από τα αναγνωρισμένα διεθνώς γαλλικά σύνολα μουσικής δωματίου, έρχεται στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, για να εγκαινιάσει τον κύκλο «Μπετόβεν 200», το μεγάλο αφιέρωμα για τα 200 χρόνια από τον θάνατο του κορυφαίου συνθέτη. Η παρουσία του στην Αθήνα αποτελεί ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά ένα κουαρτέτο που ξεχωρίζει για την υψηλή τεχνική του κατάρτιση, την εκφραστική του ακρίβεια και την ικανότητά του να λειτουργεί ως ενιαίο μουσικό σώμα.

Στην τέχνη του κουαρτέτου, όπου τέσσερις φωνές καλούνται να συνυπάρξουν με απόλυτη ισορροπία, οι μουσικοί του Μοντιλιάνι ξεχωρίζουν για τη δεξιότητά, την εκφραστικότητα και την ιδιαίτερη ποιότητα του ήχου τους. Οι διαφορετικές χροιές των εγχόρδων συνδυάζονται σε έναν ενιαίο, αναγνωρίσιμο ήχο, με τη συμβολή και των τεσσάρων εξαιρετικών ιταλικών οργάνων του 17ου και 18ου αιώνα στα οποία παίζουν οι μουσικοί. Η σχέση τους με το έργο του Μπετό-

βεν αποτελεί σημαντικό μέρος της καλλιτεχνικής τους πορείας και της διεθνούς τους αναγνώρισης, που ξεκινά το 2011-2012, όταν το σύνολο αναδείχθηκε Rising Star. Το 2024 το Κουαρτέτο Μοντιλιάνι ολοκλήρωσε την ηχογράφηση και των 16 κουαρτέτων του συνθέτη, ένα εγχείρημα που αποτυπώνει την έκταση της ενασχόλησής του με το απαιτητικό αυτό ρεπερτόριο.

Στην Αθήνα παρουσιάζει το Κουαρτέτο αρ. 6 και το Κουαρτέτο αρ. 16, δύο έργα που φωτίζουν διαφορετικές περιόδους της δημιουργικής του πορείας. Από το στοχαστικό «*La Malinconia*» έως το περίφημο «*Muss es sein?*», το πρόγραμμα παρακολουθεί την εξέλιξη της μπετοβενικής γραφής. Η βραδιά ολοκληρώνεται με το «*Αμεντέα - Πρόσωπο νεαρού κοριτσιού*» του Κρίστοφ Μαρζάτκα, εμπνευσμένο από το πορτρέτο του Αμεντέο Μοντιλιάνι. — Νίκη-Μαρία Κοσκινά

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 7 Οκτωβρίου

Θέατρο, μουσική, εκθέσεις, προβολές. Πολιτιστικές προτάσεις που μας ιντριγκάρουν αυτό το επτάημερο

«Παράκτια διάβρωση λόγω της κλιματικής αλλαγής - Τερμπόν-Πάρις-Λουιζιάνα-ΗΠΑ»

1 Μια μεγάλη έκθεση φωτογραφίας

Στο πλαίσιο του Green Weekend του περασμένου Σαββατοκύριακου, με θεματική γύρω από το νερό, ξεκίνησε η έκθεση του Μουσταφά Αμπντουλαζίζ, που φέρει τον τίτλο «Water» και κινείται γύρω από τη θεματική πάνω στην οποία δουλεύει ο Αμερικανός φωτογράφος από το 2011. Μέσα από εικόνες από διαφορετικές γωνίες του κόσμου, ο Αμπντουλαζίζ εξετάζει τη σχέση ανθρώπου και νερού αλλά και τις εύθραυστες ισορροπίες του περιβάλλοντος, με φόντο την κλιματική κρίση. **ΚΠΙΣΝ, έως 8 Νοεμβρίου**

2 Στο σύμπαν του Ιούλιου Βερν

Ένα πρότζεκτ που ταξιδεύει σε όλον τον κόσμο κάνει στάση στην Ελλάδα για να προβάλει το έργο και την προσωπικότητα του Ιούλιου Βερν. Με αφορμή τα 200 χρόνια από τον θάνατο του μεγάλου μυθιστοριογράφου, το «Ιούλιος Βερν 200 - Η συναρπαστική εμπειρία» μας εισάγει στο σύμπαν του με τον πιο διαδραστικό τρόπο. Πέρα από VR εξερευνήσεις, η έκθεση περιλαμβάνει εντυπωσιακά εκθέματα, τρισδιάστατες αναπαραστάσεις και μοντέλα εμπνευσμένα από τα σημαντικότερα έργα του Βερν. **Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος, 25 Σεπτεμβρίου έως 20 Δεκεμβρίου**

© MIKERAFAIL

4 Τελευταίες παραστάσεις για τους «Πέρσες»

Η τραγωδία του Αισχύλου, που έκανε πρεμιέρα φέτος στην Επίδαυρο σε σκηνοθεσία **Χρήστου Θεοδωρίδη**, ολοκληρώνει τον κύκλο των παραστάσεών της. Με έντονη σωματικότητα και με τα φώτα στραμμένα στον χορό –που είναι άλλωστε ο βασικός πρωταγωνιστής–, η παράσταση τονίζει με μεγάλη δυναμικότητα τις συνέπειες και τη βία του πολέμου, την ανθρωπινή υπεροψία αλλά και τις κοινωνικές διαφορές ανάμεσα στην άρχουσα τάξη και τον απλό λαό. **Θέατρο Βράχων «Μελίνα Μερκούρη», 28 & 29 Σεπτεμβρίου**

3 Ο Σταύρος Ξαρχάκος στον Λυκαβηττό

Ο μεγάλος συνθέτης παρουσιάζει το «Ταξίδι στο φως - Σε σύμπαν ερωτικό», με τον **Μπάμπη Στόκα** και την **Ηρώ Σαΐα** να ερμηνεύουν αγαπημένα ερωτικά τραγούδια, από το «Πώς να σωπάσω» και τα «Μάτια Μπλε» έως τα «Ρολόγια», σε νέες ενορχηστρώσεις. Παράλληλα, η κιθάρα του Bob Katsionis συνομιλεί με τη μουσική του Ξαρχάκου, σε μια συνάντηση του ηλεκτρικού με το λαϊκό, ενώ η ομάδα κρουστών **Ηχόδραση** του Νίκου Τουλιάτου προσθέτει τη δική της δυναμική στη βραδιά.

Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, 30 Σεπτεμβρίου

© ΓΚΕΝΥΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

5 Η «Μαύρη Σαμπούκα» για μία βραδιά

Η cult κωμωδία του **Τόλη Παπαδημητρίου** επιστρέφει για μία μόνο παράσταση στην Αθήνα, με τον ίδιο και τον **Αντώνη Στάμο** σε μια ιστορία που ξεκινά από μια... λάθος διάρρηξη. Ένας ταξιτζής από τις Κουκουβάουνες εισβάλλει στο σπίτι ενός διάσημου μουσικοσυνθέτη, μόνο που βρίσκεται στο λάθος διαμέρισμα. Ένα όπλο, σφηνάκια, ένα κλαρινέτο, η Φούλη και ένα λαϊκό σουζέ μπλέκουν τους δύο ήρωες σε μια νύχτα που δύσκολα θα ξεχάσουν. **Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, 28 Σεπτεμβρίου**

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικά στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο **avguide@athensvoice.gr**

© NDP PHOTO AGENCY/ΘΩΜΑΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

6 Οι φωνές του ελληνικού ροκ

Κώστας Τουρνάς και Διονύσης Τσακνής συναντιούνται ξανά στη σκηνή με το «Ροκ το ελληνικό», σε μια συναυλία που διατρέχει τραγούδια-σταθμούς της διαδρομής τους. Μαζί τους ο **Φίλιππος Πλιάτσικας** και ο **Γιάννης Ζουγανέλης**, σε ένα πρόγραμμα με αγαπημένες επιτυχίες, ντουέτα και νέες ενορχηστρώσεις. Από το «*Ανθρωπε, αγάπα*» και τις «*Ρωγμές*» έως τραγούδια των Πυξ Λαξ, η βραδιά θα μας ταξιδέψει στο παλιό καλό ελληνικό ροκ. **Θέατρο Άλσος ΔΕΗ, 29 Σεπτεμβρίου**

7 Ο Slimane και πάλι στην Ελλάδα

Ο σπουδαίος ερμηνευτής επιστρέφει στην Αθήνα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής του περιοδείας «*Ένα πιάνο. Μια φωνή*», με αφετηρία τα 10 χρόνια της πορείας του και τη διεθνή αναγνώριση που ενίσχυσε η συμμετοχή του στη Eurovision 2024. Μαζί του στο πιάνο ο επί χρόνια συνεργάτης του **Yaacov Salah**. Τη βραδιά ανοίγει ο **Good Job Nicky**, με ήχους που κινούνται ανάμεσα στην alternative pop και τη σύγχρονη urban μουσική. **Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, 29 Σεπτεμβρίου**

9 Οι Χειμερινοί Κολυμβητές ξανά στο Φιλοπάππου

Λίγο πριν ολοκληρωθεί το Φ-hill sessions 2026, οι Χειμερινοί Κολυμβητές επιστρέφουν στη σκηνή του φεστιβάλ για ένα ακόμη live, με τον Αργύρη Μπακιρτζή και τη σταθερή μουσική του παρέα να συνδυάζουν τραγούδια, αυτοσχεδιασμό και ιστορίες. Από το 1979, όταν ξεκίνησαν τις συναυλίες τους, έχουν διαμορφώσει μια ξεχωριστή «γλώσσα», που συνομιλεί με την παράδοση και το σύγχρονο. Μαζί τους, όπως συμβαίνει στις εμφανίσεις τους στην Αθήνα, το πειραματικό φωνητικό σύνολο **Chorus Vivendi**. **Θέατρο «Δόρα Στράτου», 26 Σεπτεμβρίου**

«Orpheus and Eurydice»

8 Ένα παιχνίδι εικόνων προς αποκωδικοποίηση

Ο **Κωνσταντίνος Πάτσιος** στη νέα του έκθεση, σε επιμέλεια της **Βένιας Παστάκα**, χρησιμοποιεί τα γνωστά του εικαστικά μέσα, το κολάζ σε συνδυασμό με τη ζωγραφική, ώστε να μεταδώσει στον επισκέπτη τα μηνύματα που θέλει να περάσει. Αυτά συμπυκνώνονται στον τίτλο της έκθεσης «*Woke on the Wild Side*», που εμπνέεται από το ομώνυμο τραγούδι του Λου Ριντ. Όπως και η καθημερινότητά μας, έτσι και το εικαστικό σύμπαν του καλλιτέχνη, συγκεντρώνει φαινομενικά ασύνδετες εικόνες, καλώντας τον κόσμο να τις ερμηνεύσει με τον δικό του τρόπο. **Γκαλερί Άλμα, 24 Σεπτεμβρίου έως 24 Οκτωβρίου**

10 Οι θεατρικές πρεμιέρες του Σεπτεμβρίου

Η σεζόν 2026-2027 ξεκινά δειλά δειλά, κυρίως με επαναλήψεις από προηγούμενες χρονιές. Στις νέες παραστάσεις ξεχωρίζει ο «*Κοινός λόγος*» της Έλλης Παπαδημητρίου στο **Θέατρο του Νέου Κόσμου**, μια πολυμεσική αφήγηση της Λουίζας Κωστούλα (Violet Louise), με αφορμή τον εορτασμό για τα 30 χρόνια του θεάτρου (από 25/9). Στις επαναλήψεις από την περσινή σεζόν θα δούμε «*Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού*» του Μαρκ Μέντοφ, σε μετάφραση και σκηνοθεσία του Δημοσθένη Παπαδόπουλου, στο **Άλφα Ληναίος-Φωτίου** (από 26/9) και το «*Cleansed*» της Σάρα Κέιν στο **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης**. Επιστρέφει στο **Δημοτικό Θέατρο Πειραιά** η θεατρική μεταφορά της ταινίας «*Τζένη Τζένη*» των Ασημάκη και Γιαλαμά, σε διασκευή και σκηνοθεσία Νίκου Καραθάνου, ενώ στο **Θέατρο 104** θα δούμε και φέτος την παράσταση «*Ο αρχιτέκτων*» της Φώφης Τρέζου, σε σκηνοθεσία Ζωής Ξανθοπούλου. Στο **Άνεσις** ξαναπαίζεται το «*Τζόνι Μπλε*» του Γιωργή Τσουρή (από 28/9), αλλά και το «*Βασόν*» της Σόφι Σουίθιμπανκ, σε σκηνοθεσία Έμιλυς Λουίζου (από 30/9).

© ΕΛΙΝΑ ΓΟΥΝΑΝΗ

«Τζένη Τζένη»

© ΕΛΠΙΔΑ ΜΟΥΝΟΥΛΙΔΟΥ

«Αρχιτέκτων»

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

«Τζόνι Μπλε»

© ΧΡΕΤΙΝΑ ΦΥΛΑΚΤΟΠΟΥΛΟΥ

«Καλά, εσύ σκοτώθηκες νωρίς»

© ARTWORK ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

«Κοινός Λόγος»

Στις παραστάσεις που συνεχίζονται εδώ και περισσότερες σεζόν έχουμε τον «*Μάρτυρα κατηγορίας*» της Άγκαθα Κρίστι στο **Θέατρο Χορν**, σε σκηνοθεσία Νικορέστη Χανιωτάκη, αλλά και το «*Να ξέρετε πως αυτό που ακούτε είναι σφύριγμα τρένου*» του Θανάση Τριαρίδη, σε σκηνοθεσία Νίκου Μαρνά και Γιώργου Γκικόκα στο **Olvio** (από 30/9). Στο **Radar** επιστρέφουν οι «*Βρικόλακες*» του Χένρικ Ίψεν (από 25/9), σε σκηνοθεσία Αναστασίας Παπαστάθη, ενώ στο **Σύγχρονο Θέατρο** θα ξαναδούμε το «*Καλά εσύ σκοτώθηκες νωρίς*» του Χρόνη Μίσσιου (από 26/9), από την ομάδα GAFF, σε σκηνοθεσία Σοφίας Καραγιάννη.

ΑΠΟ ΤΟ FREDDO ΣΤΟ ΤΙ ΠΙΝΟΥΜΕ ΣΤΑ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Από τον καφέ μέχρι το matcha και τα proffees, τα ροφήματα σήμερα τα θέλουμε κρύα, φωτογενή,

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

ΗΟJICHA ΝΑΣ ΤΟ 2026;

λειτουργικά ή/και να θυμίζουν γλυκό.

© CREATIVECANVASDESIGN/PIKABAY

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ
FREDDO ΚΑΙ
ΤΥΡΟΠΙΤΑ
ΕΧΕΙ ΠΕΡΑ-
ΣΕΙ. ΣΗΜΕΡΑ
ΠΙΝΟΥΜΕ
SPECIALTY
COFFEE,
ΤΡΩΓΟΝΤΑΣ
ΣΚΑΝΔΙ-
NABIKΑ
BUNS ΚΑΙ
CINNAMON
ROLLS.

Αν υπάρχει μία τάση για την οποία η Αθήνα δεν χρειάστηκε ποτέ να πάρει γραμμή από το εξωτερικό, αυτή είναι ο κρύος καφές. Έχουμε στήσει μια ολόκληρη φιλοσοφία ζωής γύρω από το freddo espresso και το freddo cappuccino, πολύ πριν το iced coffee γίνει διεθνές lifestyle trend. Μόνο που τώρα το ποτήρι μας έχει αρχίσει να γεμίζει με πολύ περισσότερα από καφέ, γάλα και παγάκια. Matcha, hojicha, φιστίκι, πρωτεΐνη, χρωματιστός αφρός, μπαχαρικά, μέχρι και κολλαγόνο, όλα τους έχουν βρει τη θέση τους στον κατάλογο του coffeeshop.

Και αν κάποτε η ερώτηση του μπαρίστα ήταν απλώς «freddo espresso ή cappuccino;», μάλλον το κοινό του 2026 τον θέλει πιο ενημερωμένο. Διαβάστε, λοιπόν, παρακάτω τα μεγαλύτερα και πιο σύγχρονα trends στον τρόπο που πίνουμε και απολαμβάνουμε τον καφέ μας σήμερα.

ΤΟ ΚΡΥΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΕΠΟΧΙΚΟ ΟΥΤΕ MINIMAL

Στην Αθήνα το ξέραμε πάντα αυτό. Βέβαια, ο παγωμένος καφές έχει πλέον περάσει διεθνώς από την κατηγορία «καλοκαιρινή εναλλακτική» στην κατηγορία «default επιλογή». Iced latte, cold brew, shaken espresso, cold foam και κάθε πιθανή παραλλαγή ενός παγωμένου καφέ καταλαμβάνουν όλο και περισσότερο χώρο στα μενού. Εμείς φυσικά έχουμε την επιλογή. Σε μια πόλη όπου ο καφές συνοδεύει το πρωινό ξύπνημα, το γραφείο, τη βόλτα, το πρώτο ραντεβού, τη δουλειά, την παραλία, ο πάγος δεν ήταν ποτέ απλώς μια εποχική λεπτομέρεια. Το νέο στοιχείο είναι ότι πλέον ο κρύος καφές δεν χρειάζεται να είναι ούτε απλός, ούτε προβλέψιμος. Μπορεί να έχει πολλές και διάφορες γεύσεις, χρωματιστό αφρό, που δίνει στο ποτήρι ύψος και χαρίζει έξτρα υφή στο ρόφημα, toppings όπως διάφορες πούδρες ή flakes καρύδας για έξτρα φωτογένεια στο Instagram.

Αν υπάρχει μάλιστα μία γεύση που έχει καταφέρει να τρυπήσει παντού –τώρα και στον καφέ!–, αυτή είναι το φιστίκι Αιγίνης. Την ίδια ώρα ασιατικές γεύσεις όπως ube και yuzu περνούν από τα εξειδικευμένα café στα mainstream, ενώ η Μέση Ανατολή φέρνει στον καφέ το κάρδαμο, το σαφράν, τον χουρμά και το χαρουπόμελο.

Ο ΚΑΦΕΣ ΠΑΕΙ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ

Άλλο μεγάλο trend είναι η μετατροπή του καφέ σε κομμάτι της wellness ρουτίνας. Τα γυμναστήρια έχουν αρχίσει να τοποθετούν καφετιέρες στους χώρους υποδοχής, ενώ βλέπουμε όλο και περισσότερους να αποφεύγουν τη ζάχαρη στον καφέ τους, να προτιμούν φυτικά και πλούσια σε πρωτεΐνη γάλατα, και να ζητούν protein coffee ή «proffee» και καφέ με κολλαγόνο, κουρκουμά, maca (superfood από το Περού) και ashwagandha (βότανο της αγιουρβέδα).

ΟΤΑΝ Ο ΚΑΦΕΣ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΝΑ ΠΙΝΕΙ ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ

Και αν είναι πολλοί αυτοί που θέλουν ο καφές τους να αποτελέσει κομμάτι του wellness, υπάρχει κι ο αντίποδας, με την κατηγορία των dessert lattes να μεγαλώνει διαρκώς. Στη θέση του affogato (εσπρέσο με παγωτό) βλέπουμε ντουμπάι ή tiramisu latte, crème brûlée latte, banana cream και άλλα. Βέβαια κάπου εδώ χρειάζεται να παραδεχτούμε ότι η ερώτηση «τι καφέ θα πάρεις;» αρχίζει να ακούγεται επικίνδυνα κοντά με το «τι γλυκό θα πάρεις;».

ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΞΕΡΟΥΜΕ ΤΙ ΠΙΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΑΠΟ ΠΟΥ ΗΡΘΕ

Μέσα σ' όλο αυτό το πάρτι γεύσεων, υπάρχει και μια πιο ουσιαστική αλλαγή. Ακόμη και ο απλός καταναλωτής καφέ δείχνει μεγαλύτερο ενδιαφέρον συγκριτικά με το παρελθόν για την προέλευση, το roasting, την ποιότητα και την ιστορία πίσω από τον καφέ του.

Ο μονοποικιλιακός καφές δεν απευθύνεται πλέον αποκλειστικά στους ανθρώπους που μπορούν να σου μιλούν γι' αυτόν επί είκοσι λεπτά –για το «πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο κύμα»– χωρίς να πάρουν ανάσα. Όλο και περισσότεροι θέλουν απλώς να ξέρουν ότι αυτό που πίνουν είναι κάτι καλύτερο από το «βασικό». Από έναν συγκεκριμένο παραγωγό και μια επώνυμη φάρμα μέχρι την περιοχή καλλιέργειας, το προφίλ του καβουρδίσματος και τη βιώσιμη/ηθική φιλοσοφία της παραγωγής του, η προέλευση του καφέ γίνεται μέρος της εμπειρίας.

ΤΟ MATCHA ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ TREND, ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ, ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΗΟJICHA

Παλιά ζητούσαμε matcha (το πράσινο ρόφημα) και έπρεπε να εξηγήσουμε στους φίλους μας τι πίνουμε. Ε, πλέον εκείνες οι μέρες έχουν περάσει. Το matcha από trend έχει γίνει αυτόνομη κατηγορία και αποκτά όλο και περισσότερες εκδοχές: κρύο matcha latte, dirty matcha με espresso, matcha με φράουλα, με φιστίκι και κάθε πιθανός συνδυασμός που μπορεί να χωρέσει σ' ένα διάφανο ποτήρι.

Και κάπου εδώ εμφανίζεται ο επόμενος πρωταγωνιστής, το hojicha. Πρόκειται για ιαπωνικό πράσινο τσάι που καβουρδίζεται, αποκτώντας πιο γήινο και ζεστό προφίλ από το matcha.

ΤΟ COFFEEESHOP ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ BAKERY

Θυμάστε την εποχή του «freddo και τυρόπιτα»; Λοιπόν, τείνει να γίνει παρελθόν, καθώς σήμερα όλο και περισσότερα μικρά παρασκευαστήρια εμφανίζονται μέσα στα specialty cafés, με τα cinnamon rolls να βγαίνουν ζεστά απ' το ταψί την ώρα που παραγγέλνεις τον καφέ σου. Η τάση δεν περιορίζεται πια στο κλασικό (κατεψυγμένο) κρουασάν ή στο μπισκότο της βιτρίνας, αλλά στα σκανδιναβικού τύπου buns, που γίνονται μέρος της ταυτότητας ενός coffee spot και μετατρέπουν το «κάτι να τσιμπήσω με τον καφέ μου» σε βασικό λόγο για να επιστρέψεις.

ΤΟ ΚΑΦΕ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙ ΛΙΓΟ ΑΚΟΜΗ

Επί της ουσίας ο καφές δεν είναι απλώς το περιεχόμενο στο ποτήρι, είναι και το πού τον πίνουμε. Τα τελευταία χρόνια, η Αθήνα έχει δει μια νέα γενιά από μαγαζιά να επενδύει όχι μόνο στον premium καφέ, αλλά και στον χώρο, με αρχιτεκτονική, interior design, μουσική, κεραμικά, χειροποίητα σκεύη και merch, custom packaging για το take away.

Γιατί, όσο εξεζητημένα κι αν γίνουν τα μενού, ο καφές εξακολουθεί να κάνει αυτό που έκανε πάντα, μας δίνει μια καλή δικαιολογία για να βγούμε από το σπίτι, να συναντήσουμε κάποιον, να δουλέψουμε από ένα άλλο μέρος ή απλώς να καθίσουμε κάπου ωραία και να χαζέψουμε την περατζάδα. **A**

BRUNCH & COFFEE

Μια Κυριακή πρωί στο στέκι της γειτονιάς ή κάπου στο κέντρο, γύρω από ένα τραπέζι με καλό καφέ και γεύσεις που σε κρατούν εκεί. Κι όχι μόνο την Κυριακή, αλλά και κάθε μέρα. Το brunch και ο ποιοτικός καφές έγιναν η αγαπημένη μας συνήθεια, και η **ATHENS VOICE** σου προτείνει τους καλύτερους προορισμούς της πόλης για να τα απολαύσεις.

Κείμενα: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

NĀLU ATHENS

Το κυριακάτικο brunch της Αθηναϊκής Ριβιέρας

Ξέχνα όσα ήξερες για τα κυριακάτικα πρωινά. Κάθε Κυριακή, από τις 10.00 έως τις 14.00, το Nalu στο Καλαμάκι μεταμορφώνεται στον απόλυτο brunch προορισμό, παρουσιάζοντας ένα μενού με την υπογραφή του καταξιωμένου σεφ Γιάννη Κοσμάδακη, που απλώς δεν γίνεται να χάσεις. Το σκηνικό είναι ειδυλλιακό: κάθεσαι αναπαυτικά δίπλα στο κύμα, απολαμβάνεις την ανεμπόδιση θέα στον Σαρωνικό και νιώθεις το θαλασσινό αεράκι να σου φτιάχνει τη διάθεση. Σε αυτή την απόλυτα χαλαρωτική ατμόσφαιρα, η εμπειρία ξεκινά βασισμένη στη χορταστική φιλοσοφία ενός αμερικανικού continental πρω-

ινού. Σε υποδέχεται μια τεράστια, μοσχομυριστή γκάμα από φρεσκοψημένα ψωμιά, αφράτα muffins και βουτυρένια κρουασάν, έτοιμα να τα αλείψεις με premium μαρμελάδες ή πλούσια μερέντα.

Για τους λάτρεις των αλμυρών, το Nalu προσφέρει τα πάντα: από εκλεκτά τυριά και αλλαντικά μέχρι παραδοσιακές, κρατσανιστές ελληνικές πίτες. Τα αυγά έχουν την τιμητική τους σε πολλές διαφορετικές παρασκευές, τις οποίες απογειώνεις με side-dishes της επιλογής σου, όπως ξεροψημένο μπέικον ή ζουμερό κοτόπουλο. Αν ψάχνεις κάτι πιο light, η δροσερή pasta salad με κοτόπουλο και curry mayo είναι το απόλυτο highlight, ενώ τα custom σάντουιτς και οι τორτίγιες κλέβουν τις εντυπώσεις.

Φυσικά, Κυριακή χωρίς pancakes δεν υφίσταται. Και στο Nalu καταφθάνουν ζεστά, πληθωρικά και άκρως λαχταριστά στο πιάτο σου.

Με τον ήλιο να καθρεφτίζεται στη θάλασσα και γεύσεις που σου μένουν αξέχαστες, το Nalu είναι ο μόνος λόγος που χρειάζεσαι για να βάλεις ξυπνητήρι την Κυριακή. Εσύ ακόμα να κλείσεις τραπέζι;

INFO
Ακτή Αλίου
Καλαμάκι
2109880990
f naluathens
@nalu_athens

Ανο καφές είναι η αφορμή για να ξεκινήσει ιδανικά η μέρα, στο Black Coccus έχεις πλέον και κάτι πολύ καλό για να τον συνοδεύσεις. Από τις 6 το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα, το concept συνδυάζει specialty coffee και φαγητό σε ένα μενού που έχει ως πρωταγωνιστές φρεσκοψημένα bagels, soft cookies και αφράτα cinnamon rolls. Πέντε καταστήματα σε Νέα Ιωνία, Βριλήσσια, Μαρούσι, Περιστέρι και Ιπποκράτους δείχνουν πως η ιδέα έχει βρει το κοινό της.

Στα bagels, οι προτάσεις κινούνται από κλασικούς αλμυρούς συνδυασμούς, με σολομό, κοτόπουλο φιλέτο ή μπέικον και cream cheese, μέχρι γλυκές εκδοχές με πραλίνα φουντουκιού, μαρμελάδα φράουλα, φιστικοβούτυρο, ταχίνι ή Nutella – έχουν κάτι από New York City, χωρίς να χρειάζεται να ταξιδέψεις μέχρι εκεί για να βρεις το δικό σου αγαπημένο.

Η απόλαυση συνεχίζεται με χειροποίητα soft cookies και ολόφρεσκα cinnamon rolls, ενώ στο μενού θα βρεις επίσης σφολιάτες, μπαγκέτες σε διαφορετικούς συνδυασμούς, homemade μπάρες και γιαούρτια για πιο healthy επιλογές. Όλα σχεδιασμένα ώστε να ταιριάζουν εξίσου καλά με τον πρωινό καφέ ή μ' ένα γρήγορο γεύμα μέσα στη μέρα.

Στον καφέ, το Black Coccus δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο δικό του χαρμάνι με specialty νότες, με στόχο ένα ποιοτικό αποτέλεσμα που μπορείς να κάνεις καθημερινή συνήθεια. Γιατί αυτή είναι συνολικά η λογική του brand. Καλές πρώτες ύλες, σταθερές συνεργασίες εμπιστοσύνης και η δυνατότητα να συνδυάσεις καφέ και φαγητό στο ίδιο μέρος.

Πίσω από το brand βρίσκονται ο Νίκος, ο Σπύρος και ο Βασίλης, με χρόνια εμπειρίας στην εστίαση και κοινή αγάπη για το bagel. Ξεκίνησαν από τη Νέα Ιωνία και σήμερα συνεχίζουν να εξελίσσουν την ιδέα τους, κρατώντας παράλληλα την προσωπική σχέση με τον πελάτη. Στο Black Coccus, άλλωστε, ξέρουν πώς πίνεις τον καφέ σου.

Και η επόμενη εξέλιξη έρχεται μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, με το νέο app που θα επιτρέπει γρήγορες παραγγελίες χωρίς περιττές χρεώσεις. Το Black Coccus έχει έναν καλό λόγο να γίνει η καθημερινή σου στάση, είτε για τον πρώτο καφέ της ημέρας είτε για ένα γρήγορο διάλειμμα με κάτι νόστιμο.

Black COCCUS

Μόλις βρήκες τα νέα σου coffee bagel snacks

INFO

Νέα Ιωνία
Λεωφόρος
Ηρακλείου 207
2112675790
Βριλήσσια
Λεωφόρος
Πεντέλης 71
2110013666
Μαρούσι
Ερμού 16
2110156001
Περιστέρι
Λεωφόρος Θηβών &
Αμφικλείας 1
2105780031
Αθήνα
Ιπποκράτους 9
2103600088

 black_coccus

LOT 51

Specialty coffee στα Ιλίσια

Στο Lot 51 ο specialty coffee έχει τον πρώτο λόγο και αυτό φαίνεται από την πρώτη γουλιά. Με πολυετή παρουσία στην αθηναϊκή coffee scene, το spot έχει αποκτήσει το δικό του κοινό χάρη στις προσεγμένες επιλογές και τη σταθερή προσήλωση στην ποιότητα. Στο bar θα βρεις τις ποικιλίες της June Coffee Roasters, με έμφαση στους single-origin specialty κόκκους και στα ξεχωριστά αρώματα κάθε προέλευσης. Το καβούρδισμα γίνεται με τρόπο που αναδεικνύει τη φυσική γλυκύτητα και τη γευστική πολυπλοκότητα, επιτρέποντας στα ξεχωριστά

αρώματα και τις γευστικές νότες κάθε κόκκου να πρωταγωνιστήσουν. Αν προτιμάς τον καφέ σου κρύο, θα τον βρεις και σε cold brew σε can packaging, ενώ μπορείς να πάρεις μαζί σου αλεσμένο καφέ ή κάψουλες για να συνεχίσεις την εμπειρία στο σπίτι. Για τη συνοδεία, οι επιλογές έχουν επίσης ενδιαφέρον, με το χειροποίητο βασικό cheesecake με φρούτα να ξεχωρίζει και να έχει ήδη γίνει μία από τις αγαπημένες επιλογές του κοινού.

Το Lot 51 ανανεώθηκε πρόσφατα, με το bar να αποκτά νέα αισθητική που ταιριάζει στη σύγχρονη ταυτότητα του χώρου. Έτσι, μαζί με τον καφέ της ημέρας, το ενδιαφέρον μεταφέρεται φυσικά και στις απογευματινές και βραδινές ώρες, με φθινοπωρινά ποτά και cocktails που ανεβάζουν τον πήχη. Η μουσική αποτελεί σταθερό μέρος της εμπειρίας, με events και DJ sets που κινούνται σε ηλεκτρονικούς και afro ήχους. Στις 26-28 Σεπτεμβρίου, το Lot 51 θα βρίσκεται και στην Τεχνόπολη, συμμετέχοντας στο Athens Coffee Festival, παρουσιάζοντας τη δική του ματιά στον specialty coffee.

INFO
Παπαδιαμαντοπούλου 24B
Ιλίσια, 6937337066
f Lot 51
i Lot 51

REMALI ATHENS

Το νέο all day street bistro της Κυψέλης που μένει ως αργά

Σε μια από τις πιο ζωντανές γειτονιές της Αθήνας, στην Κυψέλη, το REMALI άνοιξε τον Ιούλιο και έχει ήδη γίνει ένα από τα πιο αγαπημένα spot. Δεν είναι απλά ένα ακόμα μαγαζί, αλλά ένας ζωντανός πολυχώρος που αλλάζει πρόσωπο όσο περνάει η ώρα. Η μέρα ξεκινάει νωρίς, από τις 08.00 το πρωί, με τη μυρωδιά του φρεσκοκαβουρδισμένου specialty καφέ να πλημμυρίζει τον χώρο. Εδώ το πολύ δυνατό brunch αποκτά άλλη διάσταση με high end microbakery γεύσεις. Ξέχνα τα συνηθισμένα και δοκίμασε λαχταριστές χειροποίητες πίτες, premium σάντουιτς με ψωμιά ωρί-

μανσης και βουτυρένια κρουασάν. Το απόλυτο highlight; Η συγκλονιστική μπάпка – αυτό το θεϊκό «υβρίδιο» ανάμεσα σε μπριός και τσουρέκι – που σερβίρεται με πλούσιο αμυγδαλοβούτυρο και καραμέλα. Καθώς το φως πέφτει, μετά τις 17.00, το REMALI μεταμορφώνεται σε ένα open minded street bistro. Είναι το ιδανικό σημείο για after office aperitivo, δροσερά spritz ή εξαιρετικά signature κοκτέιλ, συνοδεία από προσεγμένες, ατμοσφαιρικές μουσικές. Μπορείς να χαλαρώσεις στα τραπεζάκια έξω ή να απολαύσεις το cozy εσωτερικό του, το οποίο λειτουργεί και ως art gallery, φιλοξενώντας έργα ανερχόμενων Ελλήνων καλλιτεχνών, ενώ διαθέτει και ένα ιδιαίτερο corner για λιανική πώληση. Μετά τις επιτυχημένες εκθέσεις ζωγραφικής που ήδη έγιναν, το REMALI ετοιμάζει το επόμενο βήμα του. Μείνε συντονισμένος για τα επερχόμενα workshops ζωγραφικής, κολλάζ, χειροτεχνίας, γευσιγνωσίας και χαχαροπλαστικής που θα γεμίσουν τα απογεύματά μας. Θα το βρεις ανοιχτό τις καθημερινές έως τη 01.00 και τα Παρασκευοσάββατα έως τις 02.00.

INFO
Δροσοπούλου 73-75
Κυψέλη
2108661452
f Remali.athens
i remali.athens

Αφράτα pancakes, τραγανή granola, αρωματικός καφές, μια ζεστή ομελέτα και μικρές πινελιές που κάνουν το πρωινό να μοιάζει λίγο περισσότερο με έξοδο. Όλα αυτά μπορούν να χωρέσουν σ' ένα απολαυστικό brunch με περισσότερη πρωτεΐνη.

Υπάρχουν πρωινά που είναι απλώς πρωινά και υπάρχουν κι εκείνα που θέλεις να κρατήσουν λίγο περισσότερο. Ένας καλός καφές, κάτι ζεστό στο πιάτο, ένα μπουλ γεμάτο υφές και χρώματα και, φυσικά, κάτι γλυκό για το τέλος. Αυτή είναι και η ομορφιά του brunch: δεν χρειάζεται πολλούς κανόνες.

Στο GymBeam.gr θα βρεις όλα όσα χρειάζεσαι για να στήσεις ένα τέτοιο τραπέζι από την αρχή μέχρι το τέλος. Ο αλεσμένος καφές Brazilian, με νότες σοκολάτας, φουντουκιού και μελιού, ανοίγει ιδανικά το πρωινό, ενώ το mix για πρωτεϊνικά pancakes και waffles γίνεται η βάση για μια στοίβα από ζεστά, αφράτα pancakes. Και κάπου εδώ αρχίζει το πιο λαχταριστό κομμάτι: φυστικοβούτυρο, zero syrup pancake και λυοφιλοποιημένες φράουλες από πάνω, για περισσότερη γεύση, χρώμα και διαφορετικές υφές σε κάθε μπουκιά. Για όσους προτιμούν κάτι πιο δροσερό, η high protein granola, με ρόφημα αμυγδαλίου και φράουλες, είναι μια εύκολη επιλογή που ταιριάζει εξίσου σε ένα χαλαρό brunch ή σ' ένα γρήγορο πρωινό τις καθημερινές.

Το τραπέζι, όμως, δεν χρειάζεται να κινείται μόνο σε γλυκές γεύσεις. Μια μικρή ομελέτα με υγρό ασπράδι αυγών, μυρωδικά και λαχανικά προσθέτει την αλμυρή πινελιά που ολοκληρώνει το brunch. Και για όσους θέλουν ακόμη περισσότερες επιλογές, μια πρωτεΐνη όπως η Protein Fusion μπορεί να προστεθεί σε smoothie, χυλό βρώμης ή άλλες συνταγές πρωινού.

Κι επειδή δεν είναι όλες οι ημέρες φτιαγμένες για αργά πρωινά, η μπάρα πρωτεΐνης 20 gr. μεταφέρει λίγο από αυτή τη λογική και εκτός σπιτιού: στην τσάντα, στο γραφείο ή μετά την προπόνηση.

«Στην GymBeam θέλουμε να δείχνουμε ότι η διατροφή που ταιριάζει σε έναν δραστήριο τρόπο ζωής μπορεί να είναι ταυτόχρονα απλή και απολαυστική. Δεν χρειάζεται να επιλέγουμε ανάμεσα στη γεύση και στις πιο συνειδητές επιλογές», λέει η Μαρία Αραμπατζάνη, Head of Local Marketing της GymBeam για Ελλάδα, Κύπρο και Βουλγαρία.

Τελικά, ίσως αυτό να είναι το καλύτερο brunch: εκείνο που έχει λίγο απ' όλα. Καλό καφέ, γλυκό και αλμυρό, ωραίες υφές, χρώμα στο τραπέζι και επιλογές που ταιριάζουν πραγματικά στην καθημερινότητά σου.

GYMBEAM.GR

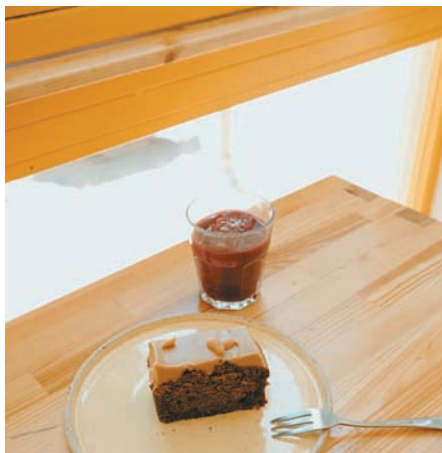
Brunch με περισσότερη πρωτεΐνη

www.gymbeam.gr
 gymbeam.gr
 gymbeamgr

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
 BRUNCH & COFFEE

UBUNTU

Το must stop μιας βόλτας στο Θησείο

Σε ένα από τα πιο όμορφα σημεία του Θησείου, το Ubuntu είναι από εκείνα τα spots που ταιριάζουν ιδανικά στην αθηναϊκή κουλουτούρα. Πίσω από αυτό βρίσκονται δύο φίλοι, ο Νίκος και ο Χρήστος, που έχουν δημιουργήσει ένα μέρος με ωραία ενέργεια, προσωπικότητα και μεγάλη αγάπη για τον specialty coffee.

Εδώ γνωρίζουν τους πελάτες με το όνομά τους, ενώ οι specialty επιλογές της Handpickers Coffee Roasters πρωταγωνιστούν στο μενού, με μονοποικιλιακούς καφέδες και προσοχή στην ποιότητα. Απολαύστε και τα cinnamon rolls που έχουν γίνει από τα μεγάλα σουζέ του Ubuntu. Αφράτα, αρωματικά και πραγματικά απολαυστικά, είναι ο τέλειος συνοδός για έναν καλό καφέ.

INFO

Νηλέως 58, Θησείο
2103410566

Ubuntu_ath

ubuntu_ath

UNHU

Η νέα αγαπημένη στάση για καφέ στην Καλλιθέα

Κάποιες φορές μια καλή ιδέα ξεκινά από μια φιλία και καταλήγει το αγαπημένο σου στέκι για καφέ και κάτι νόστιμο. Κάπως έτσι γεννήθηκε το Unhu στην Καλλιθέα, από τον Λευτέρη που μεγάλωσε εδώ, τον Νίκο και τον Χρήστο, οι οποίοι ένωσαν την αγάπη τους για τον καλό specialty coffee. Στο ίδιο σύμπαν με το Ubuntu στο Θησείο, το Unhu έχει τη δική του ξεχωριστή θέση.

Εδώ, όμως, ο καφές έχει τη δική του παρέα. Το Unhu διαθέτει το δικό του εργαστήριο ζαχαροπλαστικής, όπου καθημερινά φτιάχνονται χειροποίητα cinnamon rolls, buns με καρδάμο και μαρμελάδα, αλλά και αλμυρές επιλογές. Κάτσε στα τραπέζια έξω, πάρε τον καφέ σου και άσε το Unhu να γίνει η νέα σου αγαπημένη στάση στην Καλλιθέα.

INFO

Σκρα 15, Καλλιθέα
2169391235

unhu.kallithea

unhu.kallithea

EARTH COFFEE

Το μυστικό για τον τέλειο home barista

Η αναζήτηση του τέλειου καφέ δεν είναι απλώς μια πρωινή συνήθεια, αλλά ένα καθημερινό ταξίδι εξερεύνησης. Με αυτή τη φιλοσοφία, η Earth Coffee επιλέγει προσεκτικά premium κόκκους από τις πιο εκλεκτές καλλιέργειες σε όλο τον κόσμο, μ' έναν και μοναδικό στόχο: κάθε φλιτζάνι να κρύβει μέσα του έναν ξεχωριστό, μοναδικό χαρακτήρα.

Στο τιμόνι βρίσκεται ο καταξιωμένος Έλληνας coffee roaster Παναγιώτης Βόγιοβιτς (πιστοποιημένος Q Arabica Grader και κάτοχος SCA Coffee Diploma). Με τη δική του light roast προσέγγιση στο ψήσιμο, αναδεικνύονται αριστοτεχνικά τα φυσικά αρώ-

ματα, η προέλευση και το γευστικό προφίλ κάθε κόκκου. Η ειδοποίησή δι-αφορά, όμως, κρύβεται στην απόλυτη δέσμευση για φρεσκάδα μέσα από την πρακτική Roast to Order. Ο καφές σου καβουρδίζεται αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παραγγελίας σου και καταφθάνει απόλυτα φρέσκος στην πόρτα σου.

Είτε είσαι λάτρης των ισορροπημένων blends είτε προτιμάς να πειραματίζεσαι με σπάνια single origins, στο ηλεκτρονικό κατάστημα της εταιρείας θα ανακαλύψεις νέους γευστικούς ορίζοντες, μαζί με τον κατάλληλο home εξοπλισμό που θα απογειώσει την barista εμπειρία στο σπίτι σου.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Καφέ, η Earth Coffee γιορτάζει και προσφέρει έκπτωση 20% σε όλους τους καφέδες της, για αγορές που θα πραγματοποιηθούν από τις 26 Σεπτεμβρίου έως την 1η Οκτωβρίου. Η έκπτωση υπολογίζεται αυτόματα στο καλάθι σου, χωρίς να χρειάζεται κάποιος κωδικός, ενώ για παραγγελίες άνω των 40€ τα μεταφορικά είναι εντελώς δωρεάν. Είναι η ιδανική ευκαιρία να αναβαθμίσεις το καθημερινό σου ritual με την ποιότητα που σου αξίζει.

INFO

2741022201
earthcoffeeco.shop

earthcoffeeco

earthcoffeeco

Υπάρχουν χώροι που από την πρώτη στιγμή σου δίνουν την αίσθηση ότι τους γνωρίζεις ήδη. Το Baratin στη Νέα Φιλαδέλφεια είναι ένας από αυτούς. Ένας all day προορισμός που, από το 2017, όταν πρωτοάνοιξε τις πόρτες του στη Νέα Φιλαδέλφεια, έχει καταφέρει να συνδυάσει τον κοσμοπολίτικο αέρα με τη ζεστασιά ενός χώρου που τον νιώθεις δικό σου.

Μπαίνοντας μέσα, η αισθητική σε μεταφέρει αμέσως σ' ένα σύγχρονο νεοϋορκέζικο loft. Η industrial αρχιτεκτονική δένει αρμονικά με το φυσικό ξύλο και το μέταλλο, δημιουργώντας ένα περιβάλλον ανεπιτήδευτα κομψό και ταυτόχρονα αληθινά φιλόξενο.

Εδώ, η μέρα ξεκινά νωρίς, με premium καφέ και ένα brunch με διεθνή χαρακτήρα, που σερβίρεται καθημερινά από τις 09.00 και εμπλουτίζεται συνεχώς με φρέσκες ιδέες. Αν πρέπει να κάνεις μια αρχή, δοκίμασε οπωσδήποτε το avocado toast: προζυμένιο ψωμί με πλούσιο guacamole, φρέσκο αβοκάντο και ένα τέλεια μελωμένο αυγό ποσέ, που δένει όλα τα υλικά μεταξύ τους.

Καθώς οι ώρες περνούν, τα φώτα χαμηλώνουν και το Baratin αποκτά έναν πιο εστιατορικό χαρακτήρα, με προσεγμένα πιάτα και comfort επιλογές. Και κάπου εκεί η συζήτηση στρέφεται φυσικά στο κρασί. Με μια εντυπωσιακή λίστα που ξεπερνά τις 100 ετικέτες –με έμφαση φέτος στον πλούτο του ελληνικού αμπελώνα–, το Baratin αποτελεί προορισμό για τους λάτρεις του οίνου. Είτε επιλέξεις φιάλη είτε ποτήρι, ο σομελιέ του μαγαζιού είναι εκεί για να σε καθοδηγήσει και να προτείνει το ιδανικό pairing για το φαγητό σου.

Κι αν σε όλα αυτά προσθέσεις τις τακτικές βραδιές γευσιγνωσίας και μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα λίστα με signature cocktails, έχεις ακόμη περισσότερους λόγους να επιστρέφεις ξανά και ξανά. Γιατί στο Baratin, από τον πρώτο καφέ της ημέρας μέχρι το τελευταίο ποτήρι της βραδιάς, η έξοδος έχει πάντα τον δικό της ρυθμό. Ανοικτά καθημερινά από τις 09.00 έως τις 02.00, Παρασκευή και Σάββατο λίγο παραπάνω.

BARATIN

Ο all day ρυθμός της Νέας Φιλαδέλφειας

INFO

Δεκελείας 120
Νέα Φιλαδέλφεια
2102522228

@baratin_home_bar

GRAN CAFFÈ ITALIANO

Η dolce vita ξεκινά με έναν espresso στο Κολωνάκι

Υπάρχουν συνήθειες που στην Ιταλία περνούν από γενιά σε γενιά. Ο espresso στον πάγκο. Το cappuccino και η colazione το πρωί. Η merenda το απόγευμα. Το aperitivo όταν η πόλη αλλάζει ρυθμό. Σε όλη την Ιταλία, τα κλασικά caffè αποτελούν μέρος της ζωής της κάθε πόλης. Σημεία συνάντησης όπου η κομψότητα δεν επιδεικνύεται· βρίσκεται στις λεπτομέρειες, στις συνήθειες, στον χρόνο που περνά γύρω από ένα τραπέζι. Αυτή την αστική ιταλική κουλτούρα αποτυπώνει το Gran Caffè Italiano στο

Κολωνάκι. Σκούρο ξύλο, μάρμαρο, κρυστάλλινοι πολυέλαιοι και πράσινο βελούδο συνθέτουν έναν χώρο με τη διακριτική φινέτσα των κλασικών ευρωπαϊκών caffè. Πίσω του βρίσκεται η οικογένεια Pietri, με περισσότερα από 25 χρόνια στην τέχνη του καβουρδίσματος. Μια διαδρομή που ξεκίνησε το 1998 στην Κόρινθο και συνεχίζεται σήμερα στο Κολωνάκι, σε ένα caffè φτιαγμένο *su misura* γύρω από την ιταλική κουλτούρα του espresso.

L'espresso, quello buono, si beve solo al bar.

Η ημέρα ξεκινά με Colazione all'Italiana, cappuccino και φρεσκοψημένα cornetti. Συνεχίζεται με Merenda Italiana, μικρές γλυκές και αλμυρές γεύσεις, συναντήσεις και συζητήσεις. Και το απόγευμα έρχεται φυσικά η ώρα του aperitivo, με Aperol ή ένα κλασικό Negroni. Από το Μιλάνο και το Τορίνο μέχρι το Κολωνάκι, η ουσία παραμένει ίδια: το caffè ως μέρος της πόλης και της καθημερινότητάς της. Γιατί ο espresso δεν είναι μόδα. Είναι κουλτούρα.

INFO
Μονής Πετράκη 3 &
Υψηλάντου 44
Κολωνάκι
2107210044
grancaffeitaliano.gr
f grancaffeitaliano
athens
@grancaffeitaliano_

OLYN

Το πρώτο 100% gluten-free bistro δίπλα στην Ακρόπολη

Σε μια από τις πιο ζωντανές γειτονιές της πόλης, στο Κουκάκι, κάτω από την Ακρόπολη, το OLYN έρχεται να αλλάξει ριζικά την αντίληψη γύρω από το gluten-free dining, μετατρέποντάς το από μια διατροφική ανάγκη σε μια ολοκληρωμένη, premium εμπειρία. Ως ένας σύγχρονος, all-day προορισμός για specialty καφέ, brunch και δημιουργικό φαγητό, το OLYN αποδεικνύει στην πράξη ότι η απουσία γλουτένης δεν σημαίνει κανέναν απολύτως συμβιβασμό στη γεύση, την ποιότητα και την απόλαυση. Εδώ, η ασφάλεια είναι αδιαπραγμάτευτη. Άνθρωποι με κοιλιοκάκη ή

ευαισθησία στη γλουτένη μπορούν να απολαύσουν το γεύμα τους με απόλυτη ξεγνοιασιά, καθώς η βαθιά τεχνογνωσία και η αυστηρή προσοχή στη λεπτομέρεια καθορίζουν κάθε πτυχή της 100% gluten-free κουζίνας του. Όμως, το OLYN είναι πάνω από όλα ένα μέρος για όλους.

Το δημιουργικό του μενού ξεφεύγει από τα αναμενόμενα, παντρεύοντας healthy προτάσεις και comfort επιλογές που θα ενθουσιάσουν κάθε food lover, ανεξάρτητα από τις διατροφικές του συνήθειες. Σήμα κατατεθέν της γαστρονομικής του ταυτότητας είναι το signature γλυκό πιάτο Torrijas. Πρόκειται για μια μοναδική, βελούδινη δημιουργία που δεν συναντάς αλλού στην πόλη και αποτελεί από μόνη της λόγο για να επισκεφθείς το visual-aesthetic spot κάτω από την Ακρόπολη. Το OLYN καταφέρνει να γεφυρώσει τον γαστρονομικό αποκλεισμό με την καθαρή νοστιμιά. Είναι το ιδανικό σημείο για να χαλαρώσεις με την παρέα σου, να απολαύσεις ένα πλούσιο brunch και να ανακαλύψεις ότι το πραγματικά καλό φαγητό δεν γνωρίζει περιορισμούς, παρά μόνο αυθεντική έμπνευση.

INFO
Πορίνου 13 &
Καλαίσχρου
Κουκάκι
2109246896
www.olyngreonly
f olynpureonly
@olyngreonly

εδώ χτυπάει η
της σοκολάτας

Lovit

ΤΟ HEALTHY BRUNCH ΑΠΕΚΤΗΣΕ ΣΟΚΟΛΑΤΕΝΙΑ ΚΑΡΔΙΑ

ΧΩΡΙΣ
ΓΛΟΥΤΕΝΗ

ΧΩΡΙΣ
ΖΩΙΚΑ ΛΙΠΑΡΑ

ΜΟΝΟ *110
ΘΕΡΜΙΔΕΣ

ΧΩΡΙΣ
ΑΜΥΛΟ

VEGAN
με φυτικό ρόφημα

33%
ΚΑΚΟΟ

*Χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το φυτικό ρόφημα ή το ζωικό γάλα.

Αναζήτησε τη Lovit στο Cafe/Take Away της πόλης σου

BARISTA
PRO
#followtheexperts
since 1997

Κατεβάστε εδώ μοναδικές
δημιουργικές συνταγές

Επιλέξτε μας για τη Season 2026-2027 και καλέστε μας στα:
801 113 4009 + 22730 34009

Ή στείλτε μας e-mail στο: info@baristapro.com.gr

ΚΡΙΝΟΣ

Οι ξακουστοί
λουκουμάδες της Αιόλου

Έναν αιώνα τώρα, από το 1923 μέχρι σήμερα, ο Κρίνος στην Αιόλου κρατά ζωντανή μια από τις πιο χαρακτηριστικές γλυκές παραδόσεις της Αθήνας. Όλα ξεκίνησαν όταν ο Μηνάς Κασσιμάτης ήρθε από τη Σμύρνη, φέρνοντας μαζί του την τέχνη των λουκουμάδων με την τρύπα στη μέση. Σήμερα, την παράδοση συνεχίζει η τρίτη γενιά της οικογένειας, με την ίδια φροντίδα, καλές πρώτες ύλες από μικρούς παραγωγούς και φυσικά τους περιφημους λουκουμάδες. Το ζυμάρι κόβεται ακόμη στο χέρι, ώστε να αποκτήσουν τη χαρακτηριστική τρύπα, ενώ το θυμαρίσιο μέλι πρωταγωνιστεί στο σιρόπι. Η συνταγή παραμένει απλή και αγαπημένη, με μέλι και κανέλα. Στον Κρίνο θα βρείτε επίσης χειροποίητες μπουγάτσες, γλυκές και αλμυρές σφολιάτες, αφράτη μπιλόπιτα, ρυζόγαλο, παγωτό μηχανής δικής τους παραγωγής και ζελέ.

INFO

Αιόλου 87, Αθήνα, 2103216852
Facebook / Instagram / Tik Tok
krinos1923loukoumades

Κρίνος Λουκουμάδες & Μπουγάτσα από το 1923

BRUNCH BOX

Οι γεύσεις που έχουν
γίνει talk of the town

Αν ψάχνεις το spot για καφέ, brunch και κάτι πραγματικά λαχταριστό στην ανατολική Θεσσαλονίκη, το Brunch Box έχει κάθε λόγο να βρίσκεται στη λίστα σου – εδώ και εννιά χρόνια έχει κερδίσει το δικό του κοινό και αποτελεί αγαπημένο στέκι. Πρόκειται για οικογενειακή επιχείρηση που δίνει έμφαση στα φρέσκα υλικά, με βιολογικά αυγά και λαχανικά από τον μπαξέ της μαμάς. Στα must θα βρεις το λατρεμένο κατσαπούρι, την παραδοσιακή γεωργιανή τηγανητή τυρόπιτα με πέντε τυριά, ενώ νέα γλυκιά άφιξη είναι τα ρώσικα Syrniki, αφράτα pancakes από τυρί με κρέμα πατισερί, μέλι και μαρμελάδα φράουλα.

INFO

Κολοκοτρώνη 25, Θέρμη
2311295480

Brunch Box

brunchboxskg

NOEMI URBAN ATHENS

Brunch με ελληνική ταυτότητα

Αν ψάχνεις ένα μέρος που συνδυάζει τη σύγχρονη urban αισθητική με τη ζεστασιά που έχει το σπίτι ενός καλού φίλου, το Noemi Urban Athens είναι μια διεύθυνση που αξίζει να ανακαλύψεις. Φωτεινό, ήσυχο και φιλόξενο, είναι το ιδανικό καταφύγιο για να δουλέψεις, να διαβάσεις, να κάνεις τα ραντεβού σου ή απλώς να απολαύσεις λίγο χρόνο για τον εαυτό σου.

Η πραγματική αποκάλυψη, όμως, βρίσκεται στο brunch, που θα συνδυάσεις με specialty καφέ από την KUDU Coffee Roasters. Εδώ, γνώριμες γεύσεις απο-

κτούν νέα διάσταση μέσα από ελληνικά προϊόντα μικρών παραγωγών και μια φιλοσοφία που ακολουθεί την εποχικότητα. Οι ομελέτες εμπλουτίζονται με λαχανικά εποχής, ανθότυρο, φρέτα και καπνιστά τυριά, ενώ το σύγκλινο και το απάκι δίνουν ξεχωριστό χαρακτήρα. Με την επιμέλεια της σεφ Ιωάννας Σπυροπούλου, το παραδοσιακό τσαλαφούτι, η καπνιστή πέστροφα, οι ανατρεπτικές τηγανίτες μπρόκολου και οι αυγόφρετες με ξινομυζήθρα συνθέτουν μια comfort εμπειρία που παντρεύει την παράδοση με τη σύγχρονη ματιά. Και αυτή η φροντίδα φαίνεται σε όλες τις λεπτομέρειες: Το ψωμί είναι ολόφρεσκο και προζυμμένο, από το KORA Bakery, οι παρασκευές χειροποίητες και πίσω από κάθε πιάτο υπάρχει το μεράκι των ανθρώπων του Noemi.

Στην ίδια φιλοσοφία κινούνται και τα γλυκά της βιτρίνας: cheesecake μπακλαβά, παραδοσιακό ραβάνι με πρόβειο παγωτό, κέικ με φρέσκα φρούτα, τάρτες και χειροποίητα μπισκότα δίνουν πάντα έναν ακόμη γλυκό λόγο για να επιστρέψεις.

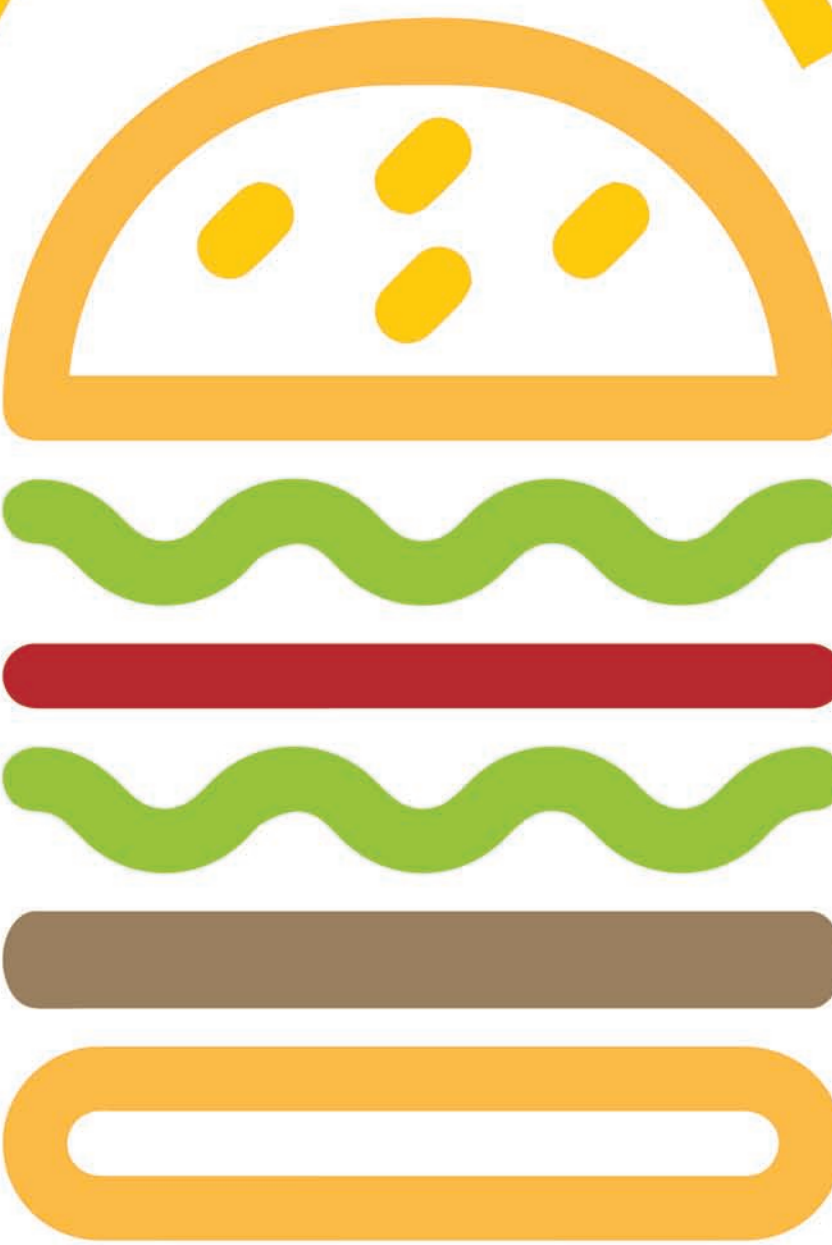

INFO

Παπαδιαμαντοπούλου
138, Ζωγράφου
2130331629

noemi.urban.athens

noemi.urban.athens

A stylized illustration of a burger and fries. The burger is composed of a top bun (orange semi-circle with five yellow dots), two green wavy lines representing lettuce, a red horizontal bar for tomato, another green wavy line for lettuce, a brown horizontal bar for a patty, and a bottom bun (orange rounded rectangle). Below the burger is a red wavy line representing fries. The entire illustration is surrounded by numerous yellow diagonal bars of varying lengths, creating a sunburst or confetti effect.

BURGER & FRIES

Είτε πρόκειται για ένα cheat meal μετά από μια γεμάτη ημέρα, είτε για την απόλυτη comfort επιλογή της σαββατιάτικης βόλτας, το καλό burger έχει τη δική του ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας. Ζουμερά μπιφτέκια, αφράτα ψωμάκια και ευφάνταστοι γευστικοί συνδυασμοί έχουν απογειώσει το street food της πόλης. Εμείς δοκιμάσαμε, ξεχωρίσαμε και σου προτείνουμε κάποια από τα καλύτερα burger spots της Αθήνας που πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτείς.

Κείμενα: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΤΩΜΕΡΗ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

PAX BURGERS

Αφράτα buns αγκαλιάζουν τα πιο ζουμερά μπιφτέκια

Η πόλη έχει τον δικό της τρόπο να σου ανοίγει την όρεξη. Μια βόλτα που κράτησε λίγο παραπάνω, μια αυθόρμητη συνάντηση με φίλους, ένα από εκείνα τα βράδια που ξεκινούν χωρίς πρόγραμμα και καταλήγουν γύρω από ένα τραπέζι. Και κάπου εκεί, ανάμεσα στο «τι θα φάμε;» και στο «πάμε για ένα burger;», βρίσκονται τα Pax Burgers. Με σημεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, τα Pax έχουν βρει τη δική τους θέση στον αστικό χάρτη: ένα cozy, urban burger house με χαλαρή διάθεση, φιλόξενο περιβάλλον και ένα menu που αντιμετωπίζει το comfort food ακριβώς όπως πρέπει, με έμφαση σε αυτό που τελικά μετράει: φρέσκα υλικά και γεύση που σε κάνει να θέλεις άλλη μία μπουκιά. Η βάση είναι το 100% φρέσκο ελληνικό μοσχαρίσιο

κρέας, μέσα σε αφράτα buns, με σπιτικές sauces και φρέσκες, κομμένες στο χέρι τηγανητές πατάτες. Στα classics, το Pax Cheese & Bacon παίζει το χαρτί της γνώριμης, ακαταμάχητης νοστιμιάς: ζουμερό μπιφτέκι, cheddar ωρίμανσης, crispy bacon, μαγιονέζα και tomato jam, με iceberg, ντομάτα και κρεμμύδι να φέρνουν τη φρεσκάδα που χρειάζεται.

Για τους πιο serious burger lovers, υπάρχει το Epic Smash. Δύο smashed beef burgers, διπλό American cheddar και crispy bacon, με smoked chili mayo, τηγαντό κρεμμύδι και πίκλες. Smoky, cheesy, juicy και όσο πληθωρικό πρέπει για μια βραδιά που... δεν μετράει θερμίδες. Και μετά είναι τα sides – γιατί στο Pax το «θα πάρουμε κάτι για τη μέση» σπάνια μένει στη μέση. Τα Crispy Chicken Fingers έρχονται με πατάτες, coleslaw και sauces όπως spicy mayo, honey mustard, habanero ή sriracha honey glaze, ενώ τα Onion Rings είναι το απαραίτητο crispy companion για κάθε burger. Ίσως γι' αυτό τα Pax έχουν γίνει αγαπημένο burger stop: γιατί συνδυάζουν αυτό που ψάχνεις σε ένα καλό city spot – νόστιμο φαγητό, χαλαρό vibe και μια ατμόσφαιρα που σε κάνει να θες να μείνεις λίγο ακόμη.

INFO

Αιόλου 34, Αθήνα
2103238151 /
Κολοκοτρώνη 18
Χαλάνδρι, 2106821427
www.paxburgers.gr
@paxburgers
PaxBurgersBrand

PO'BOYS

Εδώ Brisket, Pulled Pork και Pork Belly σιγοκαπνίζονται για τα burger σας

Ο αμερικάνικος νότος έχει τη δική του γλώσσα στο φαγητό και στο PO'BOYS αυτή μεταφράζεται σε καπνό, φωτιά, smash burgers και κρέατα που μαγειρεύονται low and slow. Πίσω από την κουζίνα βρίσκεται ο σεφ Βασίλης Σπόρος, που εδώ και χρόνια εξελίσσει διαρκώς την αρχική του ιδέα, με βαθιά γνώση στα καπνιστά κρέατα και διάθεση να δοκιμάζει νέους συνδυασμούς και να φέρνει συνεχώς νέες προτάσεις στο τραπέζι. Το BBQ παραμένει στον πυρήνα της κουζίνας. Brisket, Short Ribs, Spare Ribs, Crispy Pork Belly και Pulled Pork μπαίνουν στο custom offset smoker,

όπου στους 120°C σιγοκαπνίζονται για τουλάχιστον οκτώ ώρες. Στη συνέχεια σερβίρονται σε burgers ή πιατέλες, με διαφορετικούς συνδυασμούς που αναδεικνύουν τη βαθιά, καπνιστή γεύση των κρεάτων.

Ξεχωριστή θέση στις προτάσεις του PO'BOYS έχει το Cheesiest Cheeseburger. Δύο smash μπιφτεκάκια, διπλό cheddar, bacon jam, πίκλες, λευκό κρεμμύδι, Alabama white BBQ sauce και μουστάρδα συναντούν ένα φοντί τυριών, πριν το burger καταλήξει σε καυτό μαντέμι. Το αποτέλεσμα συνδυάζει τραγανές και ζουμερές υφές με έντονη τυρένια και καπνιστή γεύση.

Στις δυνατές επιλογές βρίσκεται και το Holy Cow, με καπνιστό μπιφτέκι από το smoker, διπλό cheddar, κρέμα παρμεζάνας, καραμελωμένα κρεμμύδια, πίκλες, iceberg, baby ρόκα και Alabama white BBQ sauce.

Από τους πρώτους που σύστησαν το smash burger στο αθηναϊκό κοινό πριν από εννέα χρόνια, το PO'BOYS συνεχίζει να πρωτοπορεί χωρίς να χάνει την ουσία του. Θα το βρεις στου Ψυρρή στην Αθήνα και στην Αγίου Μνήα με Ίωνος Δραγούμη στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

INFO

ΑΘΗΝΑ
Αγαθάρχου 12 &
Λεπενιώτου, Ψυρρή
2103234672
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Αγ. Μνήα 7
2311218281
www.poboysbbq.gr
PoBoysBarbeque
poboysbarbeque

Ένα πραγματικά καλό burger το καταλαβαίνεις από την πρώτη μπουκιά. Από το ψωμάκι που αγκαλιάζει σωστά όλα τα υλικά, το juicy μπιφτέκι, το crunch που έρχεται την κατάλληλη στιγμή και τη sauce που κάνει κάθε bite λίγο πιο απολαυστικό. Και, φυσικά, από εκείνη τη μικρή αίσθηση ότι τα messy χέρια είναι απλώς μέρος της εμπειρίας. Γιατί το μυστικό ενός burger δεν βρίσκεται σε ένα μόνο συστατικό. Είναι η ισορροπία ανάμεσα στο meat, το bun, τα toppings και τις sauces, αλλά και η ποιότητα των πρώτων υλών που φτάνουν τελικά στο πιάτο. Το σωστό ψωμάκι δεν είναι απλώς η βάση, αλλά εκείνο που συγκρατεί όλα τα υπόλοιπα χωρίς να επισκιάζει τις γεύσεις τους. Το μπιφτέκι χρειάζεται τη σωστή υφή, ενώ τα toppings και οι sauces είναι αυτά που μπορούν να προσθέσουν φρεσκάδα, ένταση, οξύτητα ή τραγανότητα σε κάθε δαγκωνιά.

Στα TGI Fridays το burger αντιμετωπίζεται όχι ως ένα ακόμη item του menu, αλλά ως ένα ολοκληρωμένο food experience, με έμφαση στα υλικά, στις διαφορετικές υφές και στους συνδυασμούς που κάνουν τη διαφορά. Είναι η φιλοσοφία που θέλει το φαγητό ζουμερό, απολαυστικό και αυθεντικό.

Για όσους αγαπούν τις πιο indulgent και sophisticated γεύσεις, το Truffle Parmesan Burger δίνει στην κλασική ιδέα του beef burger έναν πιο πλούσιο χαρακτήρα. Το juicy beef συναντά το χαρακτηριστικό άρωμα της τρούφας και τη γεμάτη, αλμυρή γεύση της παρμεζάνας, δημιουργώντας ένα rich και comfort αποτέλεσμα με πιο elevated διάθεση. Λίγα, έντονα στοιχεία που συμπληρώνουν ιδανικά το ένα το άλλο, που καταφέρνουν και απογειώνουν το γευστικό αποτέλεσμα. Για τους chicken burger lovers, το Crispy Fried Chicken Burger κινείται σε ένα διαφορετικό flavor profile, βασισμένο στις αντιθέσεις. Το crispy fried chicken προσφέρει το χαρακτηριστικό crunch, ενώ το juicy εσωτερικό και το soft bun δημιουργούν την ιδανική ισορροπία υφών. Οι sauces και τα toppings ολοκληρώνουν τη σύνθεση, προσθέτοντας ένταση και διαφορετικές γευστικές εναλλαγές σε κάθε bite.

Δύο διαφορετικές προσεγγίσεις, μία κοινή φιλοσοφία. Burgers γενναιόδωρα, γεμάτα ένταση. Γιατί στα TGI Fridays το burger είναι big bites, extra sauce, crispy textures και εκείνη η απολαυστική αίσθηση ότι εδώ οι κανόνες μπαίνουν στην άκρη.

TGI FRIDAYS

Έχουν τη συνταγή για ένα πραγματικά καλό burger

INFO

www.fridays.gr

TGI Fridays Greece

tgifridaysgr

BIG NICK

5 χρόνια τώρα ξέρει πώς να κάνει το burger αλλιώς

Πέντε χρόνια μετά το opening, το Big Nick έχει πια περάσει στη φάση ενός ώριμου food spot με ταυτότητα. Εκεί, στο γνωστό του σημείο, στη Βουλιαγμένης, το street food γίνεται λίγο πιο sophisticated, χωρίς να χάνει τίποτα από την υπερβολή που θέλεις από ένα burger.

Η φιλοσοφία του παραμένει σταθερή, με έμφαση στις προσεγμένες πρώτες ύλες, στις χειροποίητες παρασκευές και σε συνταγές που ξεφεύγουν από τα αναμενόμενα. Black Angus, σιγομαγειρεμένες κορεατικές πανσέτες, πικάντικα glazes και ευφάνταστοι συνδυασμοί συνθέτουν ένα

μενού με περισσότερο βάθος, χαρακτηριστικά και ξεκάθαρα δικά του στίγμα. Από τις νέες αφίσες, το Jack Daniel's είναι από εκείνα τα burgers που δεν περνούν απαρατήρητα με διπλό μπιφτέκι 320 γραμμαρίων, τετραπλό American cheese, butter onion rings, κρεμμύδι και φυσικά χειροποίητη Jack. Δίπλα του, οι Bataya Fries φορτώνονται με slow cooked pork belly, chilli mayo, American cheese, spicy glaze και chives. Στα σταθερά best sellers, το Bacon Cheese Burger έχει γίνει σχεδόν συνώνυμο του Big Nick, με μοσχάρι μπιφτέκι, American cheese, τετραπλό bacon, πίκλες, καραμελωμένα κρεμμύδια και Big Nick sauce. Και μετά είναι οι νέες Pocket Slutty Fries, οι λεπτές τηγανιτές πατάτες με smashed burger, American cheese, sizzled onions και OG sauce. Έχουν γίνει viral, αλλά εδώ το hype συνοδεύεται από ουσία. Πέντε χρόνια εμπειρίας φαίνονται πλέον σε κάθε λεπτομέρεια, από τον τρόπο που στήνεται κάθε συνταγή μέχρι την ισορροπία ανάμεσα στο comfort food και σε υλικά που δίνουν κάτι πιο ιδιαίτερο. Τρίτη έως Κυριακή 13.00 με 01.00.

INFO

Λεωφόρος
Βουλιαγμένης 145
2114186170

f Big Nick Athens

@ bignick_ath

d bignickath

DOODLE DOO

Το εστιατορικό street food του Χολαργού

Τέλος Οκτωβρίου κλείνει έναν χρόνο λειτουργίας, με το Doodle Doo να αποδεικνύει πώς ένα ταχυφαγείο μπορεί να έχει εστιατορικό χαρακτήρα, κρατώντας τη value for money φιλοσοφία. Το μενού επιμελείται ο καταξιωμένος executive σερφ Αριστοτέλης Ζέρβας, με την ποιότητα να είναι αδιαπραγμάτευτη και τις πρώτες ύλες (κοτόπουλο και μοσχάρι) να είναι ελληνικές και ολόφρεσκες, καθώς οι παραλαβές γίνονται καθημερινά. Πρωταγωνιστής, φυσικά, είναι το φρέσκο τηγανητό κοτόπουλο, καθώς επίσης και τα burgers. Οπωσδήποτε να δοκιμάσετε το λαχταριστό Classic Crispy, με τραγανό φιλέτο κοτόπουλου, πίκλες, iceberg, cheddar και μαγιονέζα Hellman's σε Martin's potato bun, αλλά και το ζουμερό Double smash beef, με

διπλό smashed aged beef burger, καραμελωμένα κρεμμύδια και Doodle sos. Signature επιλογή αποτελεί το classic chicken and waffle που, συνδυαζόμενο με αναψυκτικό σε ποτήρι (απεριόριστο refill), θα σας ταξιδέψει σε κάποια πολιτεία του αμερικανικού νότου από όπου και αυτό το πιάτο ξεκίνησε. Κάθε Σάββατο θα βρείτε κι ένα φοβερό sando με rib eye από Wagyu A5 Ιαπωνίας το οποίο προαιρετικά σεββίρεται και με χαβιάρι. Βεβαίως, από τον κατάλογο δεν λείπουν οι τηγανιτές πατάτες (classic ή loaded crinkle fries), πολλές sos που είναι όλες τους χειροποίητες, σαλάτες, σαν την Green apple Coleslaw, αλλά και τέλεια milkshakes, χωρίς πρόσθετα και ενισχυτικά, με το παγωτό να είναι αποκλειστικά Kayak.

Το Doodle Doo λειτουργεί καθημερινά, Τρίτη με Παρασκευή από τις 18.00 και Σαββατοκύριακο από τις 13.00, ενώ όλες τις νοστιμιές του μπορείτε να τις απολαύσετε και take away ή με delivery μέσω του app του Doodle Doo, E-food και Wolt.

Extra tip: Κάθε φθινόπωρο μετά τις καλοκαιρινές διακοπές, όπως και φέτος, το μενού ανανεώνεται ενσωματώνοντας επιλογές που έχουν ζητηθεί τους προηγούμενους μήνες, μένοντας πιστό στη φιλοσοφία και τις αρχές του Doodle Doo.

INFO

25ης Μαρτίου 22
Χολαργός
2106520820

f Doodle Doo

@ doodledoo.ath

Σε μια εποχή που οι τάσεις στο street food αλλάζουν με ταχύτητα, η γαστρονομική σκηνή της Αθήνας επιστρέφει πάντα στην ίδια απλή αλήθεια: την ποιότητα της πρώτης ύλης. Σήμερα, όπου το burger έχει σχεδόν ταυτιστεί με το smash, το The Burger Joint επιμένει να μας θυμίζει τι σημαίνει ένα πραγματικά καλό, αυθεντικό burger, μένοντας πιστό στις αξίες που το καθιέρωσαν εδώ και 15 χρόνια.

Για το The Burger Joint, η γεύση δεν είναι μια μόδα, ούτε το αποτέλεσμα ενός εφήμερου trend. Είτε πρόκειται για το κλασικό, πληθωρικό μπιφτέκι σχάρας είτε για ένα σύγχρονο smash, η φιλοσοφία παραμένει απaráλλακτη. Στο επίκεντρο βρίσκεται το βαθιά νόστιμο κρέας, το σωστό ψήσιμο και οι καθαρές γεύσεις. Εδώ, η πρώτη ύλη δεν κρύβεται πίσω από περίπλοκες τεχνικές ή υπερβολικές σάλτσες, αλλά πρωταγωνιστεί με αυτοπεποίθηση.

Το signature μπιφτέκι από 100% φρέσκο μοσχαρίσιο κρέας Black Angus, στα 180 γραμμάρια αλλά και στα 250 γραμμάρια για τους πιο απαιτητικούς, ψήνεται αριστοτεχνικά στη σχάρα. Το αποτέλεσμα είναι ιδανικά ζουμερό, επιτρέποντάς σου να αντιληφθείς τη γεύση, την πλούσια υφή και την κορυφαία ποιότητα του κρέατος σε κάθε δαγκωνιά. Είναι το burger όπως το γνωρίσαμε, το αγαπήσαμε και το αναζητάμε όταν θέλουμε κάτι πραγματικά αυθεντικό. Και μαζί με τα burgers, φρέσκες σπιτικές τηγανητές πατάτες (και γλυκοπατάτες), χειροποίητες σος, ολόφρεσκες σαλάτες και άλλα πολλά.

Με τρία καταστήματα σε Γλυφάδα, Νέο Ψυχικό και Νέα Σμύρνη, το The Burger Joint αποδεικνύει ότι οι τάσεις έρχονται και παρέρχονται, αλλά η αληθινή ποιότητα είναι διαχρονική. Δεν πρόκειται για άλλη μια στάση για γρήγορο φαγητό, αλλά για μια σταθερή γαστρονομική αξία της πόλης. Όταν η βάση είναι το καλό κρέας και ο σεβασμός στον πελάτη, το αποτέλεσμα δεν χρειάζεται φίλτρα για να ξεχωρίσει, αλλά μιλάει από μόνο του μέσα στο πιάτο.

THE BURGER JOINT

15 χρόνια αυθεντικής γεύσης πέρα από τις τάσεις

INFO

Γλυφάδα
Πλατεία Νυμφών
2108981119
2108940260

Νέο Ψυχικό
Σολωμού 4
2106712222

Νέα Σμύρνη
Λεωφ.
Ελ. Βενιζέλου 93
2109312500

www.burgerjoint.gr
f BurgerJoint.gr
@theburgerjoint

NOC

Το burger αλλιώς, χωρίς να το κάνεις περίπλοκο

Υπάρχει λόγος που το burger παραμένει ένα από τα πιο αγαπημένα street foods στον κόσμο: όταν είναι καλό, δεν χρειάζεται υπερβολές. Χρειάζεται σωστή πρώτη ύλη, σωστό ψήσιμο και συνδυασμούς που έχουν λόγο ύπαρξης. Αυτή ακριβώς είναι η φιλοσοφία του NOC – Not Over Complicated, του νέου burger spot στο Πασαλιμάνι.

Το αποτέλεσμα είναι μια πρόταση σύγχρονη, άμεση και ανεπιτήδευτη, που μιλά τη γλώσσα του street food χωρίς να κυνηγά εντυπωσιασμούς. Ένα burger spot με ξεκάθαρη ταυτότητα, όπου η απλότητα δεν σημαίνει έλλειψη φαντασίας, αλλά γευστική ακρίβεια. Εδώ, το burger δεν ξανασυστήνεται

από την αρχή, απλώς γίνεται όπως πρέπει. Η βάση είναι το πατατόψωμο, δική τους συνταγή, σχεδιασμένη ειδικά για να ισορροπεί ανάμεσα στην αφράτη υφή και τη σταθερότητα που απαιτεί ένα σωστό smash burger. Στο επίκεντρο, φυσικά, βρίσκεται η πρώτη ύλη. Black Angus, American cheese, pickles και NOC sauce συνθέτουν μια καθαρή, απολαυστική εκδοχή του cheeseburger, χωρίς περιττά τεχνάσματα. Και για όσους θέλουν κάτι πιο απρόσμενο, το Elvis συνδυάζει bacon jam με peanut butter, ενώ το Tom Brady φέρνει smashed προβατίνα, strawberry BBQ και lime mayo σε ένα burger που ισορροπεί ανάμεσα στο οικείο και το διαφορετικό.

Η ίδια λογική διατρέχει τα πάντα, από το μενού και τη συσκευασία μέχρι την αισθητική του χώρου και τη γλώσσα του brand. No extras. No noise. Just smash.

Το Not Over Complicated είναι η φιλοσοφία του να αφαιρείς ό,τι περισσεύει και να κρατάς αυτό που έχει σημασία. Γιατί, τελικά, διαφορετικό δεν σημαίνει πιο περίπλοκο. Σημαίνει καλύτερο.

INFO
Ακτή Μουσσοπούλου 20
Πασαλιμάνι
2104530062
@nocburgers

ΑΛΗΤΕΙΑ ΑΘΕΝΣ

Street food, cocktails, merch και μουσικές στο Αιγάλεω

Η... καλή αλητεία θέλει και τη νοστιμιά της. Και κάπως έτσι, στις αρχές της χρονιάς, εμφανίστηκε στο Αιγάλεω ένα street food spot που ήρθε για να κάνει τα πράγματα λίγο πιο... αλήτικα. Η Αλητεία έχει ήδη γίνει talk of the town, γιατί εδώ το φαγητό σε φέρνει, το νίβε σε κρατάει και το menu σε κάνει να σκέφτεσαι από τώρα την επόμενη επίσκεψη. Από την πρώτη στιγμή που περνάς την πόρτα, το καταλαβαίνεις. Οι μυρωδιές και το λαχταριστό μενού σε βάζουν κατευθείαν σε mood. Και κάπου εκεί εμφανίζονται τα Street Beast Sandwiches, 30 εκατοστά απόλαυσης με διπλή πανσέτα, λουκάνικο ή κο-

τόπουλο. Big, messy και φτιαγμένα για να τα απολαύσεις όπως πρέπει, χωρίς δεύτερες σκέψεις. Στο παιχνίδι μπαίνουν και τα αφράτα brioche sandwiches, με smashed μπιφτέκι, buttermilk chicken ή καραμελωμένη πανσέτα, ενώ τα burgers έχουν τη δική τους ξεχωριστή θέση. Κάθε μήνα υπάρχει ένα διαφορετικό Burger of the Month. Αυτή την περίοδο ο πρωταγωνιστής είναι ο Terminator, με καπνιστό τυρί Μετσόβου και ψητή μορταδέλα. Φρέσκες παρασκευές, καλά υλικά και άνθρωποι που φτιάχνουν ακριβώς αυτό που γουστάρουν να τρώνε. Το μενού αλλάζει κάθε έξι μήνες, για να μένει πάντα στη φάση. Και επειδή χωρίς ποτό δεν γίνεται, υπάρχουν χειροποίητα cocktails με το Αλητεία Spritz και την Paloma να ξεχωρίζουν. Για κάτι διαφορετικό, δοκίμασε το Daiquiri Eros με φράουλα και lime. Και για το τέλος; Canelloni Bougatsa με τραγανά πούρα σοκολάτας, χειροποίητη κρέμα μπουγάτσας και πραλίνα φουντουκιού. Φαγητό, cocktails, μουσική, graffiti, merch outfits και μπόλικη... αλητεία μόνο σε ένα street food concept.

INFO
Μαρκ. Μπότσαρη 9
Αιγάλεω
210590 9725
@aliteia.athens

Αν υπάρχει κάτι που ξέρει να κάνει καλά το Wolfie's, αυτό είναι να παίρνει το burger στα σοβαρά, χωρίς να το κάνει περίπλοκο. Από την επιλογή του μπιφτεκιού μέχρι τις σος που παρασκευάζονται καθημερινά στο κατάστημα, το Wolfie's αγγίζει την tailor made εμπειρία και παρακάτω θα σου εξηγήσουμε γιατί. Στο μενού τρεις επιλογές έχουν κερδίσει σταθερά την προτίμηση του κοινού. Το Spicy Oklahoma έρχεται με διπλό μπιφτέκι, διπλό cheddar, ψητό κρεμμύδι και Oklahoma sauce, η οποία είναι και το στοιχείο που του δίνει το ξεχωριστό γευστικό προφίλ του. Και εδώ αξίζει να σταθούμε στις σος του Wolfie's, αφού όλες ετοιμάζονται επιτόπου στο κατάστημα, δίνοντας τη δική τους γευστική υπογραφή σε κάθε burger.

Για όσους θέλουν κάτι πιο πληθωρικό, το G.O.A.T. Burger είναι μια δυνατή επιλογή που αξίζει να προσθέσεις στη λίστα σου. Διπλό μπιφτέκι από 100% Black Angus, διπλό κατσικίσιο τυρί, bacon, onion strings και truffle mayo συνθέτουν έναν συνδυασμό με έντονο χαρακτήρα. Κι αν ψάχνεις το burger από το οποίο ξεκίνησαν όλα, το all time classic Bacon Burger παραμένει σταθερή αξία, με διπλό μπιφτέκι, διπλό cheddar, διπλό bacon και Wolfie's mayo.

Το ενδιαφέρον, όμως, βρίσκεται και στο ότι εδώ έχεις επιλογή ακόμη και στο ίδιο το μπιφτέκι. Εκτός από το κλασικό 100% American Black Angus, μπορείς να επιλέξεις μπιφτέκι από 90% μοσχάρι και 10% καπνιστή πανσέτα, μια επιλογή που δύσκολα συναντάς αλλού. Όλα τα burgers σερβίρονται σε potato bun, το αφράτο ψωμάκι που συμπληρώνει σωστά κάθε συνδυασμό.

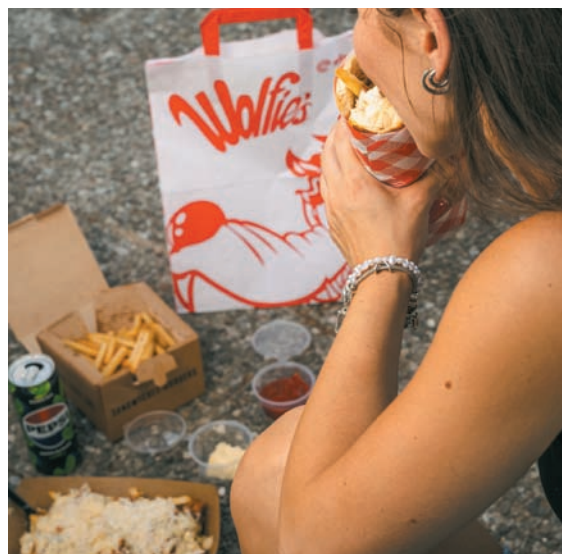
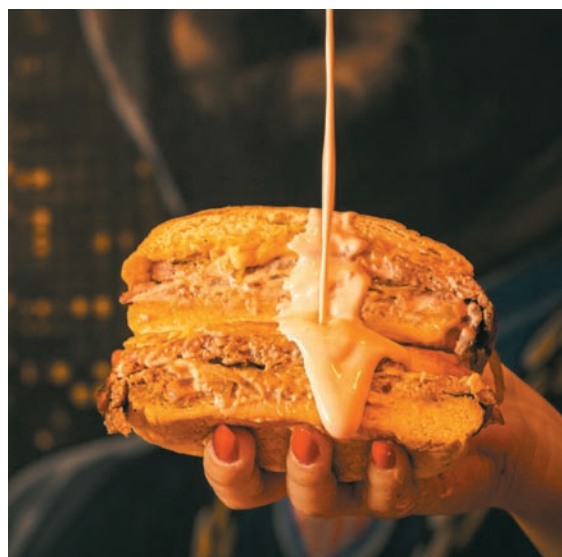
Και επειδή το burger ταιριάζει ακόμη περισσότερο με πατάτες και αναψυκτικό, με €3,50 extra μπορείς να μετατρέψεις οποιοδήποτε burger σε Power Combo Meal, με μεγάλη μερίδα φρεσκοτηγανισμένες πατάτες και Pepsi 500 ml.

Για την παρέα, τα Signature Boxes είναι επίσης μια καλή αφορμή για sharing, με παναρισμένο κοτόπουλο, φρεσκοψημένες τηγανιτές πατάτες και homemade mayo. Και τα νέα δεν σταματούν εδώ. Τον Οκτώβριο το Wolfie's ανοίγει το τρίτο του κατάστημα στην Πλατεία Κλαυθμώνος, ενώ στο μενού έρχονται πέντε νέοι κωδικοί-έκπληξη, μαζί με τη σειρά American Classic, που θα φέρνει κλασικά αμερικανικά burgers στο προσκήνιο.

WOLFIE'S

Ζουμερά burgers που πρωταγωνιστούν και νέο spot στην Κλαυθμώνος

INFO

ΑΘΗΝΑ
Ιερά οδός 37
2103420127

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Κώστα Βάρναλη 6
2105721275

 [wolfies_streetfood](https://www.instagram.com/wolfies_streetfood)

BARBARA QUE

Φημισμένα burgers and steaks στα Βριλήσσια

Το φημισμένο εστιατόριο των Βριλησίων κινείται στα πρότυπα της αμερικανικής κουζίνας – τα burgers και οι μπριζόλες είναι αποκλειστικά από Black Angus κρέατα. Πολλά και νόστιμα θα σας προτείνει το μενού, σαν το πολύ ιδιαίτερο Argentina burger, με μοσχαρίσιο μπικνέκι, μαγιονέζα, ντομάτα, καραμελωμένα πράσα, chimichurri και cheddar σος, αλλά και το φοβερό Italian mafia burger, με μοσχαρίσιο μπικνέκι, παρμεζάνα, πάστα μανιταριών, ντομάτα, baby ρόκα, μαγιονέζα και λάδι λευκής τρούφας. Όλα αυτά σε έναν όμορφο, καλαίσθητο χώρο, με μεγάλη σάλα, πατάρι, ψηλές τζαμαρίες ολόγυρα αλλά και τραπεζάκια έξω, όπου θα συνοδεύσετε το γεύμα σας με κάποια ετικέτα από τον διεθνή αμπελώνα ή με ένα καλοφτιαγμένο signature κοκτέιλ. Ανοικτά καθημερινά (εκτός Δευτέρας και Τρίτης) από τις 13.30, με την κουζίνα να σεββίζει έως τα μεσάνυχτα.

INFO

Εθνικής Αντιστάσεως 27
Βριλήσσια, 2130349058

[f BarBaraQue.gr](#)

[@barbara_que_](#)

SIN BURGER

Τέλεια smashed burgers στο Κουκάκι

Νέα άφιξη στο Κουκάκι το Sin Burger, όχι όμως και στη γαστρονομική σκηνή της Αθήνας, καθώς ήταν ήδη γνωστό και αγαπημένο από τα 13 χρόνια λειτουργίας του στο Παλαιό Φάληρο. Εδώ το Sin Burger κρατά την ποιότητα σε υψηλό επίπεδο, συνεχίζοντας να είναι όλα χειροποίητα, χωρίς όμως να επηρεάζει τη φιλοσοφία του η οποία κινείται στη λογική του street food: θα απολαύσετε φοβερά smashed burgers, τα οποία θα συνδυάσετε με ιδιαίτερες μπίρες αλλά και draft κοκτέιλ (tappu) για να κάνετε τη βόλτα σας σε μια από τις πιο ζωντανές γειτονιές της πόλης. Να το επισκεφτείτε! Παρασκευή και Σάββατο το κρατάει έως τις 02.00, εναλλακτικά να δοκιμάσετε όλες τις νοστιμιές του μέσω delivery από E-food και Wolt.

INFO

www.sinburgerbar.gr

[f SINburgerbar](#)

[@sinburger_athens](#)

[sinburgerbar](#)

DIRTY ATHENS

Πόσο dirty μπορεί να γίνει ένα burger;

Στο κέντρο της Αθήνας, το burger αποκτά αμερικανικό χαρακτήρα και το Dirty Athens βάζει το smash burger στο επίκεντρο. Στη Βουλής 23, δύο φίλοι ένωσαν την εμπειρία και την αγάπη τους για το αυθεντικό American street food, δημιουργώντας έναν χώρο με ξεκάθαρη ταυτότητα. Στο μενού πρωταγωνιστούν το American Smash Burger και το Southern Burger με τραγανό glaze παναρισμένο κοτόπουλο, μαζί με χειροποίητες σος που φτιάχνονται αποκλειστικά από την ομάδα του Dirty Athens. Για τη μέση, το πλούσιο και κρεμώδες mac 'n' cheese είναι από εκείνα τα sides που αξίζει να δοκιμάσεις, ενώ το γεύμα κλείνει με Sundaes και soft cookies με παγωτό.

INFO

Βουλής 23, Αθήνα
2103238277

[f Dirty Athens](#)

[@dirty_athens](#)

ONLY BUNS

Εδώ το burger έχει τη δική του άποψη

Στην καρδιά της Νίκαιας, το Only Buns έχει βάλει το burger στο επίκεντρο και το κάνει με τον δικό του τρόπο. Πρωταγωνιστούν τα smashed burgers, με εκλεκτό μοσχαρίσιο κρέας και προσοχή στην πρώτη ύλη, αλλά και στις ισορροπίες που κάνουν τη διαφορά σε ένα καλό burger. Πίσω από το μενού βρίσκεται ο σεφ Δημήτρης Ράλλης, που έχει δώσει στις συνταγές σύγχρονη ματιά, χωρίς να απομακρύνεται από την ουσία του street food, με αποτέλεσμα ένα μενού που κρατά την comfort πλευρά του burger. Και ύστερα είναι ο χώρος. Retro αισθητική, αναφορές σε άλλες δεκαετίες και εκείνη η γνώριμη αίσθηση νοσταλγίας που κάνει το Only Buns να μοιάζει σαν να έχει τη δική του μικρή ιστορία. Ένα burger spot με χαρακτήρα, που αξίζει να γνωρίσεις.

INFO

Λεωφ. 28ης Οκτωβρίου 34
Νίκαια, 2111104463

[@onlybuns.burgers](#)

SIMPLY BURGERS

Το κλασικό παραμένει σύγχρονο

Πριν το burger γίνει τάση στην Αθήνα, δύο αδέρφια είχαν ήδη ανάψει τη σχάρα. Τα Simply Burgers ξεκίνησαν το 2003 και εδώ και 23 χρόνια εξελίσσονται, αναζητούν τρόπους να βελτιώνουν τις συνταγές τους και επενδύουν στη σταθερή ποιότητα, από την προετοιμασία μέχρι την παράδοση. Στον πυρήνα της φιλοσοφίας τους παραμένει το αυθεντικό 100% μοσχαρίσιο μπιφτέκι που ψήνεται στη σχάρα, ακολουθώντας την παραδοσιακή προσέγγιση αντίθετα στην τάση των smash burgers. Τα Simply Burgers δεν χρειάστηκε ποτέ να ακολουθήσουν κάθε νέα μόδα του burger scene. Επιμένουν σε αυτό

που γνωρίζουν καλά και έχουν κάνει μέρος της ταυτότητάς τους το ψήσιμο στη φλόγα και τη φροντίδα σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Κάπως έτσι, έχουν βρει τη θέση τους σε διαφορετικές στιγμές της αθηναϊκής καθημερινότητας: στην έξοδο με φίλους, στο τραπέζι με την οικογένεια ή στην παραγγελία delivery μετά από μια γεμάτη ημέρα. Και επειδή ένα καλό burger συχνά είναι ο τρόπος να ανταμείψεις τον εαυτό σου μετά από μια γεμάτη ή απαιτητική ημέρα, η παραγγελία γίνεται πλέον ακόμη πιο εύκολη. Το νέο Simply Burgers app σε Android αλλά και η ανανεωμένη έκδοση σε iOS κάνουν την εμπειρία παραγγελίας γρήγορη και απλή, προσφέροντας αποκλειστικά προνόμια μέσω του προγράμματος επιβράβευσης Simply WIN με δωρεάν μεταφορικά χωρίς κρυφές χρεώσεις. Για να χρησιμοποιήσεις τη νέα εφαρμογή Android, χρειάζεται να διαγράψεις την προηγούμενη εφαρμογή και να κατεβάσεις ξανά τη νέα. Και υπάρχει ένας ακόμη λόγος για να το κάνεις, αφού μέσα από το νέο app σε περιμένει προσφορά με free burger meal στην πρώτη σου παραγγελία.

INFO

simplyburgers.gr

[f simplyburgers](https://www.facebook.com/simplyburgers)

[ig simplyburgers.gr](https://www.instagram.com/simplyburgers.gr)

ΚΟΥΤΣΗ ΚΑΤΣΙΚΑ

Το burger που κατέκτησε όλη την Αθήνα!

Μέσα σε μόλις δυόμιση χρόνια η Κουτσή Κατσικά κατάφερε να γίνει μία από τις πιο αναγνωρίσιμες ελληνικές street food αλυσίδες, με οκτώ καταστήματα στην Αττική και άλλα τρία να βρίσκονται στα σκαριά. Και μπορεί η ανάπτυξη να τρέχει, όμως ο βασικός λόγος που επιστρέφεις παραμένει ένας: η νοστιμιά σε καθετί, και κυρίως στα burgers. Στο νέο μενού, το Spicy Tex Mex παίζει δυνατά, με διπλό smashed μοσχαρίσιο μπιφτέκι, διπλό cheddar, μπέικον, jalapeños, Doritos, chipotle mayo και sriracha, ενώ το Black Pepper Crunch ανεβάζει την ένταση, με καπνιστή porchetta, τηγανητά κρεμμύδια και black pepper aioli.

Για τους αμετανόητους bacon lovers, το 4 Bacon είναι πρόκληση με διπλό μπέικον, bacon mayo, crispy bacon και μαρμελάδα μπέικον σε ένα burger που δεν κάνει εκπλήξεις. Η πιο unexpected επιλογή ακούει στο όνομα Surf N Turf, με διπλό τηγανητό κοτόπουλο, γαρίδες ranko, asian coleslaw, curry mayo και chutney ανανά. Στα sandwiches, το Crispy Avocado Mexican συνδυάζει τραγανό κοτόπουλο, cheddar, μπέικον, αβοκάντο, Doritos και avocado cream, ενώ το JD Chicken φέρνει Jack Daniel's bourbon glaze, πίκλες και crispy onions σε αφράτο brioche. Νέα προσθήκη είναι και τα «κατσικάκια», τα λαχταριστά mini burgers με τιμή κάτω από 3 ευρώ. Stay tuned γιατί μέχρι το τέλος του 2026 έρχονται δύο νέα καταστήματα Koutsis Katsika Gold, στα σύνορα Παλαιού Φαλήρου με Νέα Σμύρνη το ένα και στην Αγία Παρασκευή το άλλο, για μια πιο premium εμπειρία. Και μόλις ολοκληρωθεί ο αθηναϊκός χάρτης, επόμενος στόχος είναι η έξοδος εκτός Αττικής, ώστε η Κουτσή Κατσικά να ταξιδέψει ακόμα πιο μακριά!

Καλλιθέα

Δοϊράνης 23
2109564420

Πειραιάς

Αιτωλικού 15
2104227631

Ν. Φιλαδέλφεια

Δεκελείας 109
2102586046

Γλυφάδα

Γούναρη 136
2109602002

Παγκράτι

Υμηττού 73
2107515738

Αιγάλεω

Νικ. Πλαστήρα 4
2105316600

Λαγονήσι

Λεωφ. Καλυβίων 78
Καλύβια Θορικού
2291303163

Κυψέλη

Κυψέλης 79
Αθήνα

[f Koutsis Katsika Street Food](https://www.facebook.com/koutsikatsika)

[ig koutsis_katsika_streetfood](https://www.instagram.com/koutsis_katsika_streetfood)

[tiktok koutsikatsika](https://www.tiktok.com/@koutsikatsika)

critic's CHOICE

Μια φάρμα στην Πορτογαλία (UNA QUINTA PORTUGUESA) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αβελίνα Πρατ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μανόλο Σόλο, Μαρία ντε Μεντέιρος, Μπράνκα Κάτιτς, Ρίτα Καμπάσο

JUST THE FACTS

Μια φάρμα στην Πορτογαλία ***
Η ζωή που δεν έζησα

Λογική και ευαισθησία **
Ο αζεπέραστος φεμινισμός της Τζέιν Όστιν

Στην καρδιά του κτήνους **
Ο Μπραντ Πιτ και ο πιστός σκύλος του

Los tigres **1/2
Στα σκοτάδια του ισπανικού βυθού

Σον το Πρόβατο και το Τέρας της Φάρμας ***
Τέρατα με πλαστελίνη

Κλάδεμα της τριανταφυλλιάς **
Κακός οικογενειακός σπόρος

Το φορτίο» —
Το μεροκάματο του τρόμου

Η κορμμένη κλωστή **
Όχι κλάματα για τις μοδίστρες

Το άλογο του Τορίνο *1/2**
Η ήρεμη δύναμη του φιλοσόφου

Ο καθηγητής Γεωγραφίας Φερνάντο «τρελαίνεται» όταν η σύζυγός του εξαφανίζεται—οικειοθελώς, όπως συμπεραίνει η αστυνομία—από το διαμέρισμά τους στη Μαδρίτη, χωρίς να αφήσει κάποιο σημείωμα. Σε μια προσπάθεια να κατανοήσει τι ακριβώς έχει συμβεί, ο Φερνάντο φεύγει για λίγες μέρες στην Πορτογαλία. Εκεί θα γνωρίσει έναν κηπουρό με τον οποίο θα κάνει κάποιες ενδιαφέρουσες κουβέντες, που ουσιαστικά θα τον βάλουν σε σκέψεις για ριζικές αλλαγές στη ζωή του.

Η χαμπλόφωνη, τρυφερή και πολυεπίπεδη ταινία της Αβελίνα Πρατ ξεκινά με την αινιγματική φυγή της νεαρής συζύγου του Φερνάντο, η οποία βρέθηκε στην Ισπανία μετά από τον εμφύλιο πόλεμο στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Το ζήτημα της συνύπαρξης δύο ξένων κόσμων, με τη μορφή είτε της συνάντησης δύο αγνώστων ή δύο τάξεων, είτε με την αντίθεση των δύο φύλων, είναι κυρίαρχο καθ' όλη τη διάρκεια του φιλμ. Η ιστορία του μετέωρου άντρα παρουσιάζεται μέσα από σιωπές, βλέμματα, σκέψεις αλλά και κάποιες νέες συνθήκες που βοηθούν να γίνει πιο ξεκάθαρη η ζωή του. Το ταξίδι στην Πορτογαλία, όπου ο Φερνάντο οικειοποιείται καινούργια ταυτότητα και ξεκινά ουσιαστικά μια νέα ζωή, έχει αποδοθεί με μια απλότητα που γοητεύει. Είναι αλήθεια πως μερικές από τις αλλαγές στην πορεία του ήρωα δίνονται πολύ πιο βολικά από ό,τι θα συνέβαινε στην πραγματική ζωή. Όμως το σωστό τάιμινγκ στις κρίσιμες σεκάνς και η μινιμαλιστική μελαγχολία με την οποία η σκηνοθέτρια ενισχύει τον χαρακτήρα του συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός σπάνιου μαθήματος ανθρωπιάς. Το φιλμ απέσπασε τρεις υποψηφιότητες στα βραβεία Goya: οι δύο αφορούν τους πρωταγωνιστές, ενώ η τρίτη σχετίζεται με το εξαιρετικό πρωτότυπο σενάριο. Είναι εντυπωσιακή η μαστοριά με την οποία η δημιουργός ενσωματώνει σε μια ιστορία επανεκκίνησης τα κατάλληλα υλικά μιας αλληγορίας για το μεταναστευτικό αλλά και την ανάγνωση της Ιστορίας ως εργαλείου κατανόησης της καθημερινότητας. Ιδιαίτερη έμφαση φυσικά δίνεται στον λυτρωτικό χαρακτήρα κάποιων γενναίων αποφάσεων που μας βοηθούν όχι μόνο να δούμε τα πράγματα από διαφορετική γωνία, αλλά και να αντιληφθούμε ποια είναι τα πραγματικά ουσιώδη στον τρόπο με τον οποίο πορευόμαστε στη ζωή.

ΕΠΙΣΗΣ

►►► Νέες περιπέτειες για τον αγρότη, τον σκύλο του και το πιο ευφυές πρόβατο της φάρμας στο «**Σον το Πρόβατο και το Τέρας της Φάρμας**» (Shaun the Sheep: The Beast of Mossy Bottom) (") των Στιβ Κοξ και Μάθιου Γουόκερ. ►►► Το «**Κλάδεμα της τριανταφυλλιάς**» (Rosebush Pruning) (") του Καρίμ Αϊνούζ περιγράφει τις περίεργες σχέσεις μιας δυσλειτουργικής οικογένειας. ►►► Το «**Φορτίο**» (The Weight) (-) του Πάντρικ ΜακΚίνλεϊ είναι ένα περιπετειώδες δράμα. ►►► Η «**Κορμμένη κλωστή**» (Sew Torn) (") του Φρέντι ΜακΝτόναλντ περιγράφει την αγωνιώδη προσπάθεια μιας μοδίστρας, που βρίσκει μια βαλίτσα με χρήματα, να ξεφύγει από τους διώκτες της. ►►► Στις κορυφαίες επανεκδόσεις ανήκει το «**Άλογο του Τορίνο**» (A Torinói Ló) (""1/2) του Μπέλα Ταρ, μια ιστορία με πρωταγωνιστή τον Νίτσε.

Los tigres **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αλμπέρτο Ροντρίγκεθ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Αντόνιο ντε λα Τόρε, Μπάρμπαρα Λένε, Χοακίν Νούνιεθ, Χεσούς ντελ Μοράλ, Σέσαρ Βισέντε, Σκόνε, Σίλβια Ακόστα

Δύο αδέρφια, δύτες από την Ανδαλουσία, ο Αντόνιο και η Εστρέγια, αναλαμβάνουν όλες τις επικίνδυνες καταστάσεις που σχετίζονται με ναυάγια πλοίων ή σκαφών. Όταν ένα πετρελαιοφόρο ναυαγεί στον Κόλπο του Κάντιθ, ο Αντόνιο βουτά στα επικίνδυνα νερά και κάνει μια σημαντική ανακάλυψη.

Χειμαρρώδης περιπέτεια, που ποτάρει στην ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα η οποία σχηματίζεται από τα υπαρξιακά άγχη των ηρώων αλλά και από την ένταση της αστυνομικής πλοκής—τα ναρκωτικά στο ναυάγιο. Εξαιρετικά σκηνοθετημένος ο υδάτινος κόσμος κι επιπλέον αυτού η σπάνια αποτύπωση της έντασης των θαλάσσιων ρευμάτων και οι πειστικές ερμηνείες. Όμως η συμβατική αφήγηση προσπαθεί υπερβολικά να κουμπώσει το κομμάτι της περιπέτειας με το δραματικό στοιχείο που βασίζεται σε προβλέψιμα ηθικά διλήμματα.

Λογική και ευαισθησία (SENSE AND SENSIBILITY) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζόρτζια Όκλεϊ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ντέιζι Έντγκαρ-Τζόουνς, Έσμε Κριντ-Μάιλς, Κατριόνα Μπάλφε, Μπόντι Ρέι Μπρέθναχ, Φρανκ Ντίλαν, Τζορτζ ΜακΚέι, Φιόνα Σο, Στέισι Μάρτιν

Στην Αγγλία των αρχών του 19ου αιώνα μια μητέρα και οι τρεις κόρες της, μετά τον θάνατο του συζύγου και πατέρα, αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την έπαυλη όπου ζουν και να μετακομίσουν σε μια φτωχή αγροικία.

Η νέα μεταφορά του ομότιτλου έργου της Όστιν δεν προσφέρει κάποια διαφορετική ματιά. Η ακαδημαϊκή προσέγγιση επικεντρώνεται στις σχέσεις των τριών αδελφών μεταξύ τους και με τη μητέρα τους, χωρίς να «συλλαμβάνει» απόλυτα το ερωτικό σχόλιο της συγγραφέως για τα πουριτανικά ήθη της πατριαρχικής κοινωνίας. Κι όμως, παρότι το υλικό για κάτι πιο καινοτόμο είναι εκεί, η σκηνοθέτρια προτιμά να βασιστεί στις αψεγάδιαστες ερμηνείες και το υψηλό επίπεδο της καλλιτεχνικής διεύθυνσης.

Στην καρδιά του κτήνους (HEART OF THE BEAST) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντέιβιντ Άγερ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μπραντ Πιτ, Αν Λαρμ, Τζ. Κ. Σίμονς

Ύστερα από πτώση του μικρού αεροσκάφους του, ένας συνταξιούχος αξιωματικός των Ειδικών Δυνάμεων μαζί με τον εκπαιδευμένο σκύλο του βγαίνουν ζωντανοί από τα συντρίμια και παλεύουν για την επιβίωση στα βουνά της Αλάσκα.

Καθαρόαιμη περιπέτεια κλιμακούμενου σασπένς και αμείωτης δράσης, που απευθύνεται τόσο στους φαν του Μπραντ Πιτ όσο και στους ζωόφιλους. Ο σκηνοθέτης συνεργάζεται εκ νέου με τον Μπραντ Πιτ, δώδεκα χρόνια μετά από το «Fury». Το νέο τους φιλμ θυμίζει κάπως τον τραχύ ρεαλισμό εκείνης της ταινίας, με το δυνατό πρωταγωνιστικό δίδυμο να αποδίδει εξάισια το ηρωικό στοιχείο στην περιπέτεια επιβίωσης. Φυσικά όλο το φιλμ είναι φτιαγμένο γύρω από τον γερό δεσμό φιλίας μεταξύ του πρασινομπερέ ήρωα και του σκύλου του και προσφέρεται για απενοχοποιημένη ψυχαγωγία, ενώ η συγκίνηση περισσεύει στο μελό φινάλε.

«ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΤΟΣΟ ΑΚΡΑΙΕΣ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΕΚΕΙΝΩΝ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ;» (ΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ)

TV SERIES

Οι 100 καλύτερες σειρές του 21ου αιώνα σύμφωνα με τους New York Times

Μέρος 1ο: 100-61

Του ΓΙΑΝΝΗ ΔΑΒΒΕΤΑ

Εξι μήνες μετά τη λίστα με τις 100 καλύτερες ταινίες του 21ου αιώνα, που δημοσίευσαν τον περασμένο Ιούνιο, οι *New York Times* επανέλαβαν το ίδιο εγχείρημα και για την τηλεόραση. Πάνω από 500 επαγγελματίες της βιομηχανίας, ηθοποιοί, showrunners, τεχνικοί και στελέχη παραγωγής κλήθηκαν να ψηφίσουν τις δέκα αγαπημένες τους σειρές ανάμεσα σε όσες ξεκίνησαν να προβάλλονται μετά την 1η Ιανουαρίου του 2000, κατόντας που αποκλείει αυτομάτως το «*The Sopranos*», παρότι θα κέρδιζε εύκολα μια θέση ανάμεσα στις πρώτες δέκα σειρές. Στους ψηφοφόρους περιλαμβάνονται ονόματα όπως η Ελίζαμπεθ Μος, ο Μπράιαν Κράνστον, ο Τζέισον Μπέιτμαν, καθώς και showrunners όπως ο Ντέιβιντ Λίντσελφ και η Λένα Ντάναμ, άνθρωποι, δηλαδή, που δεν κρίνουν την τηλεόραση από απόσταση, αλλά την έχουν «κτίσει» τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια.

Η αποκάλυψη της λίστας γίνεται από τους *New York Times* σταδιακά, ανά είκοσι θέσεις τη μέρα για πέντε μέρες, με τη θέση Νο.1 να ανακοινώνεται την Παρασκευή 25 του μηνός. Σε αυτό το πρώτο άρθρο καταγράφουμε το κατώτερο μισό, τις θέσεις από την εκατοστή ως την εξηκοστή πρώτη. Το ανώτερο μισό, εκεί όπου περιμένουμε και τους πιο αναγνωρίσιμους τίτλους, θα ακολουθήσει σε δύο επόμενα μέρη.

100. Scandal (2012-2018) Η σειρά με την οποία η Σόντα Ράιμς μετατράπηκε από επιτυχημένη δημιουργός σε θεσμό του αμερικανικού δικτυακού δράματος. Η Κέρι Ουάσινγκτον, ως η αδυσώπητη «fixer» κρίσεων Olivia Pope, ήταν η πρώτη μαύρη γυναίκα που πρωταγωνίστησε σε δικτυακό δράμα έπειτα από σχεδόν σαράντα χρόνια, γεγονός που η σειρά δεν άφησε ποτέ εντελώς στην άκρη, χωρίς όμως να το κάνει το μοναδικό της επιχείρημα.

99. Gilmore Girls (2000-2007) Σειρά που δεν επιδίωξε ποτέ να σοκάρει τον θεατή, αλλά να τον κάνει να νιώσει σπίτι του, κάτι που εξηγεί γιατί βρήκε δεύτερη ζωή στο streaming μια ολόκληρη γενιά αργότερα από την πρώτη προβολή της. Παραμένει από τις πιο feelgood και rewatchable σειρές που δημιουργήθηκαν ποτέ.

98. The OA (2016-2019) Μια σειρά επιστημονικής φαντασίας που όσο λατρεύτηκε από το κοινό, τόσο άδικα κόπηκε πριν προλάβει να ολοκληρώσει την ιστορία που ήθελε να διηγηθεί. Η Μπριτ Μάρλινγκ έχτισε μαζί με τον Ζαλ Μπατμάνγκλιτζ μια αριστουργηματική ιστορία απαγωγής και πνευματικής αφύπνισης τόσο παράξενη, που το Netflix προτίμησε να τη σταματήσει μετά από δύο κύκλους παρά να τη στηρίξει όπως της άξιζε – απόφαση που με τα χρόνια μοιάζει όλο και πιο βεβιασμένη.

97. Community (2009-2015) Η κωμωδία του Νταν Χάρμον θυμίζει πόσο τολμηρή μπορεί να είναι μια σειρά από cable network, με τη διασημότερη ίσως στιγμή της να είναι το επεισόδιο που παρωδεί ολόκληρο το «*Δείπνο με τον Αντρέ*» του Λουί Μαλ.

96. Halt and Catch Fire (2014-2017) Μια σειρά «διαμαντάκι», που σε καμία περίπτωση δεν έχει συζητηθεί όσο θα έπρεπε. Διηγείται την προϊστορία του προσωπικού υπολογιστή με μια συναισθηματική ακρίβεια που αφήνει το στίγμα της τόσο στην ψυχή του θεατή όσο και σ' αυτή τη λίστα.

95. House (2004-2012) Στάθηκε ξεχωριστά ανάμεσα στα ιατρικά δράματα επειδή αρνήθηκε πεισματικά να κάνει τον πρωταγωνιστή της συμπαθητικό, αφήνοντας τον Χιου Λόρι να κτίσει έναν γιάτρο που ενδιαφερόταν σχεδόν πάντα για την επίλυση του γρίφου παρά για τον ασθενή.

94. The Diplomat (2023-σήμερα) Αποδεικνύει ότι το πολιτικό δράμα με αιχμηρό διάλογο θα έχει πάντα θέση στις καρδιές

μας, με την Κέρι Ράσελ να κουβαλά μια σειρά που ισορροπεί ανάμεσα στη διεθνή κρίση και την οικογενειακή φάρσα, χωρίς να χάνει κανένα απ' τα δύο.

93. Station Eleven (2021-2022) Μία από τις καλύτερες μίνι σειρές που έχουμε δει. Βασισμένη στο μυθιστόρημα της Έμιλι Εστί. Τζον Μάντελ, στέκεται ανάμεσα στις πιο παράδοξα αισιόδοξες αποκαλυπτικές ιστορίες που έχουν γραφτεί, μια υπενθύμιση ότι η τέχνη επιβιώνει ακόμα κι όταν όλα τα άλλα καταρρέουν.

92. The Night Of (2016) Ακόμα μία μίνι σειρά που δεν λείπει να ξεχαστεί, γραμμένη από τους Ρίτσαρντ Πράις και Στίβεν Ζάιλιαν, με τον Ριζ Άχμεντ να κερδίζει δικαίως το Emmy του, το «*The Night Of*» δείχνει πόσο πειστικό μπορεί να είναι ένα δικαστικό δράμα όταν αρνείται τις εύκολες εγκυμοσύνες, ακόμα κι αν το φινάλε του άφησε κάποιους θεατές με την επιθυμία για κάτι παραπάνω.

91. Catastrophe (2015-2019) Δημιουργημένο από τους Σάρρον Χόργκαν και Ρομπ Ντιλέινι, ξεκίνησε σαν ρομαντική κωμωδία γύρω από μια απογραμμάτιστη εγκυμοσύνη και κατέληξε να μιλά για την απιστία, την οικονομική ανασφάλεια και την άνοια, χωρίς ποτέ να χάσει την αιχμή του χιούμορ του.

90. Eastbound & Down (2009-2013) Ο Ντάνι ΜακΜπράιντ έχτισε εδώ έναν από τους πιο αξέχαστους και απολαυστικούς αντιήρωες της σύγχρονης τηλεόρασης, έναν πρώην παίκτη του μπέιζμπολ τόσο σίγουρο για τον εαυτό του όσο και αποτυχημένο στην πραγματικότητα.

89. Baby Reindeer (2024) Σειρά του Ρίτσαρντ Γκαντ βασισμένη στη ζωή του, που ξεκίνησε ως μονόπρακτο στο Εδιμβούργο και έφτασε να είναι ένα από τα πιο συζητημένα limited series του Netflix, μια ιστορία που καταφέρνει να είναι ταυτόχρονα αστεία και τραυματική, χωρίς η μία ιδιότητα να ακυρώνει την άλλη.

88. Dexter (2006-2013) Περιέργη περίπληση στην οικογένεια των αντιηρώων της prestige τηλεόρασης, αφού ο πρωταγωνιστής της δεν ήταν απλώς ηθικά αμφιλεγόμενος, αλλά κατά συρροή δολοφόνος. Η σειρά κατάφερε να συγκεντρώσει φανατικό κοινό, ενώ έχουν κυκλοφορήσει και spinoffs.

87. Reservation Dogs (2021-2023) Δημιούργημα των Στέβλιν Χάρτζο και Τάικα Γουαϊτίτι, άνοιξε έναν δρόμο που δεν είχε

ανοίξει ποτέ πριν η αμερικανική τηλεόραση, δίνοντας φωνή στη ζωή τεσσάρων εφήβων ινδιάνικης καταγωγής, με χιούμορ και μελαγχολία που συγκινεί και κυρίως δεν προσποιείται.

86. Shogun (2024-σήμερα) Δεν είναι τυχαίο που βρίσκεται τόσο ψηλά, αφού πρόκειται για τη σειρά που κέρδισε 18 Emmy μέσα σε μία χρονιά, ρεκόρ που δεν είχε ξαναπετύχει καμία σειρά και που την έκανε την πρώτη μη αγγλόφωνη παραγωγή που κέρδισε το βραβείο καλύτερου δράματος. Βασισμένη στο μυθιστόρημα του Τζέιμς Κλαβέλ, με τον Χιρογιούκι Σανάντα πρωταγωνιστή και συμπαραγωγό, η σειρά απέδειξε ότι το κοινό δεν χρειάζεται να καταλαβαίνει τη γλώσσα για να παρασυρθεί από μια ιστορία εξουσίας στην Ιαπωνία του 1600.

85. Great British Baking Show (2010-σήμερα) Αναποδογύρισε τη λογική του ανταγωνιστικού ριάλιτι, αποδεικνύοντας ότι η καλосύνη μπορεί να είναι εξίσου συναρπαστική με την κακία.

84. Planet Earth (2006) Παραγωγή του BBC, με την τουλάχιστον θρυλική φωνή του Ντέιβιντ Ατένμπορο, παραμένει σημείο αναφοράς για το φυσιολατρικό ντοκιμαντέρ, καθώς συνδύασε τεχνική καινοτομία με αφηγηματική οικονομία – κάτι σπάνιο για το είδος, που συχνά βασίζεται μόνο στην εικόνα.

83. Justified (2010-2015) Βασισμένη στους χαρακτήρες του Έλμορ Λέοναρντ, πέτυχε κάτι σπάνιο για τηλεοπτική μεταφορά λογοτεχνίας: να διατηρήσει σχεδόν ανέπαφο το ύφος του συγγραφέα, χάρη στους Τίμοθι Όλιφαντ και Γουόλτον Γκόγκινς, οι οποίοι απέκτησαν ξεχωριστή θέση ανάμεσα στους fan favorites.

82. Better Things (2016-2022) Η Πάμελα Αντλιν υπογράφει ίσως την πιο αυτοβιογραφική σειρά της λίστας μέχρι εδώ, μια ματιά στη μητρότητα και στη μέση ηλικία, που δεν φοβάται να δείξει τις ρωγμές της.

81. The Queen's Gambit (2020) Μίνι σειρά του καταξιωμένου δημιουργού Σκοτ Φρανκ, με πρωταγωνίστρια την καταιγιστική Άννα Τέιλορ-Τζόι, μετέτρεψε το σκάκι σε λαϊκό φαινόμενο, κάτι που δεν είχαμε ξαναδεί από την εποχή του Μπόμπι Φίσερ.

80. How to with John Wilson (2020-2023) Η πιο ιδιόρρυθμη σειρά της λίστας μέχρι εδώ. Ερασιτεχνικό στο ύψος αλλά εξαιρετικά συγκροτημένο ντοκιμαντέρ για τη Νέα Υόρκη, που καταφέρνει να είναι κωμικό και μελαγχολικό στην ίδια ανάσα.

79. The Good Wife (2009-2016) Δημιουργημένη από τους Ρόμπερτ και Michelle King, απέδειξε ότι το δικαστικό δράμα μπορεί να είναι πολιτικά ζωντανό, με την Τζουλιάννα Μάργκουλις να πρωταγωνιστεί σ' ένα από τα καλύτερα καστ δικαστικής σειράς που έχει δει η αμερικανική τηλεόραση.

78. It's Always Sunny in Philadelphia (2005-σήμερα) Λίγες σειρές κρατήθηκαν τόσο σταθερά στην ίδια ιδέα όσο αυτή, που έχει γίνει η μακροβιότερη live-action κωμωδία στην ιστορία, απαριθμώντας μέχρι σήμερα 18 σεζόν, ακριβώς επειδή ποτέ δεν επικίρνε να κάνει τους χαρακτήρες της καλύτερους ανθρώπους.

77. Modern Family (2009-2020) Η αντίστροφη περίπτωση. Παραδοσιακή δικτυακή κωμωδία, που ανανεώθηκε μέσα από τη μορφή του mockumentary και κράτησε έντεκα σεζόν χάρη στο ανθεκτικό χιούμορ, ακόμα κι αν σήμερα κάποιες επιλογές της δείχνουν την ηλικία της.

76. Somebody Somewhere (2022-2024) Η Μπρίτζετ Έβερρετ εδώ αποδεικνύει ότι μπορείς να ενηλικιωθείς σε οποιαδήποτε ηλικία, χωρίς να χρειάζεται να δραματοποιήσεις την απώλεια και τη μοναξιά σε μεγάλη κλίμακα. Είναι μια σειρά που το HBO αγάπησε αρκετά για να της δώσει τρεις σεζόν, αλλά όχι για να την αφήσει να συνεχίσει.

75. Ted Lasso (2020-σήμερα) Πίσω από τη φαινομενικά ηλιόλουστη επιφάνειά της –ειδικά στην πρώτη σεζόν– κρύβει αρκετή θλίψη και ανασφάλεια ώστε να δικαιολογεί τη φήμη της ως κάτι παραπάνω από απλή comfort τηλεόραση.

74. The Bear (2022-2026) Λίγες πρόσφατες σειρές έχουν προκαλέσει τόσο έντονη συζήτηση για το αν είναι κωμωδία ή δράμα όσο αυτή, που ολοκληρώθηκε φέτος με την πέμπτη και τελευταία σεζόν της. Αν και παρουσίασε κάποια θέματα καλλιτεχνικής συνοχής, βρήκε ξανά τον δρόμο της, με τη 2η σεζόν της να αποτελεί μία από τις καλύτερες που είδαμε ποτέ.

73. Barry (2018-2023) Ο Μπιλ Χέντερ έχτισε μαζί με τον Άλεξ Μπεργκ έναν εκτελεστή που ανακαλύπτει σ' ένα μάθημα υποκριτικής ένα κομμάτι του εαυτού του που δεν είχε γνωρίσει ποτέ. Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο της σειράς είναι πως αρνιόταν σταθερά να τον αφήσει να ξεφύγει από αυτό που πραγματικά ήταν. Κάθε φορά που ο θεατής τον συμπαθούσε λίγο παραπάνω απ' όσο θα έπρεπε, το σενάριο του θύμιζε, και μάλιστα βίαια, ποιος είναι στ' αλήθεια.

72. Squid Game (2021-2025) Κορεάτικη σειρά-φαινόμενο που έκλεισε την ιστορία της πέρυσι με την τρίτη σεζόν και εξακολουθεί να είναι μια από τις πιο δημοφιλείς σειρές του Netflix. Το «*Squid Game*» είναι ένα σχόλιο πάνω στον καπιταλισμό, αρκετά ευθύ και χωρίς ιδιαίτερη λεπτότητα, που όμως λειτούργησε ακριβώς επειδή δεν φοβήθηκε να είναι λαϊκό θέαμα.

71. Beef (2023) Ένα απλό επεισόδιο οδικής οργής ανάμεσα σε δύο αγένεστους, τους Steven Yeun και Ali Wong, μετατρέπεται σε μοιραία εμμονή που καταπίνει ολόκληρη τη ζωή τους. Μαύρη κωμωδία που φτάνει σε σημεία τόσο ακραία όσο και τα καλύτερα φιλμ του Μπονγκ Τζουν-χο, χωρίς ποτέ να χάσει από τα μάτια της το πραγματικό της θέμα, την οικονομική και οικογενειακή πίεση που βιώνει η δεύτερη γενιά μεταναστών στην Αμερική.

70. The Shield (2002-2008) Σειρά του Σον Ράιαν, εμπνευσμένη χαλαρά από το σκανδαλώδες διαφθοράς στο Rampart της αστυνομίας του Λος Άντζελες, άνοιξε τον δρόμο για το αντιηρωικό αστυνομικό δράμα, με τον Μάικλ Τσίκλις να ερμηνεύει έναν από τους πιο ανελέητους χαρακτήρες της τηλεόρασης.

69. Anthony Bourdain: No Reservations (2005-2012) Ο Άντονι Μπουρντέν κατόρθωσε κάτι σπάνιο για παρουσιαστή

ταξιδιωτικής εκπομπής, να μιλήσει για φαγητό χωρίς ποτέ να το διαχωρίσει από την ιστορία και την πολιτική του τόπου που το παρήγαγε.

68. Ozark (2017-2022) Μοιράζεται πρόχειρα την αρετηρία της με το «*Breaking Bad*», μ' έναν οικογενειάρχη που παρασύρεται στο έγκλημα, όμως βρίσκει γρήγορα τον δικό της σκοτεινά κωμικό τόνο, χάρη στους Τζέισον Μπέιτμαν, Λόρα Λίνεϊ και Τζούλια Γκάρνερ.

67. The Handmaid's Tale (2017-2025) Βασισμένη στο μυθιστόρημα της Μάργκαρετ Άτγουντ, ολοκληρώθηκε πέρυσι, έχοντας μετατρέψει την κόκκινη κάπα και τον λευκό σκούφο σε σύμβολο διαμαρτυρίας πέρα από την θόνη, κατόρθωμα που λίγες σειρές μπορούν να διεκδικήσουν με τέτοια σαφήνεια.

66. The Rehearsal (2022-σήμερα) Σειρά του Νέιθαν Φιλντερ που μεταφέρει τη λογική των παλιότερων πειραμάτων του σε κλίμακα τηλεοπτικού δικτύου, θέτοντας ένα ερώτημα τόσο απλό όσο και φιλοσοφικά φορτισμένο: τι θα γινόταν αν μπορούσες να εξασκηθείς στη ζωή πριν τη ζήσεις. Ίσως και η πιο αριστουργηματικά «κουφή» σειρά της λίστας.

65. Mare of Easttown (2021) Μία από τις αγαπημένες μου μίνι σειρές, έδωσε στην Κέιτ Γούνισλετ έναν ρόλο ντετέκτιβ με σπασμένη προσωπική ζωή σε μια συνοικία της Πενσιλβάνια τόσο συγκεκριμένη, που η γεωγραφία μοιάζει σχεδόν δεύτερος χαρακτήρας της σειράς.

64. Anthony Bourdain: Parts Unknown (2013-2018) Η δεύτερη σειρά του Μπουρντέν σ' αυτή τη λίστα, τον βρήκε να χρησιμοποιεί πλέον το φαγητό ως αφορμή για να μπει σε πολιτικά φορτισμένες περιοχές όπως το Κονγκό και το Ιράν, κρατώντας πάντα τον χαρακτηριστικό σκεπτικισμό του.

63. The Thick of It (2005-2012) Πριν το «*Veep*», ο Αρμάντο Ιανούτσι είχε ήδη δείξει εδώ πόσο μικρόψυχοι μπορούν να είναι οι άνθρωποι που κυβερνούν μεγάλα έθνη, με τον Πίτερ Καπάλντι να δημιουργεί έναν από τους πιο αξέχαστους συμβούλους επικοινωνίας που έχουν γραφτεί ποτέ.

62. Slow Horses (2022-σήμερα) Βασισμένο στα μυθιστορήματα του Μικ Χέρον, μετασφινίζει το κατασκοπευτικό θρίλερ σε σκοτεινή κωμωδία γραφείου, με τον Γκάρι Όλντμαν να ερμηνεύει τον Jackson Lamb με βρομιά που μοιάζει σχεδόν καλλιτεχνική.

61. RuPaul's Drag Race (2009-σήμερα) Είχε αρχικά τόσο μικρό προϋπολογισμό, που οι φακοί των καμερών καλύπτονταν με σελοφάν για να μαλακώσει η εικόνα, τεχνική που οι θαυμαστές αποκαλούν μέχρι σήμερα «vaseline filter». Δεκαοκτώ σεζόν και δεκατέσσερα Emmy αργότερα, η εκπομπή έχει αλλάξει το λεξιλόγιο ολόκληρης της ποπ κουλτούρας.

Στο επόμενο μέρος αυτής της καταγραφής θα περάσουμε στις θέσεις 60 έως 21, εκεί όπου η λίστα των *New York Times* αρχίζει να μοιάζει πιο αναμενόμενη αλλά και πιο διεκδικήσιμη, με τα ονόματα που έχουν ήδη περάσει στη συλλογική μνήμη να παλεύουν για την κορυφή. **1**

VOICE

ATHEENS

Endless Summer PARTY

Monsieur Minimal + SPECIAL GUESTS

Ανδριάννα Μπάμπαλη, Μαρία Παπαγεωργίου,
Λόλα Γιαννοπούλου, Εύη Μάζη & Ερωφίλη Παναγιωταρέα

FREE PARKING

FREE DRINKS

→ Παρασκευή 2 Οκτωβρίου, 20:00 ←

Ploes Floating Venue, Π.Ιωάννου Αυγέρη, Παλαιό Φάληρο

powered by

protergia

Special Supporters

METAXA
THE ORIGINAL GREEK SPIRIT

ΠΑΡΑΓΚΑ
Το κρασί χωρίς ταμπάκο

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

Τζον Κολτρέιν: 100 χρόνια από τη γέννηση του μεγάλου σαξοφωνίστα της τζαζ

Στις 23 Σεπτεμβρίου συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από τη γέννηση του Τζον Κολτρέιν, ενός από τους σημαντικότερους σαξοφωνίστες της τζαζ. Τι ήταν όμως αυτό που πραγματικά κάνει τον Κολτρέιν τόσο σημαντικό;

Η ουσία του παιξίματος του Τζον Κολτρέιν βρίσκεται στη σύνθεση των αντιθέτων. Είναι τεχνικά άρτιος, αλλά ακούγεται σαν να ρισκάρει τα πάντα. Είναι υπερβασικός, αλλά την ίδια στιγμή πατάει στη γη. Είναι εκρηκτικός, αλλά την επόμενη στιγμή μπορεί να γίνει απόλυτα τρυφερός. Ο ήχος του στο τενόρο είναι γεμάτος πάθος, συχνά τραχύς, ύστερα απαλός, βελούδινος. Εκείνο που μετράει στο τέλος είναι ότι πρόκειται για έναν ήχο βαθύτατα βιωμένο, βαθύτατα σωματικό.

Ο Κολτρέιν γεννήθηκε σε μια οικογένεια με έντονη θρησκευτική και μουσική παράδοση. Ο πατέρας του ήταν ράφτης και μουσικός, ενώ ο παππούς του ιεροκήρυκας. Στα δώδεκά του χρόνια χάνει –μέσα σε λίγους μήνες– τον πατέρα, τον παππού, τη γιαγιά και μια θεία του. Το τραύμα είναι τεράστιο, αλλά τον κερδίζει η μουσική, που γίνεται το απόλυτο καταφύγιό του. Το 1943 μετακομίζει στη Φιλαδέλφεια. Εκεί, συνεργάζεται με τον **Τζόνι Χότζες** και τον **Ντίζι Γκιλέσπι**, και μάλιστα ο Γκιλέσπι είναι αυτός που τον στρέφει οριστικά προς το τενόρο σαξόφωνο. Στις αρχές της δεκαετίας του 1950 μπλέκεται με την ηρωίνη, όπως συνέβη με αρκετούς μουσικούς της γενιάς του, και το 1955 έρχεται η συνεργασία που θα τον κάνει γνωστό: ο **Μάιλς Ντέιβις** τον καλεί στο κουιντέτο του. Τον διαλέγει γιατί διακρίνει τον ήχο του σαξοφώνου που μπορεί να λειτουργήσει εξαιρετικά δίπλα στη λιτή, υπαινικτική τρομπέτα του. Ο Κολτρέιν βρίσκει στον Μάιλς έναν δάσκαλο που δεν του προσφέρει έτοιμες απαντήσεις, αλλά χώρο για να ανακαλύψει τη δική του φωνή. Δύο χρόνια αργότερα, ο Μάιλς τον απολύει εξαιτίας της χρήσης ουσιών. Ο Κολτρέιν κόβει μονομιάς την ηρωίνη και την ίδια χρονιά συνεργάζεται για ένα διάστημα με τον **Τελόνιους Μονκ**, από τον οποίο μαθαίνει να συνδέει μεταξύ τους

τα πάντα: τη θεωρία, την παράδοση, την τεχνική, την καινοτομία, τη μουσικότητα.

Ως προς την προσωπική του δισκογραφία, το «*Blue Train*» του 1958 δείχνει πόσο δυνατός συνθέτης και αυτοσχεδιαστής έχει ήδη γίνει. Δύο χρόνια αργότερα, το «*Giant Steps*» οδηγεί την αρμονική πολυπλοκότητα στα άκρα. Οι αλλαγές των συγχορδιών είναι τόσο απαιτητικές και πυκνές, ώστε το άλμπουμ γίνεται σημείο αναφοράς για κάθε μουσικό που θέλει να κατανοήσει τη σχέση ανάμεσα στην παράδοση και τον προχωρημένο αυτοσχεδιασμό. Όμως η τεχνική δεν είναι ποτέ ο τελικός σκοπός. Ο Κολτρέιν χρησιμοποιεί τη δεξιότητα ως εργαλείο για να εκφράσει ένταση, αγωνία, τρυφερότητα, κάθε συναίσθημα και κατάσταση που βιώνει. Η κορύφωση της πιο ώριμης περιόδου του είναι το «*A Love Supreme*» του 1965. Πρόκειται για μια σουίτα με τέσσερα μέρη –ομολογία πίστης, προσευχή και ευχαριστία προς τον Θεό, αλλά και μια έντονα προσωπική κατάθεση. Όμως, ο σπουδαίος σαξοφωνίστας προχωράει ακόμη πιο μακριά. Η μουσική του γίνεται πιο πυκνή. Στα «*Ascension*» και «*Meditations*» η αυτοσχεδιαστική διαδικασία γίνεται συλλογική και πλησιάζει τη free jazz.

Ο Τζον Κολτρέιν πέθανε στις 17 Ιουλίου 1967, μόλις σαράντα ετών, μην έχοντας ολοκληρώσει την αναζήτησή του, την εποχή που εξακολουθούσε να αναρωτιέται για τα πάντα. Ίσως γι' αυτό η μουσική του ακούγεται τόσο φρέσκια, τόσο ζωντανή μέχρι σήμερα. Η σημασία του δεν έγκειται στο ότι άφησε πίσω του μερικούς σπουδαίους δίσκους, αλλά κυρίως στο ότι έδειξε ότι η παράδοση, αντί για φυλακή, μπορεί να γίνει αφετηρία. Ξεκινώντας από το bebop και το hardbop, πέρασε στη modal jazz, μελέτησε μουσικές της Ινδίας και της Αφρικής και έφτασε στα όρια της free jazz. Δεν ακολούθησε ευθεία πορεία· άλλαξε συνεχώς, ακόμη κι αν αυτό σήμαινε ότι θα απογοητεύε ένα μέρος του κοινού του.

Επηρέασε σαξοφωνίστες, συνθέτες, ροκ μουσικούς, αυτοσχεδιαστές από κάθε ιδίωμα αλλά και ανθρώπους που δεν είχαν καμία ειδική γνώση της τζαζ, ανθρώπους που άρχισαν να τη νιώθουν μέσα από το φύσημα του σαξοφώνου του. Με το προσωπικό του παράδειγμα έδωσε πολύτιμες συμβουλές σε κάθε νεότερο μουσικό αλλά και σε κάθε άνθρωπο: να δουλεύεις αδιάκοπα, να μην επαναπαύεσαι σε όσα έχεις ήδη πετύχει, να χρησιμοποιείς την τεχνική για να πλησιάζεις ό,τι πιο αληθινό έχεις μέσα σου και να δέχεσαι ότι η αναζήτηση δεν τελειώνει ποτέ.

1 Είμαστε τρειςφίλες, που κάνου-

με παρέα εδώ και χρόνια και μέχρι πρόσφατα ήμασταν αχώριστες. Τον τελευταίο καιρό, όμως, νιώθω ότι οι άλλες δύο έχουν αρχίσει να κάνουν περισσότερη παρέα μεταξύ τους κι εγώ έχω μείνει κάπως στην απ' έξω. Κανονίζουν καφέ και το μαθαίνω μετά, ανεβάζουν stories οι δυο τους, και έχω μάλιστα βρεθεί σε συζητήσεις για πράγματα που εγώ ακούω πρώτη φορά. Το χειρότερο είναι ότι δεν ξέρω αν πρέπει να διεκδικήσω τη θέση μου ή αν αυτό θα με κάνει να φαίνομαι απελπισμένη.

Τι σημασία έχει το πώς θα «φανείς» σε μία αληθινή φίλη; Και τι πάει να πει «απελπισμένη», επειδή θέλεις να κάνετε παρέα; Θα σου έλεγα να σταματήσεις να μετράς καφέδες, προσκλήσεις και stories και να κάνεις κάτι πολύ πιο απαιτητικό στ' αλήθεια. Να τους μιλήσεις. «Έχω την αίσθηση ότι τελευταία έχουμε απομακρυνθεί και ότι εσείς οι δύο κάνετε περισσότερη παρέα. Μπορεί να το έχω πάρει λάθος, αλλά με έχει στενοχωρήσει». Εγώ κάτι τέτοιο θα έλεγα. Το να νιώθεις συστηματικά ότι περισσεύεις είναι κάτι που αξίζει να ακουστεί και να απαντηθεί.

2 Μου αρέσει πολύ περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε! Το θέμα είναι ότι, όταν είμαστε μαζί, είναι εξαιρετικός, τρυφερός, προσεκτικός. Μόλις όμως χωρίζουμε, γίνεται άλλος άνθρωπος. Μπορεί να περάσουν δυο μέρες χωρίς μήνυμα και μετά να εμφανιστεί ξαφνικά. Όταν του είπα ότι με μπερδεύει αυτή η συμπεριφορά, μου είπε ότι «δεν είναι πολύ του κινητού». Τζένη μου, το λες και περίεργο, γιατί όταν θέλει να μου στείλει στις 2 το βράδυ, μια χαρά το δουλεύει το κινητό! Να κοιτάξω περισσό-τερο το πώς μου φέρεται όταν είμαστε μαζί ή να

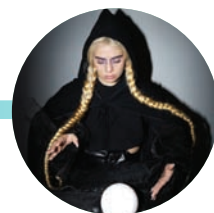
δώσω μεγαλύτερη σημασία στη συμπεριφορά του όταν είμαστε μακριά;

Θα σου έλεγα να κοιτάξεις και τα δύο, αλλά κυρίως το μοτίβο. Γιατί μπορεί να περνάτε υπέροχα μαζί, αλλά μια σχέση δεν χτίζεται μόνο από τις ώρες που είστε μαζί. Χτίζεται κι από το τι συμβαίνει ανάμεσα σ' αυτές τις ώρες. Το «δεν είμαι πολύ του κινητού» μπορεί να είναι απολύτως αληθινό και σεβαστό, αλλά δεν χρειάζεται να είσαι άνθρωπος του κινητού για να είσαι άνθρωπος της συνέπειας. Γι' αυτό θα σου έλεγα πρώτα να ρωτήσεις τον εαυτό σου: «Ο τρόπος με τον οποίο με θέλει είναι αρκετός γι' αυτό που έχω ανάγκη εγώ?».

3 Όλο το καλοκαίρι έλεγα ότι από τον Σεπτέμβρη θα αλλάξω τη ζωή μου. Θα γυμναστώ, θα οργανώσω περισσότερο το σπίτι μου, θα βάλω κάποιο καινούργιο χόμπι, μπας και γνωρίσω καινούργιους ανθρώπους. Και τώρα τελειώνει ο Σεπτέμβρης και το μόνο που άλλαξε είναι ότι χρειάζομαι ζακέτα το βράδυ! Κι αυτό παίζεται! Δεν είμαι δυστυχισμένη, αλλά ούτε μπορώ να πω ότι είμαι ακριβώς εκεί που θα ήθελα. Με πιάνει ο φόβος ότι περνάει ο καιρός κι εγώ περιμένω να ξεκινήσει η ζωή μου...

Ο Σεπτέμβρης έχει αυτό το περίεργο ταλέντο να μας πείθει ότι είναι δεύτερη Πρωτοχρονιά. Και φορτώνουμε έναν μήνα με γυμναστήρια, χόμπι, τακτοποιημένα σπίτια, καινούργιους ανθρώπους. Κι όταν φτάνει η 30ή Σεπτεμβρίου και έχουμε κάνει ακριβώς ό,τι κάναμε και τον Αύγουστο, αισθανόμαστε ότι αποτύχαμε. Όχι! Εγώ δεν πιστεύω τόσο στις μεγάλες αλλαγές. Πιστεύω περισσότερο στις μικρές καθημερινές επιλογές. Και, κυρίως, δεν περιμένω να μου έρθει η διάθεση. Η διάθεση πουλύ συχνά μου έρχεται αφού κάνω το πρώτο βήμα.

Μίλα που βρόμικα.
Μίλα που αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Καλή εβδομάδα, Κριέ! Ευχάριστο επταήμερο, καθώς σε διακατέχει άκρως δημιουργικό mood. Έχεις ευκαιρίες να βγεις, να διασκεδάσεις, να φλερτάρεις και να εκφραστείς ελεύθερα. Καλό θα ήταν, όμως, να δώσεις μεγαλύτερη βάση στις επαγγελματικές συνεργασίες και στις διαπροσωπικές σου σχέσεις. Αυτό που πρέπει ν' αφήσεις στην άκρη είναι η σύγχυση και η συναισθηματική φόρτιση. Επιπλέον, μην πάρεις παρορμητικές αποφάσεις. Όσον αφορά τον έρωτα, αν είσαι ελεύθερος, έχεις τα φόντα για να κάνεις μια νέα και πολλά υποσχόμενη γνωριμία, αρκεί να βλέπεις τους ανθρώπους που γνωρίζεις γι' αυτό που πραγματικά είναι. Αν δεν είσαι ελεύθερος, κάνε ένα βήμα πίσω και δες τις ανάγκες και του ετέρου ημίσεος.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Καλή εβδομάδα, Ταύρε! Αυτό το επταήμερο μπορείς να χαλαρώσεις, να περάσεις όμορφα με τους δικούς σου και γενικώς να ανακουφιστείς χάρη στην καλή σου διάθεση. Παράλληλα, μπορείς να κάνεις κινήσεις που θα φέρουν κλίμα σταθερότητας στο σπίτι. Στα επαγγελματικά σε θέλω αρκετά προσεκτικό, γιατί ξέρω ότι είσαι κουρασμένος και σωματικά αλλά και ψυχικά. Άρα θα ήθελα να πάρεις λίγο χρόνο και να σε φροντίσεις. Πρέπει να ρίξεις τους ρυθμούς γενικώς. Στα ερωτικά, αν είσαι single, υπάρχει η πιθανότητα μιας νέας γνωριμίας μέσω φίλων, απλά σε θέλω ψύχραιμο και υπομονετικό. Αν δεν είσαι single, πέραν ποιοτικού χρόνου με το άλλο σου μισό μεν, μην απομακρύνεις λόγω των ανασφαλειών σου δε.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Καλή εβδομάδα, Δίδυμε! Ξεκινά ένα αρκετά ευχάριστο επταήμερο, άρα λέω να επωφεληθείς και να εκφράσεις άφοβα τις ιδέες σου, γιατί έτσι θα τραβήξεις τα βλέμματα, και για καλό! Μπορείς να επωφεληθείς κι από την ανάλαφρη διάθεσή σου. Να ασχοληθείς και με κάτι το δημιουργικό. Αν θες τίποτα να μη σου χαλάσει αυτό το chill mood, πρέπει να περιορίσεις τις προσδοκίες που έχεις από τους άλλους – κυρίως από τους φίλους. Στα γκομενικά, αν είσαι μόνος και θέλεις να βρεις ταίρι, μην κλείνεις το στόμα σου, γιατί έχεις λέγειν κι αυτό μπορεί να σε κάνει αρκετά γοητευτικό και να φέρει κοντά σου το άτομο που προσδοκάς. Αν δεν είσαι μόνος, βελτίωσε την επικοινωνία μεταξύ εσού και του αμόρε.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Καλή εβδομάδα, Καρκίνε! Το επταήμερο αυτό έχει θετικό οικονομικό πρόσημο, καθώς αυξάνεται το εισόδημά σου. Τα καλά δεν σταματούν εκεί, όμως, καθώς βελτιώνεις τον προσωπικό σου χώρο κι αυτό σε βοηθά να ηρεμήσεις και να απολαύσεις τη ζεστασιά του. Προς τα τέλη της εβδομάδας το κλίμα γίνεται πιο απαιτητικό. Για να μη χαθείς, θα ήθελα να βρεις τις ισορροπίες σου ανάμεσα στις απαιτήσεις της δουλειάς και στις ανάγκες της οικογένειας/φίλων. Στα αισθηματικά, αν είσαι αδέσμευτος, μάλλον μέσα από τους φίλους σου θα βρεις νέο γκομενάκι. Να είσαι απλά επιφυλακτικός. Αν είσαι δεσμευμένος, μπορείς να συζητήσεις με το αμόρε, καθώς θα σε καταλάβει!

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Καλή εβδομάδα, Λιοντάρι μου! Στα θετικά του επταημέρου είναι η αισιοδοξία, η λάμψη, οι όμορφες συζητήσεις αλλά και οι ευχάριστες συμπτώσεις. Ωστόσο, προς τα τέλη της εβδομάδας σε θέλω προσεκτικό στον τομέα των επικοινωνιών, γιατί κάτι επηρεάζει το πώς σκέφτεσαι. Μα πώς σου συνέβη εσένα αυτό; Παράλληλα, προσοχή και φίλτρο απαιτούν και οι πληροφορίες που λαμβάνεις. Πότε δεν ξέρεις! Στα προσωπικά, αν είσαι χωρίς σχέση, σίγουρα υπάρχουν ευκαιρίες για φλερτ. Το αν θα προχωρήσει ή όχι η φάση θέλει χρόνο για να φανεί, έτσι; Αν είσαι ήδη σε σχέση, προσπάθησε να έρθεις πιο κοντά στο αμόρε, γιατί τελευταία μάλλον έχετε απομακρυνθεί λίγο.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Παρθένε! Μπορείς να πάρεις μια ανάσα και να χαλαρώσεις. Υπάρχουν επίσης ευκαιρίες να ξεπεράσεις άγχη και ανασφάλειες ή και να τακτοποιήσεις εκκρεμότητες. Στα οικονομικά, μπορείς να νιώσεις safe, αρκεί να περιορίσεις τα έξοδα και να αυξήσεις τα έσοδα. Λογικό! Εξέτασε επίσης τις πιο βαθιές επιθυμίες σου, απλά μέσω της λογικής κι όχι των συναισθημάτων. Στα θέματα καρδιάς, αν ανήκεις στους ελεύθερους, προτίμησε να κρατήσεις κρυφές τις νέες γνωριμίες που προκύπτουν τώρα. Μη ρωτάς το γιατί, θα με θυμηθείς αργότερα! Αν ανήκεις στους δεσμευμένους, μην πιέζεις το αμόρε απλώς για να πάρεις απαντήσεις άμεσα, γιατί το αγχώνεις χωρίς λόγο.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Καλή εβδομάδα, Ζυγέ! Με ωραία ενέργεια και διάθεση υποδέχεσαι το νέο επταήμερο! Απολαμβάνεις την εξωστρέφεια και την αισιοδοξία σου. Αυτά τα ωραία για το πρώτο μισό της εβδομάδας, καθώς το δεύτερο έχει άλλη άποψη. Είναι πιο φορτισμένο να το πω; Πιο απαιτητικό; Πάντως το μόνο σίγουρο είναι ότι νιώθεις χαμένος ή και σωματικά κουρασμένος. Κακό combo! Για να το περάσεις ανώδυνα, μη γίνεις υπερβολικός και μην πάρεις βιαστικές αποφάσεις. Στα προσωπικά, αν είσαι free spirit, βγες, διασκεδάσε και πέραν καλά. Κάπου εκεί παίζει να γίνει μια όμορφη νέα γνωριμία. Μη με βρίσεις αν δεν γίνει! Αν δεν είσαι free spirit, κάνε κάτι για να επαναφέρεις τις ισορροπίες στη σχέση σου, γιατί τελευταία κάπου χάθηκαν.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Σκορπιέ! Το επταήμερο αυτό περιμένω να βρεις ισορροπίες μέσα σου και μετά να πέσεις με τα μούτρα σε συζητήσεις, διεκδικήσεις και σχέδια. Αν με ακούσεις και το πετύχεις, θα καταφέρει να έχεις και στήριξη από άτομα με κύρος και αξία. Ίσως, νάλι, πρέπει να ρίξεις ρυθμούς και να αποσυμπιεστείς. Θες με κάτι δημιουργικό; Θες μέσους απολογισμού; Πάντως το παν είναι να μην πιέζεις τον εαυτό σου. Πάμε στον έρωτα! Αν ανήκεις στους αδέσμευτους, μάλλον θα παίξει φλερτ μέσα από το εργασιακό σου περιβάλλον. Εγώ θέλω να σταθώ στο ότι, δεν πιά' να προέρχεται κι από τη διπλανή πόρτα, που λέμε, καλό είναι να μείνει κρυφό – έστω στην αρχή. Αν ανήκεις στους δεσμευμένους, ανοίξου στο αμόρε!

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Τοξότη! Αρκετά αισιόδοξος υποδέχεσαι το νέο επταήμερο. Έχεις έμπνευση, λαμβάνεις ευχάριστα νέα, περνάς και όμορφες στιγμές με τα φιλαράκια σου, άρα γιατί όχι; Εγώ θα σου πω να το πας ένα βήμα παραπέρα και να αυξήσεις τις κοινωνικές σου εμφανίσεις. Έτσι θα μπορέσεις να εξελίξεις τα πλάνα σου και να αποκτήσεις και νέους φίλους. Ωστόσο μην έχεις υψηλές προσδοκίες, για να αποφύγεις τις απογοητεύσεις. Στα ερωτικά, αν είσαι ελεύθερο πουλί, απόλαυσε το φλερτ και τις νέες γνωριμίες, ναι, αλλά μην περιμένεις πολλά. Κοινώς, πέραν καλά στο τώρα και για αύριο βλέπουμε. Αν δεν είσαι ελεύθερο πουλί, κάνε κάτι για να ανανεώσεις τη σχέση σου, γιατί σαν να έχετε βαλτώσει λίγο τελευταία!

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Καλή εβδομάδα, Αιγόκερε! Τα επαγγελματικά/οικονομικά αυτό το επταήμερο μπορούν να κινηθούν σε καλή τροχιά. Λαμβάνεις ευχάριστα νέα για το ταμείο σου και κλείνεις ευνοϊκές συμφωνίες. Γενικώς, η καριέρα και η εικόνα σου απογειώνονται! Ωστόσο προς τα τέλη της εβδομάδας ενδέχεται να επικρατήσει συναισθηματική σύγχυση και φόρτιση λόγω του ότι κάνεις ό,τι μπορείς στα της δουλειάς, αλλά υπάρχουν και αρκετές ανάγκες γύρω από το σπίτι, τις οποίες ίσως έχεις παραμελήσει. Στα γκομενικά, αν είσαι μόνος, μην ενθουσιάζεσαι με τον πρώτο τυχόντα που υπόσχεται πολλά και (ίσως) κάνει λίγα. Αν δεν είσαι μόνος, μην κάνεις συνεχώς παράπονα στο αμόρε, γιατί κάπου έχει αρχίσει και κουράζεται!

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Καλή εβδομάδα, Υδροχόε! Ακρως ανανεωμένο κι αισιόδοξο σε βρίσκει το επταήμερο! Άρα κανόνισε συναντήσεις, ασχολήσου με θέματα σπουδών, νομικά ή του εξωτερικού και πες «ναι» στα ευχάριστα νέα. Ή μπορείς να οργανώσεις κάποιο ταξίδι. Θέλει λίγη δουλίτσα ο τρόπος που επικοινωνείς, ειδικά με τους δικούς σου ανθρώπους. Εκεί που νιώθεις πιο άνετα, λένε, βγάζεις τον αληθινό σου εαυτό. Πριν βγάλεις συμπεράσματα, καλό είναι να φιλτράρεις την κάθε πληροφορία που λαμβάνεις. Στα προσωπικά, αν είσαι μπακούρι, πες «ναι» στο φλερτ με άτομα διαφορετικά από σένα. Αν δεν είσαι μπακούρι, γίνε λίγο πιο ξεκάθαρος σ' αυτά που λες, για να μπορέσεις να περάσεις όμορφες στιγμές με το αμόρε. Αλλιώς...

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Καλή εβδομάδα, Ψαράκι! Αυτό το επταήμερο πρέπει ν' ασχοληθείς πολύ προσεκτικά με οικονομικές εκκρεμότητες αλλά και με τις βαθύτερες ανάγκες σου. Επίσης, ξέρω πόσο θέλεις και να διεκδικήσεις κάποια υλικά αγαθά, αλλά θα σου πω να μην το κάνεις τώρα, γιατί η κρίση σου δεν είναι και η πιο καθαρή στον κόσμο, έτσι; Άσε που νιώθεις και λίγο ανασφαλής, κάτι που μπορεί να σε οδηγήσει σε λάθος εκτιμήσεις. Πόνταρε στη λογική και κάνε λίγη υπομονή. Στα του έρωτα, αν είσαι μπακουρομπακούρο, μια φλογερή γνωριμία σε περιμένει, ναι. Αξίζει να εξιδανικεύσεις το άτομο; Όχι! Αν δεν είσαι μπακουρομπακούρο, κάνε ειλικρινείς συζητήσεις με το αμόρε, για να νιώσεις λίγο πιο σίγουρος για το μεταξύ σας νταλαβέρι.

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωρακόπο σου

MY FAVOURITE ACS LOCKER GIVEAWAY

Κάνε level-up στα δώρα.

Γιατί να πάρεις μόνο το δέμα σου,
όταν μπορείς να φύγεις με iPhone 17 Pro;

Παρέλαβες το δέμα σου.
Έφυγες.

Διάλεξες το δικό σου
My favourite ACS Locker
στην Ψηφιακή Βοηθό
ACiStant.
**Μπαίνεις στην κλήρωση
για AirPods 4 με noise
cancellation.**

Παρέλαβες το δέμα σου
απ' το My favourite ACS
Locker σου και αξιολόγησες
την παραλαβή μέσω του
ACS Mobile App.
**Μπαίνεις στην κλήρωση
για iPhone 17 Pro!**

Κατέβασε εδώ το
ACS Mobile App
για να πάρεις
μέρος στον
διαγωνισμό.

www.acscourier.gr

Διάρκεια διαγωνισμού έως και 30/11/26

ACS
Τα πάντα, παντού.

Φυστικοβούτυρο Χαϊτογλου σε νέα, μεγαλύτερη συσκευασία για ακόμα μεγαλύτερη απόλαυση!*

Μεγάαααλη απόλαυση!

Αφοι
Χαϊτογλου

XL
ΑΠΟΛΑΥΣΗ!

**Φυστικο
βούτυρο**

PEANUT BUTTER
SMOOTH

95%
φυστικά

ΑΠΑΛΟ

ΧΩΡΙΣ ΦΟΙΝΙΚΕΛΑΙΟ
NO PALM OIL

Καθ. Βάρος:
680g e

Αφοι
Χαϊτογλου

* Σε 3 XL απολαυστικές γεύσεις: Απαλό • Μαύρη Σοκολάτα • Αλμυρή Καραμέλα

www.peanutbutter.gr

